

Aneks I - Program Obuke 2021-2022

Program Obuke

Okvirni Program Obuke sprovodiće se kroz Program Obuke i ostala prateća dokumenta kao što su: kalendar obuke, prijavni obrasci i drugi relevantni materijali za sprovođenje ovog programa koji će biti deo ovog dokumenta.

Plan obuke obuhvata period od dve godine, sa izuzetkom Programa Početne Obuke koji je zbog specifičnosti izrađen za čitav period programa obuke.

Okvirni Program Obuke je fleksibilan i lako prilagodljiv u slučaju eventualnih promena i razvoja. U slučaju promena, Upravni Savet AP može da pregleda, dopuniti i izmeniti ovaj program.

Krivično pravo

1. Dokazi u krivičnom postupku i njihova zakonitost

Nema sumnje da proces dokazivanja u krivičnom sudskom postupku, koji uvek rezultira sudskom odlukom, zauzima centralno mesto u krivičnom postupku, stoga je ZKPK regulisao postupak dokazivanja-argumentovanja generalno, kao i prikupljanje konkretnih dokaza. U krivičnom postupku, da bi odgovornom izvršiocu krivičnog dela izricala krivična sankcija prema uslovima koje predviđa ZKP, neophodno je utvrditi činjenice koje su važne za donošenje sudske odluke. Okolnosti izvršenja krivičnog dela i krivica okrivljenog se mogu utvrditi samo putem dokaza. U sistemima koji su optužujući, mogućnost osporavanja dokaza je nešto veća za strane u krivičnom postupku. Tokom istraživanja zločina, tužilac koji istražuje zločin ima za obavezu da pronađe dokaze koje se odnose na počinjeni zločin, ali i dokaze koji dokazuju da je bilo povređenih žrtava, dokaze koji podržavaju oduzimanje imovine ili nekog drugog sredstva, zatim dokazi koji ubeđuju sud o izricanju pritvora okrivljenom ili dokaze koji garantuju otežavajuće okolnosti za veću kaznu. Da bi se izricala pravična i zakonita odluka u krivičnom postupku, proces dokazivanja (argumentovanja) u smislu utvrđivanja relevantnih pravnih činjenica u krivičnom predmetu je veoma važno.

Izvršenjem krivičnog dela, pored zaštićenog pravnog dobra, ugrožava se i pravna regulativa, koje je društvo pozvano da zaštiti. Država, da bi zaštitila pravna dobra, treba da reaguje protiv izvršioca krivičnih dela radi obnavljanja naručenog reda. Ova reakcija se realizuje u krivičnom postupku, izricanjem odgovarajuće krivične sankcije, izvršiocu krivičnog dela. Pre nego da se izriče krivična sankcija izvršiocu krivičnog dela, proceduralna tela treba da obezbede potpuno potvrđivanje relevantnih pravnih činjenica od kojih zavisi sprovođenje materijalnog krivičnog dela. Druga dimenzija dokaza je razmišljanje o tome šta ti dokazi dokazuju; da li postoje direktni dokazi koji dokazuju da je neko lice oštećeno tim nezakonitim postupkom ili nekoliko dokaza koja sugerišu da neko može biti kriv. U većini zemalja, uključujući i našu zemlju, teret dokazivanja spada na tužioca, koji treba da prikuplja dokaze koji ukidaju pretpostavku da je okrivljeni nevin. Potvrđivanje činjenica u krivičnom postupku, u poređenju sa drugim postupcima, je mnogo teže obzirom da u krivičnom postupku okrivljeni ima interes da oteža dokazivanje činjenica, da iskrivi istinu i da stavi sud u zabludu.

Objektivni modula obuke

Po završetku ove obuke, učesnici će biti u stanju da:

- Sprovode pravedno pravnu osnovu za obezbeđivanje i korišćenje dokaza;
- Identifikuju ovlašćene subjekte za prikupljanje dokaza;
- Razmotre vrste dokaza koje se mogu obezbediti tokom faze istraživanja;
- Pravedno procene zakonitost dokaza.

Sadržaj modula obuke

- ✓ Činjenice i njihovo potvrđivanje u krivičnom postupku;
- ✓ Obezbeđivanje dokaza u početnim radnjama policije;
- ✓ Osiguranje dokaza putem tajnih mera nadzora i istraživanja;
- ✓ Dokazi u fazi istraga;
- ✓ Zakonitost dokaza i njihovo protivljenje.

Metodologija obuke

Tokom obuke će se koristiti kombinovane metoda objašnjavanja, uključujući teoretska i praktična objašnjavanje praćena primerima iz sudske prakse, i pružaće se predmeti iz sudske prakse.

Korisnici i trajanje obuke

Korisnici ove obuke su sudije i tužioci osnovnog nivoa međutim, po potrebi mogu da budu i zaštitnici žrtava, policijski službenici i drugi organi za sprovođenje Zakona. Obuka će trajati jedan (1) dan.

2. Sprovođenje istraga, izrada i podizanje optužnice

Pokretanje istrage je važna radnja u krivičnom postupku. Za svaku nezakonitu radnju, nakon što bude prikupljeno dovoljno dokaza od strane nadležnih organa i prihvati krivična prijava, obaveza je tužilaštva da pokrene krivično gonjenje. Stoga, sprovođenje istraga u svakoj fazi treba da se vrši u skladu sa principima, pravilima i standardima određenim u ZKPK ne samo što garantuju za zakonsko krivično i uspešno gonjenje već takođe sve one istražne radnje treba da budu u skladu sa poštovanjem garantovanih sloboda i prava. Značajnu ulogu u ovoj fazi krivičnog postupka predstavlja u sastavljanje optužnice koja predstavlja završni čin jednog istražnog postupka. Optužnica predstavlja proces istrage i rezultate koji su postignuti ovom istragom. Optužnica treba da bude dobro sastavljena, treba da bude jasna i sadržajna kako bi se omogućilo sudu da nastavi sa predmetom.

Ciljevi modula obuke

Po završetku ove obuke, učesnici će biti u stanju da:

- Identifikuju izvor informacija i da izgrade standard razumne sumnje;
- Znaju metode i tehnike krivične istrage;
- Procene kada i gde se informacije pretvaraju u prihvatljive dokaze u krivičnom postupku;
- Unaprede znanja u vezi sa sastavljanjem optužnice.

Sadržaj modula obuke

- ✓ Uloga tužioca i policije u proaktivnim istragama;
- ✓ Način obezbeđivanja dokaza;
- ✓ Tehnike uzimanja izjava;
- ✓ Podnošenje zahteva na sudu;
- ✓ Zaštita svedoka/oštećenih i svedoka saradnika;
- ✓ Posebna istražna mogućnost.
- ✓ Izrada optužnica.

Metodologija obuke

Tokom ove obuke će se koristiti kombinovana metodologija, gde će se pored prezentacija putem PowerPoint-a primenjivati i interaktivne metode sa učesnicima. Takođe, učesnicima će se pružati za diskusiju i praktični i hipotetički primeri koji u sebi sadrže dileme i izazove iz sudske prakse.

Korisnici i trajanje obuke

Sudije i tužioci osnovnog nivoa. Obuka će trajati jedan (1) dan.

3. Krivična dela protiv braka i porodice

Ova krivična dela sankcionisana su u poglavlju XXI Krivičnog zakonika Kosova. Uzimajući u obzir njihovu prirodu i težinu, način izvršenja ovih krivičnih dela, posledice izvršenja ovih krivičnih dela, ko mogu da budu izvršioc i ko su žrtve ili oštećeni ovih krivičnih dela, mesto izvršenja i ostale karakteristike koje obuhvataju ova krivična dela. Ova krivična dela treba da se tretiraju prioriteto kao i radnje se preduzimaju u što kraćem mogućem roku zbog posledica koje mogu nastati odugovlačenjem obe procedure, delujući velikom pažnjom i osetljivošću, uključujući u ovom postupku i eksperte drugih oblasti a koje se odnose na starost, pol, obrazovanje i životnu sredinu u kojoj žive izvršioc i žrtve ovih krivičnih dela, ne ostavljajući sa strane nijednom duševni i emotivni razvoj ovih kategorija.

Ciljevi modula obuke

Po završetku ove obuke, učesnici će biti u stanju da:

- Prošire znanja o krivičnim delima protiv braka i porodice;
- Analiziraju način i razloge izvršenja ovih krivičnih dela;
- Tumač pravedno zakonske odredbe koje uređuju ovu materiju;
- Prošire znanja vezano za nove odredbe koje su predviđane Krivičnim zakonikom;

Sadržaj modula obuke

- ✓ Krivična dela, predmet zaštite i karakteristike ovih krivičnih dela;
- ✓ Krivična dela izvršena nad decom;
- ✓ Nekoliko karakteristika procedure za krivična dela izvršena nad supružnicima;
- ✓ Sprovođenje procedure na osnovu ZKP-a;
- ✓ Ispitivanje žrtava u svojstvu svedoka.

Metodologija obuke

Tokom ove obuke će se koristiti kombinovane metoda objašnjavanja, uključujući i teoretska i praktična objašnjavanja, praćena primerima iz sudske i akademske prakse. Završni deo obuke će biti rezervisan da učesnici putem pitanja i diskusija iznose stavove iz njihovog stanovišta vezano sa razrađenom temom i sprovođenja u praksi svih znanja stečenih u ovoj obuci.

Korisnici i trajanje obuke

Sudije i tužioc osnovnog nivoa. Obuka će trajati jedan (1) dan.

4. Nezakonita uzurpacija i povraćaj imovina

Nezakonita uzurpacija nepokretne imovine je krivično delo protiv imovine. U našoj zemlji, iako se ovo pravo brani odredbama Zakona o parničnom postupku, obzirom da vlasnik zbog bilo koje zabrinutosti u korišćenju njegove imovine, ima pravo da zatraži pravnu zaštitu tužbom. Kao rezultat porasta broja uzurpacija tuđih imovina iznesena je potreba da se vlasnicima ovih nepokretnih imovina obezbedi i zaštita putem krivičnog prava, sa ciljem sprečavanja takvih zloupotreba sa tuđom imovinom. Putem ove obuke cilja se definisanje zakonskih uslova koji se trebaju ispuniti radi razmatranja postojanja ovog krivičnog dela, kao i putem krivičnog postupka ne samo da bi se izvršilac proglasio krivim, već i da se realizuje povraćaj imovine vlasniku, kao i nadoknada štete izazvane ovim krivičnim delom.

Ciljevi modula obuke

Po završetku ove obuke, učesnici će biti u stanju da:

- Pravedno sprovode zakonske odredbe koje se odnose na ovo krivično delo;
- Unaprede znanja o zakonskim uslovima koji se trebaju ispuniti za postojanje ovog dela;
- Identifikuju razlike u kojim slučajevima se radi sa građansko-pravnim odnosima, a ne krivičnim delom.

Sadržaj modula obuke

- ✓ Krivično delo nezakonite uzurpacije na osnovu ZKPK-a;
- ✓ Zakonski uslovi koji se trebaju ispuniti za postojanje ovog krivičnog dela;
- ✓ Krivične sankcije koje se mogu izricati izvršiocima ovog krivičnog dela kao i dodatne kazne.

Metodologija obuke

Tokom obuke će se koristiti kombinovana metodologija, gde će se pored prezentacije aplicirati i sa interaktivnim diskusijama sa učesnicima, kao i proučavanje predmeta iz sudske prakse.

Korisnici i trajanje obuke

Sudije i tužioci osnovnog nivoa. Obuka će trajati jedan (1) dan.

5. Ratni zločini

Naša zemlja je jedna od onih zemalja koje su pretrpele rat i tokom ovog rata su se desili razni slučajevi za koje se sumnja da spadaju u pozadinu ratnih zločina. Domaćim sudijama i tužiocima je potrebno podizanje kapaciteta u ovoj oblasti obzirom da nisu imali neku dugu domaću sudsku praksu u tom pogledu. Učesnici će se upoznati sa krivičnim delima koje se predviđaju ZKP-om, koje predviđaju i sankcionišu radnje izvršioca ratnih krivičnih dela koja će se predstavljati nadovezane sa međunarodnim konvencijama kao celina i Ženevske konvencije koje će pokrivati razne zločine i genocid generalno.

Poseban naglasak će u ovoj obuci imati kategorisanje odgovornosti ratnih zločina uvek imajući kao osnovu prirodu oblika saradnje, pomoći, podsticaja, saizvršilaštva, udružene zločinačke radnje i komandne odgovornosti, sa ciljem da se analiziraju domaći i međunarodni praktični slučajevi tribunala radi procenjivanja kažnjavanja naspram prirode odgovornosti za ratne zločine. Važni će biti i oblici inkriminacije ratnih zločina sa posebnim naglaskom na seksualna silovanja kao kategorisano delo u kršenju međunarodnog prava. Ova obuka ima za cilj da se u potpunosti izgradi na domaćim praktičnim i međunarodnim slučajevima za ratne zločine, radi evidentiranja nedostataka u sudskoj praksi, bilo slučajeva koji su dobili epilog ili slučajeva koji su smatrani da izbori prema sudskim odlukama nisu u skladu sa zakonskim odredbama, to u cilju da se izgradi održiva praksa i sa ciljem da se ne ponove već utvrđene greške u sudskoj praksi.

Ciljevi modula obuke

- Stiču znanja kako bi se bavili sa predmetima ratnih zločina;
- Prepoznaju primenjive oblike odgovornosti za razne zločine;
- Prepoznaju komandnu odgovornost.

Sadržaj modula obuke

- ✓ Sprovodljivi oblici krivične odgovornosti za razne zločine;
- ✓ Odluke Vrhovnog i Apelacionog suda u sprovođenju međunarodnog krivičnog prava u jurisdikciji Kosova;
- ✓ Udružene zločinačke radnje i ostali oblici saradnje;
- ✓ Komandna odgovornost.

Metodologija obuke

Obuka će se usredsrediti na studijama praktičnih slučajeva posebno slučajeva međunarodnih tribunala, primenjivanje zakonskih kategorija u činjeničnim scenarijima. Razradi i konsolidaciji prakse za sudije i tužioce koji se bave obrađivanjem predmeta ove prirode.

Korisnici i trajanje obuke

Sudije iz Specijalnog odeljenja na dva nivoa, sudije iz OTZ, sudije iz Vrhovnog, Apelacionog i osnovnog nivoa kao i Tužioc STRK. Obuka će trajati dva (2) dana.

6. Krivični postupak za izvršioce sa mentalnim poremećajima

Ova posebna krivična procedura se sprovodi u slučajevima kada je izvršilac za vreme izvršenja krivičnog dela patio od mentalnog poremećaja trajnog ili privremenog karaktera, šta je rezultovalo značajnim smanjenjem njegove mentalne sposobnosti, ili njegovom potpunom mentalnom nesposobnošću (neodgovornošću). Takođe, ovaj poseban postupak se primenjuje i u slučajevima kada su se kod izvršioca krivičnog dela, poremećaji, privremene ili trajne mentalne bolesti pojavili tokom odvijanja krivičnog postupka ili tokom suđenja. Važno je napomenuti da kao kod redovnog krivičnog postupka i kod ovog posebnog postupka, svakako treba primenjivati opšte principe pravosuđa koji su garantovani i ZKPK-om. Jednom rečju, ova krivična procedura se razlikuje od redovne procedure po svom sadržaju, načinu pokretanja krivične procedure, razvoju procedure, njegovom zaključku i konačnim sudskim odlukama.

Ciljevi modula obuke

Po završetku ove obuke, učesnici će biti u stanju da:

- Prošire znanja vezano za karakteristikama krivičnog postupka gde su obuhvaćeni izvršioce sa mentalnim poremećajem;
- Procene zakonske uslove i kriterijume vezano sa određivanjem pritvora za izvršioce sa mentalnim poremećajem;
- Se upoznaju sa vrstama mera obaveznog psihijatrijskog lečenja u slobodi i zadržavanjem u zdravstvenim ustanovama.

Sadržaj modula obuke

- ✓ Psihijatrijski pregled;
- ✓ Mentalna nesposobnost i smanjena sposobnost;
- ✓ Rešenje o nesposobnosti za podvrgavanje suđenju;
- ✓ Pritvor za osobe sa mentalnim poremećajima;
- ✓ Vrsta mera obaveznog psihijatrijskog lečenja;
- ✓ Krivični postupak i izricanje mera prinudnog lečenja;
- ✓ Nadgledanje sprovođenja mera obaveznog psihijatrijskog lečenja.

Metodologija obuke

Tokom obučavanja će se koristiti kombinovane metode obučavanja, predstavljanje raznih materijala o temi i njenom sadržaju, interaktivne diskusije sa učesnicima, rad u grupama, praktični slučajevi kao i razmatranje i diskusija dilema koja se pojavljuju u praksi.

Korisnici i trajanje obuke

Korisnici ove obuke će biti sudije i tužioc. Obuka će trajati jedan (1) dan.

7. Pritvor i druge mere kojima se obezbeđuje prisustvo okrivljenog u postupku

Kao najteža mera u okviru ovih mera je pritvor. Prema međunarodnim instrumentima ali i prema našem zakonodavstvu sugerise se da se pritvor primenjuje samo kada se iscrpe sve ostale mogućnosti za postizanje cilja. Mere za obezbeđivanje prisustva okrivljenog u postupku su predviđane ZKPK-om kao instrumenti sa kojima se vrši ograničavanje slobode kretanja, kao i određuju se zakonski uslovi sa ciljem uspešnog razvoja krivičnog postupka. Mere za obezbeđivanje prisustva okrivljenog u postupku, često nisu sprovedene u skladu sa načinom i uslovima koji su predviđeni zakonom, stoga u sudskoj praksi još uvek postoje poteškoće u identifikaciji, proceni i analiziranju okolnosti vezano sa odlučivanjem o svakoj osnovi za ove mere.

Ciljevi modula obuke

Po završetku ove obuke, učesnici će biti u stanju da:

- Procene pravilno elemente za određivanje mera za osiguranje prisustva okrivljenog u postupku;
- Sprovode osnovne principe vezano za ove mere;
- Izrade i obrazlože dovoljno odluke o izricanju ovih mera.

Sadržaj modula obuke

- ✓ Zakonski uslovi – osnove za određivanje mera za obezbeđivanje prisustva okrivljenog u postupku;
- ✓ Pritvaranje i obrazloženje rešenja o određivanju pritvora;
- ✓ Pritvaranje i ostale mere u odnosu na ljudska prava i slobode.

Metodologija obuke

Metodologija obuke će biti kombinovana, uključujući teoretska i praktična objašnjenja, poučna diskusija i tretiranje slučajeva iz prakse.

Korisnici i trajanje obuke

Sudije osnovnih sudova i Apelacionog suda, tužioci osnovnih tužilaštava, Apelacionog tužilaštva i Specijalnog tužilaštva Republike Kosovo. Obuka će trajati jedan (1) dan.

8. Sudski pretres i suđenje u odsustvu

ZKP, između ostalog, je pretrpeo velike izmene i u odredbama koje regulišu postupak nakon podizanja optužnice od strane državnog tužioca, predviđanjem početnog i drugog pretresa. Sa druge stran, nakon stupanja na snagu ZKP-a, u sudskoj praksi je prikazano dovoljno poteškoća i zabuna prilikom primenjivanja zakonskih odredbi koje se odnose na početni pretres, drugi pretres i sudski pretres. Između ostalog, suđenje okrivljenima u odsustvu, koje je predviđeno dopunom zakonika, poštovanjem standarda prava na pravedno suđenje i ostalih principa međunarodnog prava o ljudskim pravima. Tako nešto predstavlja izuzetak iz opštih pravila krivičnog postupka, i treba da bude vezano sa ciljem borbe protiv nekažnjavanja zločina protiv Međunarodnog humanitarnog prava i Međunarodnog krivičnog prava, izvršenih na teritoriji Republike Kosovo.

Ciljevi modula obuke

Po završetku ove obuke, učesnici će biti u stanju da:

- Pravilno organizuju razvoj procedure u početnom i drugom pretresu;
- Procene ulogu sudije i državnog tužioca tokom početnog i drugog sudskog pretresa;
- Pravilno sprovode zakonske odredbe koje uređuju suđenje u odsustvu.

Sadržaj modula obuke

- ✓ Razvoj i tok procedure u početnom i drugom pretresu;
- ✓ Uloga sudije i državnog tužioca tokom drugog pretresa;
- ✓ Sednica za utvrđivanje relevantnih činjenica vezano za kaznu;
- ✓ Sudski pretres;
- ✓ Suđenje u odsustvu.

Metodologija obuke

Kroz prezentaciju slučajeva iz sudske prakse i diskusije u grupama, analiziraće se razne situacije po kojima bi se mogli naći sudije tokom početnog pretresa, drugog pretresa ili sudskog pretresa.

Korisnici i trajanje obuke

Sudije i tužioci osnovnog i apelacionog nivoa. Obuka će trajati jedan (1) dan.

9. Trgovina ljudskim bićima

Trgovina ljudima predstavlja jedan od najtežih oblika iskorišćavanja ljudi i spravom se smatra modernim ropstvom današnjice. Ovaj oblik iskorišćavanja ljudskih bića predstavlja biznis koji cveta i jedan je od zločina koji se veoma brzo proširio svetom i sada je dostigao dimenzije koje je dostigla trgovina drogom i oružjem. Danas se u svetu trgovina ljudima smatra jednim od najsloženijih zločina, stoga ova obuka ima za cilj da učesnicima programa za spremu sudija i tužioca omogući da steknu znanja o Trgovini ljudskim bićima, posebno o sličnostima i razlikama krivičnog dela trgovine drugim delima, koji imaju elemente ovog krivičnog dela ali koja se u suštini razlikuju od trgovine ljudima kao i pozicijom žrtve trgovine, najboljim načinom krivičnog i finansijskog istraživanja, tretiranjem prava žrtava i nadoknađivanjem štete za njih. Takođe, putem ovih modula se cilja da učesnici uče o Standardnim procedurama delovanja, o Strategiji Akcionog plana vezano sa borbu protiv trgovine ljudima kao i za Domaće i međunarodne mehanizme koji se bave borbom protiv trgovine ljudima, posebno sa Trans-nacionalnim mehanizmima referisanja, gde je i Kosovo aktivan učesnik zajedno sa svim državama Jugoistočne Evrope i sa nekoliko država Evropske Unije.

Ciljevi modula obuke

Po završetku ove obuke, učesnici će biti u stanju da:

- Identifikuju i razlikuju elemente krivičnog dela trgovine ljudima;
- Sprovode Strategiju i Akcioni plan za borbu protiv trgovine;
- Sprovode Trans-nacionalne mehanizme referisanja;
- Izrade plan za identifikaciju i podršku trgovine ljudskim bićima;
- Sprovode prava žrtava trgovine u krivičnom postupku, uključujući i nadoknadu štete.

Sadržaj modula obuke

- ✓ Pravna infrastruktura vezano za Trgovinu ljudskim bićima;
- ✓ Identifikacija i razlika elemenata krivičnog dela Trgovina ljudskim bićima;
- ✓ Strategija i Akcioni plan za borbu protiv Trgovine;
- ✓ Trans-nacionalni mehanizmi referisanja;
- ✓ Izrada plana za istraživanje i identifikaciju žrtava Trgovine ljudskim bićima;
- ✓ Prava žrtava trgovine u krivičnom postupku kao i nadoknadi štete za žrtve trgovine ljudima.

Metodologija obuke

Tokom obuke će se koristiti interaktivne metode, simulacija slučajeva, rad u grupama, pitanja i diskusije učesnika.

Korisnici i trajanje obuke

Tužioci i sudije prvog i drugog stepena. Obuka će trajati dva (2) dana.

10. Nadoknađivanje žrtava zločina u okviru pravnog sistema Republike Kosovo

Obuka o nadoknađivanju žrtava zločina u okviru pravnog sistema Republike Kosovo je u funkciji podizanja i unapređenja znanja kod Sudija i Tužioca o oblasti nadoknađivanja žrtava zločina u okviru Pravnog sistema zemlje. Štaviše, cilj obuke je usredsređen na to da Sudovi i Tužioci imaju mogućnost da se upoznaju sa izmenama i unapređenjem zakonodavstva za nadoknađivanje žrtava zločina, zbog činjenice da su Sudije i Tužioci oni koji će sprovesti ovo zakonodavstvo kako bi žrtva imala pristup pravdi i da realizuje ovo Ustavno i Zakonsko pravo.

Ciljevi modula obuke

Po završetku ove obuke, učesnici će biti u stanju da:

- Unaprede Znanja o nadoknađivanju žrtava zločina u okviru pravnog sistema zemlje;
- Razumeju obaveze relevantnih institucija koja su Zakonska kategorija za tretiranje, obaveštavanje i odlučivanje o slučajevima nadoknađivanja žrtava zločina;
- Prošire znanja o tretiranju i odlučivanju o slučajevima, uzimajući za osnovu i nadoknađivanje žrtava zločina i to u skladu sa relevantnim važećim zakonodavstvom.

Sadržaj modula obuke

- ✓ Nadoknađivanje žrtava zločina pravo koje treba da bude poznato žrtvama;
- ✓ Nadoknađivanje žrtava zločina u okviru pravnog sistema Republike Kosovo;
- ✓ Institucionalni mehanizmi za tretiranje, obaveštavanje i odlučivanje vezano sa nadoknađivanjem žrtava zločina;
- ✓ Izazovi u realizaciji prava na nadoknađivanje od strane žrtava zločina, kao zakonsko pravo;
- ✓ Međuinstitucionalna saradnja u sprovođenju relevantnog zakonodavstva sa ciljem realizacije prava od žrtava za nadoknadu.
- ✓ Zakonske obaveze za finansijski doprinos u fondu za nadoknađivanje žrtava zločina.

Metodologija obuke

Obuka će obuhvatiti rad u grupama, diskusije, simulacije, kratke prezentacije od strane Sudija i Tužioca, sa ciljem ocenjivanja stanja, odražavanja problema u praksi i onoga šta određuje važeće relevantno zakonodavstvo za nadoknađivanje žrtava zločina.

Korisnici i trajanje obuke

Sudije i Tužioci kao i profesionalni saradnici. Obuka će trajati dva (2) dana.

11. Međunarodna pravna saradnja u krivičnim pitanjima, mogućnosti i izazovi

U našoj svakodnevnoj praksi po sudovima i tužilaštvima, svakim danom nam se sve više pojavljuju raznorazni slučajevi, počev od pružanja minimalne pravne pomoći- akti raznih molbi za dobijanje izjave svedoka ili podnošenje raznih dokumenata/poziva ili raznih rešenja pa do izručenja traženih lica u skladu sa aktom molbe države molilje. Stoga, da bi se izbegli izazovi predstavljeni u praksi, ova obuka će razraditi koncept međunarodne pravne saradnje u krivičnim stvarima generalno i relevantnim institucijama u skladu sa Zakonom Br. 04/L-213 o međunarodnoj pravnoj saradnji u krivičnim pitanjima posebno, kao važna i nezamenjiva sredstva za sprovođenje pravde. Kao rezultat ove obuke, učesnici će dalje razvijati svoja znanja i veštine u oblasti međunarodne pravne saradnje u krivičnim pitanjima, putem detaljnog analiziranja institucija i mogućnostima koja se pružaju u okviru ove oblasti.

Cilj modula obuke

Po završetku ove obuke, učesnici će biti u stanju da:

- Unapređuju znanja o institutima međunarodne pravne saradnje;
- Analiziraju zahteve podnesene od strane države molilje;
- Unapređuju znanja u oblastima međunarodne pravne pomoći radi postizanja efikasnosti u izvršenju zahteva za pravnu pomoć.

Sadržaj modula obuke

- ✓ Međunarodna pravna saradnja kao sredstvo za sprovođenje pravde;
- ✓ Zakon o Međunarodnoj pravnoj saradnji u krivičnim pitanjima i bilateralni sporazumi;
- ✓ Institucionalni okvir: Uloge i odgovornosti OMPS-a, sudskih autoritet, ILECU i Kancelarije UNMIK-a.
- ✓ Izručenje iz Republike Kosovo drugoj državi i Izručenje iz druge države u Republici Kosovo;
- ✓ Međunarodne poternice;
- ✓ Transfer osuđenih lica i transfer krivičnog postupka;
- ✓ Priznavanje i izvršenje stranih presuda u Republici Kosovo;
- ✓ Uzajamna pravna pomoć.

Metodologija obuke

Obuka će slediti pro-aktivan i praktičan pristup, sa fokusom na „operativna“ pitanja. Obuka će obuhvatati grupne zadatke i kroz slučajeve studija zasnovane na tim slučajevima, i biće istaknuta pitanja koja su gore navedena, u sadržaju modula obuke. Kroz analiziranje raznih „scenarija“, učesnici će sprovoditi institute iz oblasti međunarodne pravne saradnje u krivičnim pitanjima, sa ciljem identifikacije mogućnosti i izazova u sprovođenju i postizanju konkretnih rešenja.

Korisnici i trajanje obuke

Sudije i tužioci. Obuka će trajati jedan (1) dan.

12. Zaštita svedoka i oštećenih (žrtava), kao i svedoci saradnici

Jedan od važnih dokaza u jednom krivičnom pitanju koje služi da bi se na pravičan i potpun način dokazalo činjenično stanje je i dokaz svedoka i oštećenog u svojstvu svedoka. Svedok po pravilu može da bude svako lice koje može dati informacije o krivičnom delu, za vršioca krivičnog dela i za važne okolnosti za krivični postupak, međutim ova lica u nekim krivičnim pitanjima mogu da imaju potrebu za zaštitu, zbog pretnje ozbiljne opasnosti za to lice ili njegovu porodicu, stoga se u ovim slučajevima pojavljuje potreba preduzimanja radnji od strane svih uključenih institucija u krivičnom postupku, kao što su policija, tužilaštvo i sud. Proceduralne mere za zaštitu svedoka se klasifikuju kao mere za prikriivanje identiteta svedoka – uključujući lične podatke svedoka, njegov izgled i glas iz šire javnosti, a u izuzetnim slučajevima identitet nije poznat i za optuženog i njegovog branioca, kao i u merama koje ometaju fizički sastanak svedoka ili oštećenog sa okrivljenim. Ove mere se računaju kako bi se očuvao ne samo fizički integritet svedoka već i za čuvanje psihičkog integriteta ili od ponovne viktimizacije. Pored gore navedenih lica u krivičnom postupku, kao svedoci saradnici mogu se pojaviti i lica koja su sumnjiva ili okrivljena za vršenje krivičnih dela, za koja se još uvek nije pročitala optužnica u sudskom pretresu šta se očekuje da će se dokazati na sudu i kada je verovatno da takvom izjavom može: da spreči druga krivična dela od strane drugog lica; da dovede do razjašnjavanja istine u krivičnom postupku; kada je saradnja obavljena dobrovoljno i u potpunom sporazumu radi dokazivanja istine na sudu; kada je sud ocenio dokaze istinitim i potpunim ili kada dokazi mogu da vode ka uspešnom gonjenju izvršioca krivičnog dela.

Cilj modula obuke

Po završetku ove obuke, učesnici će biti u stanju da:

- Sastave zahtev za meru zaštite ili anonimnost i nalog za zaštitu;
- Pravedno razvijaju sednicu za proglašenje zaštićenog svedoka ili oštećene osobe;
- Sastavljaju nalog za zaštitu;
- Pravedno sprovode intervjuisanje zaštićenih osoba;
- Pravedno tumače koristi zaštićenih svedoka u skladu sa zakonom;
- Sastave zahtev i nalog za svedoke saradnike;

Sadržaj modula obuke

- ✓ Zahtev za zaštitnu meru ili anonimnost i izdavanje naloga zaštite od strane sudije;
- ✓ Procedura za proglašenje osobe kao zaštićenog svedoka;
- ✓ Nalog za anonimnost kao i njegovi oblici;
- ✓ Sprovođenje intervjuisanja zaštićenih lica;
- ✓ Koristi zaštićenog svedoka u skladu sa zakonom;
- ✓ Izrada zahteva i saslušanje svedoka saradnika
- ✓ Nalog za svedoka saradnika

Metodologija obuke

Tokom obuke će se koristiti interaktivne metode, simuliranje slučajeva, rad u grupama, pitanja i diskusije od strane učesnika, simuliranje dobijanja izjave zaštićenog svedoka, sastavljanje naloga zaštite.

Korisnici i trajanje obuke

Tužioc i sudije prvog i drugog stepena, uključujući i specijalne tužioce i sudije specijalnog odeljenje na oba nivoa. Obuka će trajati dva (2) dana.

13. Krivična dela protiv narkotika – sa posebnim naglaskom kada se vrše organizovano

„Prodavci droga žive od prodaje smrti, dok narkomani od njih kupuju smrt“.

Mladi, od kojih su mnogi tinejdžeri, žrtve su droge, velikih kriminalnih organizacija ili na drugi način struktura organizovanog kriminala koje se bave trgovinom droge, sve više su konkurencija bilo koje brste domaćeg i međunarodnog poslovanja, namećući i političke i ekonomske razvoje koji idu u korist njihovim interesima. U uslovima jednog decentralizovanog političkog i bezbednosnog sistema, u kojem se nalazi društvo i država Kosova u poslednjim godinama, jedan korisnik droge, da bi osigurao neophodna sredstva za svakodnevnu drogu ili će stupiti na putu zločina ili će postati žrtva narkotika. Prema podacima UKCK-a, pacijenti primljeni na lečenje, koriste vrste droga kao što su: heroin, kokain, metadon, marihuana, hašiš, u kombinaciji i sa alkoholom. Državna strategija Republike Kosovo protiv droga, kao i Akcioni plan, obavezuju Ministarstvo zdravlja, Ministarstvo obrazovanja, Ministarstvo unutrašnjih poslova, Ministarstvo ekonomije i finansija kao i Obaveštajnu agenciju, da u okviru opštih i specifičnih ciljeva, izgrade zdravo društvo na Kosovu, bez pretnje zloupotrebom droga, stoga ova strategija i ovaj akcioni plan treba da budu deo rada i tužioca i sudija.

Ciljevi modula obuke

Po završetku ove obuke, učesnici će biti u stanju da:

- Identifikuju elemente krivičnih dela vezano za opasne narkotike i psihotropne supstance;
- Izvrše proaktivne krivične i finansijske istrage, u slučajevima koji se vezuju sa trgovinom opasnih narkotika i psihotropnih supstanci;
- Identifikuju vrste narkotika i posledice korišćenja opasnih narkotika i psihotropnih supstanci.

Sadržaj modula obuke

- ✓ Elementi krivičnih dela vezano za opasne narkotike i psihotropne supstance;
- ✓ Proaktivne krivične i finansijske istrage, u slučajevima koji se povezuju sa trgovinom opasnih narkotika i psihotropnih supstanci;
- ✓ Identifikacija vrsta opasnih narkotika i psihotropnih supstanci;
- ✓ Kompetencije i saradnja sa Jedinicom za finansijsko obaveštavanje;
- ✓ Posledice korišćenja opasnih narkotika i psihotropnih supstanci;
- ✓ Slučaj studije.

Metodologija obuke

Tokom obuke će se koristiti interaktivne metode, simuliranje slučajeva, rad u grupama, pitanja i diskusije od strane učesnika.

Korisnici i trajanje obuke

Tužioci i sudije prvog i drugog stepena. Obuka će trajati jedan (1) dan.

14. Krivična dela protiv službene dužnosti

Krivična dela protiv službene dužnosti predstavljaju nezakonita ponašanja upućena protiv redovnog funkcionisanja javnih usluga, koja vrše ovlašćena lica ili službena lica tokom obavljanja njihove službene dužnosti ili vezano za obavljanje službene dužnosti. Ovaj oblik vršenja krivičnog dela danas spada u kategoriji zločina sa visokim nivoom po društvu. Ova stvar se manifestuje ne samo u materijalnim posledicama koje rezultiraju od vršenja ovih krivičnih dela, već posebno u rušenju i narušavanju osnovnih tokova društvenog života, napadajući moralne vrednosti društva. Sprečavanje korupcije kod krivičnih dela protiv službene dužnosti je suštinski element svake sveobuhvatne strategije protiv korupcije. Zloupotreba službene dužnosti, osim što predstavlja fenomen koji je prisutan bilo gde na svetu, predstavlja i kontinuirani izazov kako po državi i pravu, tako i po pravnoj državi posebno, pa do suočavanja sa granicama ljudske etike, kako za javne službenike tako i za građane jedne zemlje. Ovo nije nova prisutna pojava i kao što će se videti tokom izrade ove studije, njeno prisustvo je dokazano u različitom vremenu, bez obzira na fazu razvoja građanstva i ne samo jednostavno određeno pod uticajem političkih i ekonomskih aspekata koji su vladali. Na osnovu gore navedenog, potreban je jedan drugačiji pristup, sve to kako bismo imali bolje rezultate u borbi protiv korupcije, delo koje se u većini slučajeva vrši zloupotrebom službenog položaja ili autoriteta. Dobro je poznato da je veliki izazov za tužilačke institucije obezbeđivanje dokaza, uzimajući kao osnovu činjenicu da se ova krivična dela vrše od strane jedne kategorije lica (službena lica) koji su korak ispred organa gonjenja i profesionalno se pokrivaju dokazima.

Ciljevi modula obuke

Po završetku ove obuke, učesnici će biti u stanju da:

- Pravedno sprovode zakonske odredbe vezano za pravnu kvalifikaciju krivičnih dela protiv službene dužnosti;
- Vrše proaktivne istrage i da obezbede prihvatljive dokaze koje podržavaju podignute optužnice, sa kojima će se snažno ubediti sud;
- Izriču adekvatne krivične sankcije protiv izvršioca ovih krivičnih dela;
- Oduzimaju i konfiskuju imovinu koja je stečena ovim krivičnim delima;
- Primenjuju najbolje prakse raznih država sveta u borbi protiv korupcije.

Sadržaj modula obuke

- ✓ Pravna kvalifikacija krivičnih dela protiv službene dužnosti;
- ✓ Proaktivne istrage i prihvatljivi dokazi koji podržavaju podignute optužnice;
- ✓ Konfiskovanje i oduzimanje imovine stečene ovim krivičnim delima.

Metodologija obuke

Tokom ove obuke će se koristiti kombinovane metode teorijskog objašnjavanja, vežbe, diskusije i praktični primeri.

Korisnici i trajanje obuke

Korisnici ove obuke će biti sudije i tužioc. Obuka će trajati jedan (1) dan.

15. Podsticanje nacionalne, rasne verske ili etničke mržnje, podele ili netrpeljivosti

Uslov za izgradnju i funkcionisanje jednog demokratskog i održivog pravnog sistema je priznavanje i poštovanje raznolikosti nacionalnih, radnih, verskih ili etničkih grupa. Ovaj postulat podrazumeva priznavanje i poštovanje svih razlika vezano za jezik, običaje, istorijske odlike, verske pripadnosti itd. priznavanje i poštovanje ovih karakteristika, prema međunarodnim konvencijama i racionalnim pravima, spadaju u osnovna pojedinačna i kolektivna prava i slobode. Iz tog razloga, podsticanje mržnje, podele ili netrpeljivosti na osnovu nacionalnih, rasnih, verskih ili etničkih karakteristika je procenjeno da treba da se smatra krivičnim delom. Ovaj koncept je prihvaćen i u krivičnom pravu Kosova. U skladu sa preciznim pružanjem zaštitnih mehanizama kroz međunarodna prava i standarde je neophodno navesti da ne postoji jedna jedina i konačna definicija o tome šta je jezik mržnje i jezik mržnje kao poseban institut, često, stavlja se u vakumski prostor između raznih prava i njihovog tumačenja (na primer: pravo zaštite od diskriminacije i sloboda govora), tako da u delu zaštite je posebno važna uloga sudija. Na osnovu toga, neophodno je dalje podizanje profesionalnih kapaciteta sudija i tužilaca u pravednom sprovođenju važećeg zakonodavstva i jačanje saradnje sa drugim relevantnim institucijama za uspešnu borbu protiv ove pojave. Učesnici će tokom obuke biti u prilici da pristupe slučajevima iz prakse, gde se mogu videti izazovi i problemi pravednog sprovođenja zakonodavstva za sprečavanje i borbu protiv slučajeva podsticanja mržnje, kao i načinima kako se mogu prevazići ili rešavati ovi izazovi i problemi.

Ciljevi modula obuke

Po završetku ove obuke, učesnici će biti u stanju da:

- Pravedno sprovode zakonodavstvo vezano za zločine iz mržnje;
- Identifikuju elemente krivičnog dela zločina iz mržnje;
- Sprovode i poštuju prava žrtava zločina iz mržnje u krivičnom postupku.

Sadržaj modula obuke

- ✓ Značaj i elementi krivičnog dela Podsticanje mržnje, posebno nacionalne, rasne, verske ili etničke netrpeljivosti;
- ✓ Krivična dela koja se nadovezuju sa zločinima iz mržnje;
- ✓ Prava žrtava zločina iz mržnje tokom krivičnog postupka;
- ✓ Zaštita, pomoć i nadoknađivanje žrtava zločina iz mržnje;
- ✓ Jačanje saradnje i koordinacije između ključnih aktera;

Metodologija obuke

Tokom obuke će se koristiti interaktivne metode, simulacije slučajeva, rad u grupama za slučajeve iz prakse kao i pitanja i diskusije o temama obuhvaćenih u ovoj obuci.

Korisnici i trajanje obuke

Sudije i tužioci Apelacionog i osnovnog nivoa. Obuka će trajati jedan (1) dan.

16. Pravni lekovi u krivičnom postupku

Cilj korišćenja pravnih lekova je izbegavanje pravnih i činjeničnih nedostataka za koja se tvrdi da ih je počinio relevantni sud. Zakonik o krivičnom postupku predviđa da nezadovoljne stranke sudskim odlukama u krivičnom postupku, imaju pravo da pod određenim uslovima koriste redovne i vaBredne pravne lekove.

Ciljevi modula obuke

Po završetku ove obuke, učesnici će biti u stanju da:

- Pravilno sprovode opšta pravila vezano za pravna sredstva;
- Identifikuje osnove za koja se može podneti pravni lek;
- Izbegava neke od mogućih dilema koja su se pojavila u sudskoj praksi.

Sadržaj modula obuke

- ✓ Žalba protiv presude;
- ✓ Žalbe protiv sudskih rešenja;
- ✓ Zahtev za zaštitu zakonitosti;
- ✓ Zahtev za vaBredno ublažavanje kazne;
- ✓ Ponovno razmatranje krivičnog postupka.

Metodologija obuke

Tokom ove obuke će se koristiti aktivna diskusija sa učesnicima vezano za pitanja i dileme iz sudske prakse, ne zanemarujući raspravljanje raznih situacija sa kojima bi se suočavali sudije i tužioc i u odlučivanju slučajeva vezano za redovne i vaBredne pravne lekove.

Korisnici i trajanje obuke

Sudije i tužioc i svih nivoa. Obuka će trajati jedan (1) dan.

17. Krivična dela protiv života i tela sa fokusom na krivična dela ubistvo i teška ubistva

Krivična dela protiv života i tela i posebno protiv života su krivična dela koja u sudskoj praksi dosledno predstavljaju probleme u tačnoj i istinskoj kvalifikaciji. Štaviše, pravo čoveka na život je najvažnije pravo u grupi osnovnih prava i sloboda čoveka i ovo pravo je apsolutno. Iz tog razloga, ovo je garantovano pravo najvažnijim međunarodnim aktima, ali se garantuje i Ustavom Republike Kosovo. Zaštita života je sankcionisana i odredbama ZKPK-a, određivanjem njenog osnovnog oblika i nekoliko kvalifikovana i privilegovana oblika ovog krivičnog dela. Govoriće se detaljno o definiciji i ključnim elementima krivičnog dela ubistva, okolnostima, načinima i oblicima izvršenja ubistva i praktičnim problemima prilikom kvalifikacije teških ubistava. Ova i druga pitanja će se adresirati putem ove obuke razvrstavanjem zakonskih odredbi i analiziranjem praktičnih slučajeva.

Ciljevi modula obuke

Po završetku ove obuke, učesnici će biti u stanju da:

- Unaprede znanja o krivičnim delima ubistva i njenim kvalifikovanim i privilegovanim oblicima;
- Identifikuju oblike, okolnosti i druge aspekte krivičnih dela teških ubistava;
- Analiziraju praktične slučajeve ovih krivičnih dela.

Sadržaj modula obuke

- ✓ Krivična dela protiv života;
- ✓ Ubistvo i vrste ubistava;
- ✓ Kvalifikovana i privilegovana ubistva.

Metodologija obuke

Metodologija obuke će se usredsrediti na interaktivnu diskusiju sa učesnicima, učesnicima će se takođe pružati za diskutovanje u grupama i slučajevi iz sudske prakse sa ciljem pravredne pravne kvalifikacije krivičnih dela ovog poglavlja.

Korisnici i trajanje obuke

Sudije i tužioci osnovnog nivoa. Obuka će trajati jedan (1) dan.

18. Tajne mere istrage i nadzora

Tajne mere istrage i nadzora su među naj osjetljivijim istražnim radnjama. Preduzimanje ovih mera nesumnjivo utiče na privatnost života pojedinca, kao jedno od osnovnih ljudskih prava i sloboda. U sudskoj praksi, odlučivanje u vezi sa ovim merama ima prostora za poboljšanje, bilo u poštovanju principa prilikom davanja naloga za te mere ali i u nadzoru njihovog sprovođenja u praktičnom smislu. Cilj ove istražne radnje je osiguranje dokaza koji će poslužiti kao osnova za podizanje optužnice i njenog dokazivanja pred sudom.

Ciljevi modula obuke

Po završetku ove obuke, učesnici će biti u stanju da:

- Procene uslove za izdavanje ovih mera;
- Obezbede dovoljnih i prihvatljivih dokaza od sprovođenja ovih mera;
- Nadležnost, procedura i obrazloženje u nalaganju ovih mera.

Sadržaj modula obuke

- ✓ Mere posmatranja i istrage (sve mere);
- ✓ Simulacija nekog dela korupcije;
- ✓ Prihvatljivost dokaza obezbeđenih putem naloga za tajne i tehničke mere istrage i nadzora i Panel za razmatranje nadzora i istrage;
- ✓ Prava lica prema kojima se sprovodi nalog za tajne i tehničke mere istrage i nadzora.

Metodologija obuke

Tokom obuke će se koristiti interaktivne metode, praktični slučajevi, rad u grupama, pitanja i diskusije od strane učesnika.

Korisnici i trajanje obuke

Sudije i tužioci, međutim po potrebi i mogućnosti realizovanja i advokati odbrane, branioci žrtava i policijski službenici.

Jedan (1) dna.

19. Krivična odgovornost pravnih lica

Pravna lica mogu da odgovore za krivična dela iz posebnog dela Krivičnog zakonika Republike Kosovo i za druga krivična dela, ukoliko su ispunjeni uslovi za odgovornost pravnog lica predviđeni Zakonom o odgovornostima pravnih lica za krivična dela. Prema ovom zakonu, pravno lice je odgovorno za krivično delo odgovornog lica koji delujući u ime pravnog lica u okviru ovlašćenja izvršio krivično delo u tom cilju kako bi pravno lice realizovalo neku korist ili je počinio štetu. Odgovornost pravnog lica postoji i onda kada je delovanje tog pravnog lica bilo u suprotnosti sa poslovnom politikom ili nalogima pravnog lica. Međutim, uprkos ovim zakonskim odredbama, u sudskoj praksi se pojavljuju česti problemi u određivanju krivične odgovornosti pravnih lica.

Ciljevi modula obuke

Po završetku ove obuke, učesnici će biti u stanju da:

- Pravedno sprovode institut krivične odgovornosti pravnih lica u skladu sa zakonom;
- Analiziraju znanja o tome kada može da se goni krivično jedno pravno lice;
- Pravedno tumači zakonske norme o krivičnoj odgovornosti pravnih lica.

Sadržaj modula obuke

- ✓ Pravni okvir za krivično gonjenje pravnih lica;
- ✓ Vrste trgovinskih društava koje se mogu goniti krivično;
- ✓ Krivična odgovornost pravnog lica za krivično delo i krivičnu odgovornost odgovornog lica za izvršeno delo u ime i za pravno lice;
- ✓ Vrste kazni koje se mogu izricati pravnom licu;
- ✓ Praksa domaćih sudova i sudova iz EU i SAD vezano za krivičnu odgovornost pravnih lica.

Metodologija obuke

Tokom obuke će se koristiti interaktivne metode, simuliranje slučajeva, rad u grupama, pitanja i diskusije od strane učesnika podeljenih u grupama, simuliranje slučajeva sa učesnicima u obuci, diskusija odluka domaćih i međunarodnih sudova.

Korisnici i trajanje obuke

Sudije, državni tužioci, profesionalni saradnici. Obuka će trajati jedan (1) dan.

20. Nasilje u porodici

Nasilje u porodici je raširena negativna pojava koja predstavlja izazov ne samo za Kosovsko društvo uopšte, već posebno za pravosudni sistem. Po ovom pitanju, u izveštaju Evropske Komisije o Kosovu 2020, navodi se: "... nasilje u porodici i dalje je najrasprostraniji oblik rodno zasnovanog nasilja na Kosovu. Pravni i institucionalni okvir u ovoj oblasti je u velikoj meri u skladu sa međunarodnim standardima EU. Zakon o nasilju o porodici treba uskladiti sa novim krivičnim zakonikom...". Krivični Zakonik Br. 06/L-074 Republike Kosovo (u daljem tekstu 'KZRK'), u čl. 248 nasilje u porodici je definisano kao posebno krivično delo navodeći osobine ovog dela i krivične sankcije. Pored toga, došlo je do pozitivnih pomaka u pogledu pravnog okvira. Prema izveštaju o Kosovu 2020, u septembru 2020. godine, Skupština je usvojila amandman na Ustav Kosova, koji daje direktan efekat Konvenciji Saveta Evrope o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici (Istanbulska Konvencija). Ovo je pozitivan korak u garantovanju osnovnih prava, zaštiti prava žena i borbi protiv nasilja u porodici. Međutim, izazov je primena odredbi čl. 248 KZRK, u svakodnevnom radu tužilačkog i pravosudnog sistema. Sprovođenje ove odredbe naišlo je na poteškoće u slučajevima kada je u okviru nasilja u porodici izvršeno i posebno krivično delo, poput pretnje, napada, lakše telesne povrede itd., o vezi sa pravnom kvalifikacijom krivičnog dela. U toj svrhi, su se odvijali stalni razgovori između lokalnih i međunarodnih aktera koji podržavaju pravosudni sistem na Kosovu putem različitih okruglih stolova i foruma koji su dali očekivani rezultat. Dana 12. juna 2020. godine, Vrhovni sud Kosova, usvojio je Uputstvo br. *Gj.A.Su. 113/2020*, u vezi sa pravnom kvalifikacijom i tretiranjem slučajeva nasilja u porodici prema Krivičnom zakoniku Republike Kosovo. Ove smernice predstavljaju važan razvoj u unapređivanju postojećih institucionalnih mehanizama u tretiranju i rešavanju slučajeva nasilja u porodici olakšavanjem rada tužilaca i sudija, u vezi sa pravnom kvalifikacijom ovog krivičnog dela.

Ciljevi obuke

Po završetku ove obuke, učesnici će biti u mogućnosti:

- Unaprediti znanje u vezi sa zakonodavstvom u ovoj oblasti;
- Proširiti znanje o jedinstvenim praksama u sprovođenju zakona;
- Analiziraju odredbe koje se odnose na slučajeve kršenja naloga za zaštitu.

Sadržaj modula

- ✓ Nasilje u porodici prema trenutnom zakonodavstvu;
- ✓ Opšti i posebni elementi koji čine figuru krivičnog dela nasilja u porodici, prema čl. 248 KZRK;
- ✓ Psihološko nasilje, ekonomsko nasilje; trauma kao rezultat nasilja u porodici;
- ✓ Pravna kvalifikacija u slučajevima kada je u okviru nasilja u porodici izvršeno još jedno krivično delo;

- ✓ Kršenje naloga za zaštitu i zakonske odredbe koje se primenjuju u slučaju pravne kvalifikacije;
- ✓ Implementacija uputstva Vrhovnog suda (Vodič br. *Gj.A.Su. 113/2020*);
- ✓ Nasilje u porodici od strane počinitelaca sa mentalnim poremećajima.

Metodologija obuke sa praktičnim slučajevima,

Obuke će biti organizovane u obliku prezentacija od strane iskusnih trenera u slučajevima nasilja u porodici koji će pružiti teorijski materijal i praktične primere. Ova metodologija primenjuje oblike vežbi sa praktičnim slučajevima, diskusije u velikim grupama ili podelama u podgrupe, simulacije slučajeva sa učesnicima obuke, diskusije o obrazloženju odluka Apelacionog suda i Vrhovnog suda. Materijali predviđeni za ovaj modul, biće odgovarajuće odredbe važećeg zakonodavstva, uputstva Vrhovnog suda i sudska rešenja.

Korisnici i trajanje obuke

Korisnici ove obuke biće sudije, državni tužioci, i stručni saradnici. Obuka će trajati jedan (1) dan.

Specijalizovani programi

21. Kibernetički kriminal

Uz podršku društava širom sveta u informacionim i komunikacionim tehnologijama, sudije i tužioci treba da budu pripremljeni da sude kibernetički kriminal i da razmotre elektronske dokaze. Iako u mnogim zemljama, autoriteti sprovođenja zakona su jačali svoje kapacitete za istragu kibernetičkog kriminala i osiguranja elektronskih dokaza, ovo se ne dešava sa sudijama i tužiocima. Iskustvo sugerše da u većini slučajeva, sudije i tužioci nailaze ne poteškoće u suočavanju sa novim realnostima kibernetičkog sveta. Iz tog razloga, zahtevaju se posebni naponi za osposobljavanje sudija i tužioca da mogu da gone zakonski i da osuđuju kibernetički kriminal i da koriste elektronske dokaze kroz obuke, umrežavanje i specijalizovanje. Kibernetički kriminal danas predstavlja jedan od najvećih pravnih izazova. Od 2000. godine pa do danas, internet se proširio prilično visokom prosečnom stopom na globalnom nivou i trenutno su milijarde ljudi na mreži. Kibernetički prostor danas predstavlja jedan od najvećih pravnih izazova koji je podstakao drugi oblik kriminala, stvarajući okruženje za nove metode kriminala, sada se gotovo svi zločini mogu izvršiti uz upotrebu računara.

Ciljevi modula obuke

Po završetku ove obuke, učesnici će biti u stanju da:

- Identifikuju oblast kibernetičkog kriminala – trendove i instrumente;
- Unaprede znanja o tehnologiji koja je uključena u kibernetičkom kriminalu;
- Prošire znanja o Kibernetičkom kriminalu kao krivično delo u domaćem zakonodavstvu;
- Pravedno sprovode zakonodavstvo, procedure i prakse vezano za elektronske dokaze;
- Proceduralno pravo/istražne mere u domaćem zakonodavstvu;
- Prepoznaju međunarodno pravo i međunarodnu saradnju.

Sadržaj modula za obuku

Sesija I

- ✓ Kibernetički kriminal – trendovi i instrumenti;
- ✓ Tehnologija uključena u kibernetički kriminal.

Sesija II

- ✓ Kibernetički kriminal kao krivično delo u domaćem zakonodavstvu;
- ✓ Zakonodavstvo, procedure i prakse vezano za elektronske dokaze.

Sesija III

- ✓ Proceduralno pravo / mere istrage prema domaćem zakonodavstvu;
- ✓ Međunarodno zakonodavstvo/Budimpeštanska Konvencija;
- ✓ Međunarodna saradnja.

Metodologija obuke

Tokom obučavanja će se koristiti interaktivne metode, simulacija slučajeva, rad u grupama, pitanja i diskusije učesnika, korišćenje tehnologije i elektronske opreme (dokaza) tokom obuke.

Korisnici i trajanje obuke

Sudije i tužioci osnovnog i apelacionog nivoa. Obuka će trajati tri sesije po dva (2) dana.

22. Pranje novca i finansijska istraga

Pranje novca predstavlja jedan od složenijih krivičnih dela zbog načina izvršenja i osoba uključenih kao izvršioci. Poslednjih godina Kosovo sve više proširuje saradnju sa drugim zemljama Evropske Unije i vrši kontinuirane napore kako bi postala deo evro-atlantskih struktura. U nizu ovih napora, Kosovo je preuzelo odgovornost da izradi zakonodavstvo u skladu sa standardima Evropske Unije i da sprovodi u praksi sve ove standarde, u cilju sprečavanja i borbe protiv svih neformalnih postupaka koje zemlji donose gubitak ili veliku finansijsku štetu, koje mogu direktno uticati na ekonomski razvoj. Među dilemama u sudskoj praksi je i identifikacija elemenata krivičnih dela koja se nadovezuju na pranje novca, tačnu pravnu kvalifikaciju ovog krivičnog dela i efektivne finansijske istrage. Među dilemama u sudskoj praksi je i identifikacija elemenata krivičnih dela koja se nadovezuju na pranje novca, tačnu pravnu kvalifikaciju ovog krivičnog dela. Takođe, ključna dilema u praksi je predstavljanje slučajeva kada postoji mogućnost proglašenja krivca za pranje novca osobe koje iz bilo kojeg razloga, ne mogu biti proglašeni krivim za osnovno krivično delo, kao i zaplena i konfiskacija imovine stečene preko pranja novca. Sledeći izazov su slučajevi međunarodne saradnje između organa gonjenja Republike Kosovo i organa drugih zemalja, posebno zemalja Evropske Unije. Na osnovu tužilačke i sudske prakse, može se pojačano potreba za drugačijim pristupom od dosadašnjeg, jer se pristup tužilaca i sudija treba zasnivati ne samo na odredbama KZK i ZKPK, već i na odredbama posebnog zakona koji se bavi pranjem novca kao krivičnim delom, i zakonu o proširenim nadležnostima o konfiskaciji imovine, stoga buka će se usredsrediti više na pitanja i odgovore i na podsticanje diskusija o dilemama i izazovima koji se pojavljuju u toku rada u praksi u tužilaštvu i sudu.

Ciljevi modula obuke

Po završetku ove obuke, učesnici će biti u stanju da:

- Pravedno, tačno i u celosti sprovode zakonske odredbe u vezi pravne kvalifikacije pranja novca;
- Unaprede znanja vezano sa krivičnim proaktivnim i finansijskim istragama i da obezbede prihvatljive dokaze koje pokrivaju podizane optužbe;
- Izriču adekvatne krivične sankcije protiv izvršioca ovih krivičnih dela;
- Zapljenuju i konfiskuju imovinu stečenu putem ovih krivičnih dela;
- Upoređuju domaće zakonodavstvo sa onim iz EU-a;
- Sprovode različite načine međunarodne saradnje.

Sadržaj modula obuke

Sesija I

- ✓ Pravna osnova, domaća i međunarodna, za borbu protiv pranja novca i finansijske istrage;

- ✓ Identifikacija elemenata krivičnog dela pranja novca;
- ✓ Faze pranja novca;
- ✓ Nadležnosti i saradnja sa Jedinicom za finansijsku obaveštajnu službu;
- ✓ Subjekti izveštavanja prema Zakonu o sprečavanju pranja novca;
- ✓ Slučaj studije.

Sesija II

- ✓ Istraga i obezbeđivanje dokaza u slučajevima pranja novca;
- ✓ Tehnike ispitivanja obmana kod pranja novca;
- ✓ Prikupljanje informacija;
- ✓ Pripremanje ličnog profila;
- ✓ Praćenje sredstava od strane primaoca;
- ✓ Praćenje sredstava od strane uplatioca;
- ✓ Povraćaj tajnih imovina;
- ✓ Slučaj studije.

Sesija III

- ✓ Zaplena i konfiskacija imovine stečene krivičnim delom- pranje novca;
- ✓ Prekogranična i međunarodna saradnja za borbu protiv pranja novca;
- ✓ Moguća alternativna rešenja;
- ✓ Pripremanje slučaja za sud;
- ✓ Zaplena i konfiskacija imovine stečene krivičnim delom- pranje novca;
- ✓ Krivične sankcije protiv izvršioca krivičnog dela pranja novca;
- ✓ Slučajevi kada se osobe proglašavaju krivim za pranje novca, bez proglašenja krivcem za osnovno krivično delo;
- ✓ Slučaj studije.

Metodologija obuke

Tokom obuke će se koristiti interaktivne metode, simulacija slučajeva, rad u grupama, pitanja i diskusije od strane učesnika.

Korisnici i trajanje obuke

Tužiocima i sudijama prvog i drugog stepena, uključujući posebno i specijalne tužioce i sudije specijalnog odeljenja na oba nivoa. Obuka će trajati tri sesije po dva (2) dana.

23. Organizovani kriminal i korupcija

Organizovani kriminal je jedan od najvećih savremenih izazova. Konvencija OUN-a protiv međunarodnog organizovanog kriminala i njena dodatna dva protokola, predstavljaju najvažnije međunarodne instrumente koji stvaraju solidnu pravnu osnovu za sprečavanje i efektivno krivično gonjenje trans-nacionalnog organizovanog kriminala, za šta je Republika Kosovo prisvojilo gotovo sve odredbe ovog instrumenta, transponovanjem niza nacionalnih akata. Posledice kriminalnih radnji organizovanih grupa su evidentne, gde organizovani kriminal predstavlja ozbiljnu pretnju za nacionalnu i međunarodnu bezbednost i predstavlja štetne posledice po zdravlju i javnoj bezbednosti, demokratskim institucijama, makro-finansijskoj i ekonomskoj stabilnosti. Organizovane kriminalne grupe na Kosovu se mogu okarakterisati sledećim karakteristikama: hijerarhijska struktura, lojalnost, saradnja između kriminalnih grupa, raznolikost zločina, grubost i agresivnost, korupcija zvaničnika i neke druge karakteristike.

Trenutno stanje u odnosu na aktivnosti kriminalnih grupa u Republici Kosovo obuhvataju ove oblike organizovanog kriminala: trgovina narkoticima, trgovina ljudima, kontrabanda robom, kontrabanda migrantima, trgovina oružjem, kibernetički kriminal, korupcija i pranje novca. Postojanje organizovanih kriminalnih grupa je blisko povezano sa ne-sprovođenjem zakona od strane javnih autoriteta, šta se odražava infiltracijom kriminalnih grupa unutar javnih autoriteta, koristeći instrument korupcije za preživljavanje i kontinuitet, koristeći javne službenike za održavanje u životu kriminalne delatnosti. Korupcija kao kompromitujući instrument se može koristiti u dva oblika, u prvom slučaju sama korupcija se može izvršiti u organizovanom obliku od strane jedne strukturirane grupe, i u drugom slučaju korupcija se koristi kao instrument za neutralizovanje izvršioca zakona naspram ilegalne kriminalne delatnosti, stvarajući povoljnu sredinu za neometano obavljanje kriminalne delatnosti.

Ciljevi modula obuke

Po završetku ove obuke, učesnici će biti u stanju da:

- Definišu organizovani kriminal i njegovu povezanost sa korupcijom;
- Objasne i razlikuju oblike organizovanog kriminala;
- Pokazuju sticanje posebnih istražnih tehnika, odnosno istražnih strategija, oduzimanje proizvoda kriminala i međunarodnu saradnju;
- Sprovode zakon vezano za konfiskaciju i krivične sankcije protiv izvršioca krivičnih dela organizovanog kriminala.

Sadržaj modula obuke

Sesija I

- Pravni okvir protiv organizovanog kriminala i tržišta organizovanog kriminala;
- Uzroci i olakšavajući faktori organizovanog kriminala;
- Infiltriranje organizovanog kriminala u poslovanjima i javnim institucijama;

- Nadovezivanje između organizovanog kriminala i korupcije;
- Oblici organizovanog kriminala.

Sesija II

- Posebne tehnike za istragu organizovanog kriminala;
- Zaštita svedoka i prava žrtava kod organizovanog kriminala;
- Strategije tužilaštva za istragu kriminalnih grupa;
- Oduzimanje corpora delict-a kod organizovanog kriminala;
- Strateški i institucionalni okvir u oblasti saradnje u krivičnim pitanjima.

Sesija III

- Zaplena imovine stečene krivičnim delom;
- Krivične sankcije protiv izvršioca krivičnih dela organizovanog kriminala;
- Veze između organizovanog kriminala i terorizma.
- Nacionalna strategija protiv organizovanog kriminala na Kosovu.

Metodologija obuke

Tema ove obuke će se predavati interaktivnim predavanjima, odnosno kombinovaće se sa slučajevima studija, opredeljivanjem na rešavanje pojedinačnih i grupnih zadataka u okviru učesnika.

Korisnici i trajanje obuke

Sudije Apelacionog suda i osnovnih sudova kao i profesionalni saradnici iz Specijalnog odeljenja. Obuka će trajati tri sesije po dva (2) dana.

24. Specijalizovani program „Obmanjivanje i korupcija u javnim nabavkama“

Na osnovu izveštaja institucija i organizacija koje nadgledaju javne nabavke i izveštaje Generalnog revizora, procenjuje se da su javne nabavke jedna od oblasti u kojoj postoji korupcija i da je potreban razvoj znanja sudija i tužilaca za ovu oblast. Takođe je kontinuirani zahtev sudija i tužilaca da diskutuju sa svim relevantnim akterima u zemlji o procedurama javnih nabavki i problemima pri sprovođenju istih u praksi. Ovaj program se bavi gore navedenim zahtevima usredsređujući se na praktičnu razradu svih faza javnih nabavki. U sklopu toga će se analizirati slučajevi iz prakse o načinu procene potreba i određivanja zahteva, dosjei tendera i postupak procene jednog tendera. Fokus u ovom programu će biti i faza primene ugovora i takođe istraga i suđenje krivičnim delima ove prirode.

Ciljevi modula obuke

Po završetku ove obuke, učesnici će biti u stanju da:

- Shvate i razrađuju glavne principe i procedure nabavke i tendersku dokumentaciju;
- Identifikuju glavne funkcije institucija u oblasti nabavke;
- Shvate definiciju obmanjivanja i korupcije u nabavkama;
- Identifikuju šeme obmanjivanja i korupcije u fazama nabavke;
- Analiziraju proces planiranja nabavke;
- Shvataju odgovornosti komisije za procenu, izbor ugovarača i davanja cene;
- Analiziranje procesa žalbi i odgovornosti u upravljanju ugovorom;
- Identifikuju pokazatelje korupcije i obmana koja se povezuju sa javnom nabavkom;
- Sastave plan za istragu krivičnih dela korupcije u javnoj nabavci;
- Otkrivanju sukoba interesa.

Sadržaj modula obuke

Sesija I

Opšti principi

- ✓ Princip isplativosti i efikasnosti;
- ✓ Princip konkurentnosti;
- ✓ Jednakost tretmana/ne-diskriminacije;
- ✓ Transparentnost;
- ✓ Otvorene i ograničene procedure;
- ✓ Pregovarane procedure pre i nakon objavljivanja obaveštenja o ugovoru;

- ✓ Procedure za kotiranje cena i procedure za ugovore od minimalne vrednosti i ugovori nepokretne imovine;
- ✓ Javni okvirni ugovori.

Institucionalni okvir u oblasti javne nabavke

- ✓ Regulatorna komisija za javne nabavke
- ✓ Telo za razmatranje nabavke
- ✓ Centralna agencija za nabavke
- ✓ Uloge i odgovornosti u procesu odlučivanja u ciklusu nabavke unutar ugovorenog autoriteta
- ✓ Glavni administrativni službenik (GAK), Glavni finansijski službenik (GFS), Ovlašćeni službenik (OS) i Službenik za sertifikaciju (SC)
- ✓ Odgovorni službenik za nabavke (OSN)
- ✓ Odeljenje za nabavke
- ✓ Jedinica za istraživanje
- ✓ Menadžer projekta

Definisanje korupcije i obmane

- ✓ Razlozi korupcije;
- ✓ Psihologija nakon obmanjivanja i elemenata obmane;
- ✓ Razlozi za obmanjivanje u nabavci;
- ✓ Korupcija i dela obmanjivanja u skladu sa KZK-om.

Korupcija i obmanjivanje u procesu nabavke

- ✓ Obmanjivanje i korupcija u fazi pre tenderisanja – tipične šeme obmanjivanja u nabavci tokom faze tenderisanja;
- ✓ Obmanjivanje i korupcija u fazi tenderisanja - tipične šeme obmanjivanja u nabavci tokom faze tenderisanja;
- ✓ Obmanjivanje i korupcija u fazi nakon dodeljivanja ugovora - tipične šeme obmanjivanja u nabavci tokom faze nakon dodeljivanja ugovora.

Sesija II

Proces planiranja i početka procedure

- ✓ Planiranje nabavke;
- ✓ Pokretanje nabavke;

- ✓ Tenderska dokumentacija;
- ✓ Tehničke specifikacije;
- ✓ Kriterijumi izbora.

Ispitivanje, procena i upoređivanje tendera

- ✓ Komisija za procenu;
- ✓ Dodeljivanje ugovora.

Žalbe i upravljanje ugovorom

- ✓ Korupcija – mito i zelenaštvo;
- ✓ Plaćanja i koruptivni uticaj;
- ✓ Ponude sa sporazumom obmanjivanja;
- ✓ „Formalno“ ponuđivanje

Manipulisane specifikacije/posebna adaptacija ponuda

- ✓ Manipulisanje ponuda;
- ✓ Ne-konkurentne metode nabavki ili nerazumne procedure iz jednog izvora;
- ✓ Podeljene nabavke.

Obmanjivanje fakturama

- ✓ Konfiguracija radova u ugovorima;
- ✓ Lažno fakturisanje troškova;
- ✓ Lažno fakturisanje u računovodstveni izveštajima;
- ✓ Lažno materijalno fakturisanje;
- ✓ Lažno fakturisanje radne snage;
- ✓ Šeme manjkavih cena u ugovorima sa pregovaranjem;
- ✓ Neuspelo ispunjavanje specifikacija u ugovoru;
- ✓ Lažne, naduvane ili udvostručene fakture;
- ✓ Fiktivni pružaoci usluga;
- ✓ Zamena proizvoda.

Istraživanje i otkrivanje korupcije i obmanjivanja

- ✓ Identifikacija izvora informacija;

- ✓ Planiranje i razvoj istrage;
- ✓ Korišćenje tehnika i specijalnih metoda istrage.

Identifikacija sukoba interesa u javnoj nabavci

- ✓ Definisanje sukoba interesa;
- ✓ Sukob interesa u skladu sa etičkim kodeksom nabavke RKJN-a;
- ✓ Izjava vezano sa nedostatkom sukoba interesa.

Metodologija obuke

Tokom obuke će se koristiti interaktivne metode, simulacija slučajeva, rad u grupama, pitanja i diskusije od strane učesnika.

Korisnici i trajanje obuke

Sudije Osnovnih sudova, uključujući i sudije Specijalnog odeljenja, tužioci Osnovnih tužilaštva kao i oni Specijalnog tužilaštva i službenici policijske istrage. Obuka će trajati dve sesije po dva dana.

25. Ekstremizam, radikalizam i terorizam

Terorizam je i dalje jedna od glavnih bezbednosnih pretnji, kako na nacionalnom tako i na međunarodnom nivou, ugrožavajući ne samo život i imovinu pojedinca, već i demokratske vrednosti i sam način funkcionisanja društva. Globalni trend terorizma i njegovo prostiranje, posebno tokom naredne dve decenije, pretilo je i Republici Kosovo, kao i celokupnom regionu, Evropi i šire. Sprečavanje i borba protiv terorizma i dalje ostaje jedan od glavnih strateških prioriteta Republike Kosovo. Strategija protiv terorizma kao i ostale zakonodavne i političke mere u okviru ove oblasti su nadovezane sa strateškim prioritetima za „Dobro upravljanje i vladavina prava“. Takođe se povezuje sa procesom evropskih integracija i kao takav je deo Nacionalnog programa za sprovođenje sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju 2017-2021 i zaključaka sa prvog sastanka pod-odbora za Pravdu, Slobodu i Bezbednost između Kosova i Evropske Unije.

Zbog prisustva elemenata ekstremizma i radikalizma koji vodi ka terorizmu, izrađen je niz važnih zakonskih instrumenata, gde je u fokusu bila efikasna borba protiv ovih nezakonitih pojava, uvek iz perspektive instrumenata pravosudnog sistema, odnosno gonjenja i suđenja. Uzimajući u obzir potrebu podizanja profesionalnih kapaciteta sudija i tužilaca, smatra se neophodnim da će ova zajednica izvršioca zakona imati koristi od ovih ciklusa obuka sa ciljem podizanja znanja, veština i kompetencija u funkciji efektivnog istraživanja i suđenja, nezavisnog i profesionalnog.

Ciljevi modula obuke

Po završetku ove obuke, učesnici će biti u stanju da:

- Unaprede znanja o nacionalnom i međunarodnom pravnom okviru protiv terorizma;
- Razumeju nasilni ekstremizam i radikalizam koji favorizuju terorizam;
- Pokažu taktiku istrage i dokazivanja terorizma, sa posebnim naglaskom za ljudska prava i slobode, međunarodnu saradnju i zaštitu žrtava;
- Upoređuju veze između terorizma i organizovanog kriminala;
- Pravedno sprovode zakon vezano za krivične sankcije protiv izvršioca krivičnih dela terorizma.

Sadržaj modula obuke

Sesija I

- Pregled nacionalnog i međunarodnog pravog okvira protiv terorizma;
- Sprečavanje terorizma, kao strateški fokus napora protiv terorizma;
- Razumevanje i suočavanje sa nasilnim ekstremizmom i radikalizmom koji favorizuju terorizam.

Sesija II

- Tehnike istraživanja i dokazivanja terorizma;
- Osnovna ljudska prava i slobode ugrožene od represivnih mera protiv terorizma;
- Strateški i institucionalni okvir u oblasti saradnje u krivičnim pitanjima protiv terorizma;
- Žrtve terorizma i pristup pravdi iz perspektive žrtava.

Sesija III

- Krivične sankcije protiv izvršioca krivičnih dela terorizma;
- Veze između organizovanog kriminala i terorizma.
- Nacionalne strategije protiv terorizma na Kosovu.

Metodologija obuke

Tema ove obuke će se predavati interaktivnim predavanjima, odnosno kombinovaće se sa slučajevima studije, opredeljivanjem na rešavanje pojedinačnih i grupnih zadataka u okviru učesnika.

Korisnici i trajanje obuke

Sudije Apelacionog suda i Osnovnih sudova. Obuka će trajati tri sesije po dva dana.

Radionice i okrugli stolovi iz krivičnog polja

26. Kaznena politika i sprovođenje vodiča

Kaznena politika predstavlja dosledan izazov za sudije prilikom određivanja olakšavajućih i otežavajućih okolnosti prilikom određivanja vrste i visine kazne. Kao rezultat toga su identifikovani mnogi problemi u jednakom tretiranju izvršioca krivičnih dela i nedoslednosti u izricanju kazni i to je direktno uticalo na smanjenje transparentnosti i poverljivosti javnosti. U cilju izbegavanja ovih nedostataka i pomoći za sudije, posebno u unifikaciji kaznene politike, Vrhovni sud Kosova je izdao vodič o kaznenoj politici i tabelu za određivanje kazne za izvršioca krivičnog dela i izvršeno krivično delo.

Uzimajući u obzir slabosti i nedostatke evidentirane u kaznenoj politici, formirana je Konsultativna komisija za kaznenu politiku koja dosledno prati pojave i izazove sa kojima se sudije suočavaju prilikom sprovođenja vodiča za kaznenu politiku i tokom njegovog rada kontinuirano izdaje specifična uputstva u skladu sa usklađivanjem kaznene politike i koja će se predstavljati i diskutovati tokom ovih okruglih stolova koja su u planu da se realizuju.

Ciljevi okruglog stola

Po završetku ove obuke, učesnici će biti u stanju da:

- Analiziraju značaj pravednog i tačnog određivanja olakšavajućih i otežavajućih okolnosti;
- Sprovode relevantne okolnosti prilikom određivanja kazne;
- Analiziraju sprovođenje vodiča i aktivnosti Konsultativne komisije za kaznenu politiku.

Sadržaj okruglog stola

- ✓ Olakšavajuće i otežavajuće okolnosti prilikom određivanja kazne;
- ✓ Sprovođenje vodiča za kaznenu politiku;
- ✓ Aktivnost Konsultativne komisije za kaznenu politiku.

Metodologija okruglog stola

Metodologija rada okruglog stola će se usredsrediti na interaktivnu diskusiju sa učesnicima, shodno sa praktičnim problemima primenjivanja otežavajućih i olakšavajućih okolnosti prilikom određivanja vrste i visine kazne, unapređenja i usklađivanja kaznene politike. Posebno će se diskutovati o sprovođenju vodiča za kaznenu politiku, kao i predstavljajući se aktivnost Konsultativne komisije za kaznenu politiku.

Korisnici i trajanje okruglog stola

Sudije i tužioci osnovnog nivoa. Okrugli sto će trajati dva (2) dan.

27. Zaplenu i konfiskacija

Okrugli sto za pitanja zaplene i konfiskacije ima za cilj tretiranje izazova sudske prakse vezano sa sprovođenjem odredbi Krivičnog i procesnog zakonika kao i zakona o proširenim nadležnostima za konfiskaciju imovine. Zaplenu i konfiskacija se reguliše iz proceduralnog prizma od dva paralelna zakona koji se prepliću između njih u smislu praktičnog sprovođenja, kao i od odredbi krivičnog zakonika koji se povezuju sa konfiskacijom. Iako su zakonske odredbe, posebno zakonom o proširenim nadležnostima, imale za cilj unapređenje zakonodavstva, sa druge strane sudska praksa do sada ne reflektuje da je napredovala u smislu zaplene i konfiskacije imovine i praktične unifikacije zakonskog sprovođenja. Trenutno, na osnovu odredbi Zakonika o krivičnom postupku, predviđa se niz zakonskih odredbi koja regulišu aspekte zaplene ali i konfiskacije, šta reflektuje da postoje više odredbe koje regulišu zaplenu, nego u suštini konfiskaciju. Stoga, ovaj okrugli sto ima za cilj i obučavanje u praktičnom i zakonskom smislu odredbi zaplene i konfiskacije uvek u vezi sa odredbama posebnog zakona za konfiskaciju imovine.

Okrugli sto bi u suštini poslužio u dve svrhe, za sudije i tužioce, i to:

- a) Da se reflektuje izgrađena sudska praksa;
- b) Da se prikazuju praktični slučajevi kao pogrešni od visokih sudskih instanci radi sprečavanje istih grešaka ili slično ubuduće u sudskoj praksi.

Da bi se postigli ova dva cilja, treba uzimati u obzir nekoliko osnovnih faktora, koji bi reflektovali okrugli sto sa pozitivnim rezultatima, a takvi faktori bi bili:

1. Istrage i rešavanje praktičnih slučajeva se treba sprovesti pažljivo;
2. Specifikacije praktičnih problema u okviru zaplene i konfiskacije;
3. Izbor praktičnih slučajeva da reflektuje na izbor raznih nivoa sudova;
4. Izbor praktičnih slučajeva kao pogrešne treba da se tretiraju samo u ograničavanju grešaka sa posebnim naglaskom na ne-ponavljanje u praksi, uvek imajući u obzir ukoliko je slučaj konstatovan kao greška ali još uvek nije dobio epilog konačnog rešenja;
5. Razmišljanja o budućim radnjama zasnovano na praktičnoj situaciji.

Da bi okrugli sto bio sproveden sa efikasnošću i rezultatima, moderatori okruglog stola treba da budu spremni i dovoljno pripremljeni što bi se sastojalo od mogućnosti davanja komentara na osnovu sudske prakse u skladu sa važećim zakonodavstvom za svako pitanje koje se može tretirati, bilo da se radi o zaplenu ili konfiskaciji. Okvir dnevnog reda koji bi obuhvatio teme kao takve trebalo bi da se rešavaju pažljivo, šta bi se zasnovalo na aspektima trenutnih proceduralnih i materijalnih problema u kontekstu izgrađene prakse. Kao takve, teme bi odražavale probleme iz prakse zaplenjivanja, kao rezultat koristi od krivičnog dela, kao sredstva koja su omogućavala vršenje krivičnog dela, i zaplene zbog prirode stvari/imovine, zaplene koja se može smatrati dokazom i procedura koja je praćena. Osnove zaplenjivanja i praktični konsolidovani aspekti konfiskovanja i druge specifične teme. Sudska praksa izabrana

za okrugli sto bi pomogla u odražavanju pravednog sprovođenja odredbi od strane sudova i tužilaca radi odražavanja izgrađenih praktičnih standarda prihvatljivih unutar instanci.

Ovaj okrugli sto ima za cilj interaktivnost i obuhvatanje svih učesnika kao i vežbe slučajeva. Svaka tema koja će biti predstavljena imaće za cilj predstavljanje nekoliko praktičnih okolnosti nadovezanih sa temom koja se tretira, isticanjem dilema kojih sadrži u sebi ta tema. Moderator/i treba da budu spremni i da diskutuju o okolnostima koje su se pojavile u slučaju/slučajevima u izveštaju sa temom, podsticanjem analize i iscrpljivanjem dilema okolnosti slučaja, imajući za cilj uvek davanje objašnjenja zasnovano na konsolidovanu praksu i na zakonske odredbe sa tačnim tumačenjem.

Po završetku rada okruglog stola, moderatori sastavljaju izveštaj o okruglom stolu sa rezultatima, koji bi mogao da posluži za rešavanje nekog pitanja u okviru Akademije ili koji bi se odrazio na neophodnost principijelnih stavova Vrhovnog suda radi ujedinjavanja sprovođenja zakona od strane sudija, što bi se odrazilo i kod tužilaca.

Ciljevi okruglog stola

- Identifikacija pravnih problema za zaplenjivanje i konfiskaciju;
- Identifikacija nedoslednih praksi u osnovnim sudovima;
- Identifikacija nedoslednih praksi Apelacionog suda sa konsolidovanom praksom Vrhovnog suda;
- Rešavanje problema putem objedinjene sudske prakse kao zaključak.

Sadržaj okruglog stola

- ✓ Zaplenjivanje stvari/imovine: kao dokaz, kao korist, kao sredstvo, zbog prirode.
- ✓ Proceduralno regulisanje, za zaplenjivanje, mere za osiguranje imovine, privremeno zamrzavanje i nalozi zabrane, nalog za dugotrajno zadržavanje.
- ✓ Proceduralno regulisanje na osnovu posebnog zakona za zaplenjivanje i konfiskaciju.
- ✓ Konfiskacija imovine, razmatranje za konfiskaciju imovine i nalog za konfiskaciju.

Metodologija okruglog stola

Predstavljanje praktičnih slučajeva, diskutovanje o praktičnim slučajevima u kontekstu zakonskih rešavanja, rezime iznesenih zaključaka.

Korisnici i trajanje okruglog stola

Korisnici i fokus grupe su podeljeni na dva nivoa. Na prvom nivou korisnici su sudije Apelacionog suda i Državni tužioci i Apelacioni tužioci. Na drugom nivou su sudije Osnovnih sudova i tužioci Osnovnih i Specijalnih tužilaštava. Okrugli sto treba da traje tri dana kako bi se izgradio na dva nivoa. Prvi nivo u trajanju od 1 dana, koji bi obuhvatao Vrhovni sud i Apelacioni sud, Državne i Apelacione tužioce. Drugi nivo u trajanju od 2 dana, koji bi obuhvatao Vrhovni i Apelacioni sud, Osnovne sudove i Specijalne tužioce, Apelacione tužioce i tužioce u Osnovnim tužilaštvima.

Građansko Pravo

28. Naknada štete i osnovi odgovornosti

Veliki broj parničnih sporova za naknadu štete, bilo materijalne bilo nematerijalne štete, nedosledna sudska praksa u pogledu postavljanja i kriterijuma za utvrđivanje visine nematerijalne štete, pokazatelji su da je ova tema veoma važna. da se obraća kod sudije. Princip je da ko nanese štetu svojom krivicom, odgovara za pričinjenu štetu (subjektivna odgovornost). Objektivna odgovornost ili osnova ne krivne odgovornosti je odgovornost za opasne predmete i opasne aktivnosti. Da bi postojala odgovornost za pričinjenu štetu moraju se ispuniti određeni uslovi, a ti uslovi se razlikuju kada je šteta prouzrokovana prema osnovu subjektivne odgovornosti i kada je šteta nastala prema objektivnoj odgovornosti, što će biti razrađeno na ovoj obuci. U slučajevima kada oštećeni dokaže postojanje uslova odgovornosti za pričinjenu štetu, stvara se obaveza nadoknade takve štete. U slučajevima kada je oštećeni svojim ponašanjem doprineo pričinjenoj šteti ili je veća nego što bi bila, da nije učestvovao u prouzrokovanju štete, u ovom slučaju oštećeni ima pravo na naknadu pune štete smanjene u meri u kojoj je on doprineo ovoj šteti, u ovim slučajevima delimo odgovornost za pričinjenu štetu. Za nadoknadu iste štete može biti odgovorno jedno ili više lica, u ovim slučajevima imamo solidarnu odgovornost, gde su svi polaznici solidarno odgovorni. Solidarni dužnik koji plati više od iznosa svog udela u pričinjenoj šteti može tražiti od svakog drugog dužnika da mu nadoknadi ono što je za njega platio (*da regresuje*).

Ciljevi modula obuke

Po završetku ove obuke, polaznici će moći da:

- Definišu kriterijume za nagrađivanje štete;
- Razlikuju oblike nematerijalne štete i izračunaju kamatu za nematerijalnu štetu;
- Prepoznaju osnovu odgovornosti za pričinjenu štetu i uslove podeljene i solidarne odgovornosti.

Sadržaj modula obuke

- ✓ Kriterijumi za naknadu štete;
- ✓ Osnove odgovornosti za štetu, subjektivnu i objektivnu odgovornost;
- ✓ Podeljena odgovornost i solidarna odgovornost;
- ✓ Regresija zahteva.

Metodologija obuke

Tokom ove obuke koristiće se interaktivne metode rasprave i razrade slučajeva, biće prikazane ilustracije i sažetak sadržaja u PowerPointu, radiće se u grupama, a neki praktični slučajevi će se razlagati.

Korisnici i trajanje obuke

Sudije Apelacionog Suda, osnovnih sudova, kao i predstavnici Ministarstva Finansija koji se bave postupcima nadoknade u organu za eksproprijaciju i stručni saradnici. Obuka će trajati jedan (1) dan.

29. Zastarevanja zahteva prema odredbama ZOO-a

Zastarevanja zahteva nastupa kako bi se zagarantovala pravna sigurnost da poverioci zaštite svoje zahteve u određenom roku jer se može dogoditi da zaštita prava putem suda postane nemoguća zbog protoka vremena propisanog zakonom. Zastarevanja se može reći da se smatra jednim od najvažnijih instituta prinudnog prava, jer obezbeđuje da obligacioni pravni odnosi budu stabilniji. Poverioci moraju biti veoma oprezni da bi se njihovi zahtevi ispunili i da zastarevanje ne sme imati uticaj na njihov obligacioni odnos. Dakle, zastarevanje predstavlja jedan od načina gašenja obaveze koja dolazi sa pasivnim ponašanjem poverioca i aktivnim ponašanjem dužnika.

Ciljevi modula obuke

Po završetku ove obuke, polaznici će biti u mogućnosti da:

- Prošire znanje oko zastarevanja;
- Izračune zastarevanje;
- Odrede zastarevanje.

Sadržaj modula obuke

- ✓ Opšta pravila zastarevanja;
- ✓ Izračun početka, prekida zastarevanja i tok zastarevanja recepta;
- ✓ Odricanje od zastarevanja;
- ✓ Rokovi zastarevanja za određene zahteve;
- ✓ Zaustavljanje zastarevanja.

Metodologija obuke

Tokom ove obuke korišće se kombinovane metode objašnjenja, praćene primerima iz prakse i interaktivnim diskusijama.

Korisnici i trajanje obuke

Sudije Apelacionog suda, osnovnih sudova, kao i predstavnici Ministarstva Finansija koji se bave postupcima nadoknade u organu za eksproprijaciju i stručni saradnici. Obuka će trajati jedan (1) dan.

30. Nužni deo i njegovo kršenje

Sloboda ostavljanja testamenta danas je prihvaćena u svim pravima. Međutim, kao što je pravo raspolaganja imovinom ograničeno u stvarnom pravu, kao što je sloboda ugovaranja ograničena u obligacionom pravu, tako je i sloboda ostavljanja testamenta ograničena u svim pravnim sistemima. Nasledno pravo prepoznaje mehanizme ograničavanja raspolaganja voljom, najpoznatiji i najefikasniji način je neophodan deo. To znači da imperativne norme predviđaju da deo nasledstva ostavioca, protiv volje ostavioca, mora pripadati određenim licima. Lica kojima se garantuje deo nasledstva nazivaju se neophodnim naslednicima i da se tim naslednicima ostave na raspolaganje odgovarajuća sredstva za ostvarivanje prava na ostvarivanje prava na neophodni deo. Obuka će obraćati probleme u praksi koji se odnose na neophodni deo: kao poziv, šteta i zahtev za potrebnim delom, takođe će se razgovarati o načinu dodeljivanja i izračunavanja potrebnog dela.

Ciljevi modula obuke

Po završetku ove obuke, polaznici će biti u mogućnosti da:

- Prepoznaju suštinske delove nasledstva;
- Utvrde kada se krši neophodni deo nasledstva;
- Izračunaju neophodni deo nasledstva;
- Utvrde ko su neophodni naslednici i kako se određuje neophodni deo nasledstva.

Sadržaj modula obuke

- ✓ Shvatanje potrebnog dela;
- ✓ Neophodan poziv na nasledstvo;
- ✓ Neophodno oštećenja delova i zahteva za neophodnim delovima;
- ✓ Krug neophodnih naslednika;
- ✓ Način dodeljivanja neophodnog dela;
- ✓ Računanje neophodnog dela, smanjenje neophodnog dela testamentom i vraćanje poklona.

Metodologija obuke

Tokom ove obuke koristiće se interaktivne metode rasprave i razrade slučajeva, biće prikazane ilustracije i sažeci sadržaja u PowerPointu, radiće se u grupama i analiziraće se neki praktični slučajevi.

Korisnici i trajanje obuke

Sudije Apelacionog Suda, osnovnih sudova, kao i predstavnici Ministarstva Finansija koji se bave postupcima nadoknade u organu za eksproprijaciju i stručni saradnici. Obuka će trajati jedan (1) dan.

31. Sudski postupak u slučajevima eksproprijacije

Kao što je poznato, pravni institut eksproprijacije dozvoljava mogućnost da se vlasniku može oduzeti pravo svojine samo pod uslovima predviđenim zakonom, pod uslovom da se eksproprijacija vrši u opštem interesu.

Budući da se eksproprijacija u praksi pojavljuje vrlo često, redovna primena zakonskih odredbi Zakona o eksproprijaciji garantuje neophodno pravo sprovedačima ovog zakona da steknu dublje znanje o ovom pravnom institutu, tako da to znanje doprinosi ujedinenju sudske prakse na sudovima Kosova.

Ova obuka je omišljena i strukturirana kako bi se analizirala i razložila procedura eksproprijacije, identificirala preduslove za eksproprijaciju i kriterijume koje se odnose na eksproprijaciju.

Ciljevi modula obuke

Po završetku ove obuke, polaznici će biti u mogućnosti da:

- Procene zakonske uslove koji moraju biti ispunjeni za eksproprijaciju;
- Pravilno primene odredbe Zakona o eksproprijaciji;
- Identificiraju način i kriterijume za određivanje naknade u slučajevima eksproprijacije.

Sadržaj modula obuke

- ✓ Pravni uslovi za eksproprijaciju;
- ✓ Postupak eksproprijacije u slučajevima kada je telo za eksproprijaciju Vlada ili Opština;
- ✓ Preliminarna i konačna odluka o eksproprijaciji kao i pravna sredstva;
- ✓ Način i kriterijumi za određivanje naknade u slučajevima eksproprijacije.

Metodologija obuke

Tokom ove obuke koristiće se kombinovane metode objašnjenja, praćene primerima iz prakse i interaktivnim diskusijama.

Korisnici i trajanje obuke

Sudije Apelacionog Suda, osnovnih sudova, kao i predstavnici Ministarstva Finansija koji se bave postupcima nadoknade u organu za eksproprijaciju i stručni saradnici. Obuka će trajati jedan (1) dan.

32. Ništavi i ugrožavajući ugovori

Ugovori predstavljaju jedan od najvažnijih izvora obligacionog prava i istovremeno centralnu pravnu instituciju pravnih odnosa između ugovornih Stranaka, putem koje se ugovorni odnos obavezujućeg karaktera može stvoriti, promeniti ili ugasiti. Da bi ugovor važio kada je zaključen predviđeni uslovi moraju biti ispunjeni zakonom, jer u slučajevima kada je ugovor u suprotnosti sa pravnim poretom, imperativnim odredbama ili moralom društva, tada je u pitanju ništavošć ugovora ili ugovor koji je apsolutno ništav, dok u slučajevima kada je ugovor zaključen sa osobom sa invaliditetom, postoje nedostaci u pogledu volje Stranaka ili drugi nedostaci predviđeni zakonom ili bilo kojom posebnom odredbom, onda je pitanju opozivni ugovor ili relativno ništavni ugovor.

Sudska praksa je pokazala da postoji mnogo slučajeva kada ugovorne Stranke prilikom zaključenja ugovora ne poštuju uslove predviđene zakonom koji taj ugovor čine važećim, tako da bi obrada ove teme pomogla u analizi i razradi razloga na osnovu od kojih može doći do ništavosti i poništavanja ugovora.

Ciljevi modula obuke

Po završetku obuke, polaznici će biti u mogućnosti da:

- Razlikuju zakonske uslove koji moraju biti ispunjeni da bi se smatrali ništavnim i ugrožavajućim ugovorom;
- Prepoznaju krug entiteta na koje se može pozivati u relativnoj nevaljanosti ugovora;
- Unaprede znanje o posledicama relativne ništavosti ugovora;
- Pravilno primene odredbe ZOO-a u vezi sa nevažošću ugrožavajućih ugovora.

Sadržaj modula za obuku

- ✓ Ugrožavajući ugovori, pravni razlozi zbog kojih se ugovor može biti ugrožavajući;
- ✓ Krug entiteta koji mogu zahtevati otkazivanje ugrožavajućih ugovora;
- ✓ Karakter sudske odluke u slučaju otkazivanja ovih ugovora;
- ✓ Pravne posledice otkazivanja ugovora relativno nevažeće;
- ✓ Položaj ugovornih Stranaka i trećeg lica nakon otkazivanja ugovora je relativno nevažeći;
- ✓ Pravni rokovi u kojima se može zahtevati otkazivanje ugrožavajućih ugovora.

Metodologija obuke

Tokom ove obuke koristiće se kombinovane metode objašnjenja, uključujući teorijska i praktična objašnjenja, praćene interaktivnim razgovorima i primerima iz prakse, tako da će svaki učesnik biti aktivan tokom obuke, kako bi u potpunosti postigao ciljeve ove obuke.

Korisnici i trajanje obuke

Sudije Apelacionog Suda i Osnovnih Sudova, stručni saradnici i pravni službenici. Obuka će trajati jedan (1) dan.

33. Sredstva za obezbeđivanje izvršenja ugovora

U okviru pravne nauke, shodno tome i u okviru zakonodavstva za regulisanje građanskih odnosa, posebna važnost se daje sredstvima za obezbeđivanje izvršenja ugovora. Postoje slučajevi kada poverilac nema odgovarajuće poverenje u drugu ugovornu Stranku, tada poverilac ima na raspolaganju određena sredstva koja direktno obezbeđuju da će ugovor biti ispunjen. Uglavnom su sredstva za obezbeđenje izvršenja ugovora potrebna u onim ugovorima čije će ispunjenje trajati duže vreme. Zakon o Obligacionim Odnosima kao sredstvo obezbeđenja izvršenja ugovora, predviđa grupu ličnih sredstava obezbeđenja i grupu stvarnih sredstava obezbeđenja, posebno definišući svako lično sredstvo i svako realno sredstvo obezbeđenja, ovde isključujući zalog i hipoteku, koji nisu uređeni ovim zakonom. Od posebne je važnosti da sudije na svim nivoima unaprede svoje znanje o načinima osiguranja izvršenja ugovora, što će im poslužiti za kvalitetniji rad u smislu profesionalnog odlučivanja u pitanjima koja se odnose na sporove ove prirode.

Ciljevi modula obuke

Po završetku ove obuke, polaznici će moći da:

- Unaprede znanje o načinima obezbeđenja izvršenja ugovora;
- Efikasno primene odredbe koje se odnose na stvaranje i specifičnosti stvarnih i ličnih sredstava za izvršenje ugovora;
- Prošire znanje o postupcima i načinu rešavanja sudskih sporova u vezi sa ostvarivanjem sredstava obezbeđenja ugovora.

Sadržaj modula obuke

- ✓ Shvatanje načina obezbeđenja izvršenja ugovora;
- ✓ Realno sredstvo stvarne sigurnosti izvršenja ugovora;
- ✓ Lična sigurnosna sredstva za izvršenje ugovora;
- ✓ Glavne karakteristike ovih sredstava;
- ✓ Ugovaranje sredstava osiguranja i način njihove realizacije;
- ✓ Sudski postupak za odlučivanje o takvim sporovima.

Metodologija obuke

Ova obuka primenjivaće interaktivnu metodologiju učenja koja se sastoji od vežbi i diskusija, prezentacije konkretnih slučajeva iz sudske prakse i diskusija o tome kako odlučiti o meritumu konkretnih slučajeva.

Korisnici i trajanje obuke

Sudije Apelacionog Suda i osnovnih sudova (građansko odeljenje) i stručni saradnici. Obuka će trajati jedan (1) dan.

34. Sudski postupak u slučajevima zaštite od nasilja u porodici

Sudovi su se neprestano suočavali sa slučajevima porodičnog nasilja koji se mogu pojačati u svim kategorijama društva bez obzira na doba starosti, obrazovanje, socijalno-ekonomski status, etničku pripadnost, religiju, itd. Nasilje u porodici ne samo da krši ljudska prava, već ugrožava i fizičko, psihološko i socijalno-ekonomsko blagostanje žrtve. Nadležni mehanizmi za zaštitu žrtava porodičnog nasilja, odnosno sudovi, treba da budu pripremljeni da odgovore na potrebe žrtava u određenim zakonskim rokovima i da utvrde odgovarajuće zakonske mere za zaštitu i sprečavanje slučajeva nasilja u porodici. U okviru ovog modula biće obrađeni: faktori koji utiču na pojavu porodičnog nasilja, vrste porodičnog nasilja i posledice. Takođe će se detaljnije razmotriti ko može da zatraži nalog za zaštitu, informacije koje treba da budu uključene u zahtev za nalog za zaštitu i uloga i značaj mehanizama uključenih u ove slučajeve koji pružaju zaštitu i pomoć žrtvama nasilja u porodici. Pored toga, posebna pažnja biće posvećena Konvenciji Saveta Evrope o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici (Konvencija Istanbula). Ova konvencija prepoznaje nasilje nad ženama kao kršenje ljudskih prava i kao oblik diskriminacije i prvi je međunarodni ugovor koji sadrži definiciju pola. Konvencija poziva na uključivanje svih relevantnih državnih institucija i službi u koordinirani pristup nasilju nad ženama i nasilju u porodici. To znači da nevladine institucije i organizacije ne bi trebalo da deluju same, već da rade zajedno na razvoju protokola saradnje.

Ciljevi modula obuke

Po završetku ove obuke, polaznici će biti u mogućnosti da:

- Pravilno primene standardne postupke delovanja za zaštitu od nasilja u porodici;
- Efikasno primene odredbe u vezi sa postupkom i rokovima za donošenje odluka u skladu sa zahtevima za naloge za zaštitu;
- Unapređuju znanje o Konvenciji Saveta Evrope o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici;
- Uporede specifičnosti nasilja u porodici u građanskim i krivičnim postupcima.

Sadržaj modula obuke

- ✓ Nasilje u porodici i njene vrste;
- ✓ Nalog za zaštitu, zahtev za nalog za zaštitu i njen sadržaj;
- ✓ Sudski postupak za odlučivanje prema zahtevima za nalog za zaštitu;
- ✓ Vrste mera zaštite i njihovo trajanje;
- ✓ Izvršenje i posledice neizvršenja naloga za zaštitu;
- ✓ Pristup nasilju u porodicu prema Konvenciji Saveta Evrope o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici.

Metodologija obuke

Ova obuka primenjivaće interaktivnu metodologiju učenja koja se sastoji od vežbi i diskusija, prezentacije konkretnih slučajeva iz sudske prakse i diskusija o tome kako odlučiti o meritumu konkretnih slučajeva.

Korisnici i trajanje obuke

Sudije Apelacionog Suda i osnovnih sudova (građansko odeljenje), stručni saradnici, pravni službenici, Policija Kosova, advokati žrtava i Centri za Socijalni Rad. Obuka će trajati jedan (1) dan.

35. Međunarodno pravna saradnja - na građanskom oblasti

Međunarodno pravna saradnja u građanskim pitanjima jedno je od najsloženijih područja koje karakterišu poteškoće u definisanju, istraživanju i primeni stranog zakona, uključujući niz proceduralnih pitanja, kao što su pitanja prekograničnih dokumenata, međunarodna pravna pomoć, priznavanje i izvršenje stranih sudskih odluka, itd.

Svaki sudija suočen je sa istim unutrašnjim i prekograničnim pitanjima, a kao rezultat toga, svakom građanskom sudiji je potrebna obuka za vođenje predmeta s međunarodnim elementom. Program je omišljen da odgovori na dileme i poteškoće sa kojima se suočava trenutna sudska praksa, kroz interaktivne diskusije i pregled slučajeva. Sudska praksa Suda Evropske Unije takođe će obratiti kroz studije slučaja.

Ciljevi modula obuke

Po završetku ove obuke polaznici će moći da:

- Unaprede znanje o međunarodnoj pravnoj saradnji u građanskim pitanjima, kao i znanje o stranim odlukama;
- Pravilno primene lokalno i međunarodno zakonodavstvo o prekograničnoj saradnji u građanskim pitanjima.

Sadržaj modula obuke

- ✓ Narodni pravni okvir za međunarodnu pravnu saradnju u građanskim pitanjima;
- ✓ EU Uredbe o međunarodnoj pravnoj saradnji u građanskim pitanjima (Uredbe Brisel I, Brisel II, Rim I i Uredbe Br. 805/2004, 1393/2007, 650/2012, 4/2009);
- ✓ Haške Konvencije o međunarodnoj pravnoj saradnji u građanskim pitanjima.

Metodologija obuke

Tokom obuke koristiće se kombinovane metode, uključujući teorijska objašnjenja koja slede sa primerima iz sudske prakse.

Korisnici i trajanje obuke

Sudije osnovnih sudova (građansko odeljenje), stručni saradnici sudova, kao i pravni službenici. Obuka će trajati jedan (1) dan.

36. Ugovor o trajnom starateljstvu i ustupanju imovine tokom života

S obzirom na to da novi Zakon o Obligacionim Odnosima (ZOO) predviđa ugovor o trajnom održavanju, koji kao posebna institucija već neko vreme nije regulisan ZOO-om, pojavila se potreba da se ovo pitanje obuči u čiji su polaznici sudije, koji se u praksi suočavaju sa rešavanjem sporova ove prirode. Dotični ugovor nije regulisan ZOO-om iz 1978 godine, već odredbama Zakona o Nasleđivanju SAP Kosova, 1974 godine, koji je zakon ukinut stupanjem na snagu Zakona o Nasleđivanju Kosova iz 2006 godine (ZNK), koji nije regulisao ovaj ugovor, ali se za isti odnosio na ZOO, koji je u stvari stupio na snagu krajem 2012 godine. Kao rezultat, sudije su imale i imaju poteškoća u pravilnoj primeni ovi zakoni koji se odnose na pravno obavezujuće odnose, koji su regulisani ugovorom o trajnom starateljstvu, za koji su uspostavljene različite sudske prakse. Pored pomenutog ugovora, od posebnog su značaja međuugovorni odnosi koji se zasnivaju na prenosu prava svojine koji žive (*inter vivos*), između predaka i njegovih zakonskih naslednika, a koji su regulisani odredbama ZNK, ali i odredbama ZOO, koje se odnose na postupak zaključivanja i otkazivanja ovog ugovora. Stoga su sudije imale i imaju poteškoće u adekvatnoj primeni ovih zakona, koji se odnose na pravno obavezujuće odnose, koji su regulisani ugovorom o ustupanju imovine za doživotno, usled čega su takođe različite sudske prakse.

Ciljevi modula obuke

Po završetku ove obuke, polaznici će biti u mogućnosti da:

- Razlikuju sporove radi rešavanja, poništavanja ili potvrđivanja ništavosti ugovora o trajnom održavanju i ugovora o ustupanju imovine tokom života;
- Pravilno primene odredbe relevantnog zakona ZOO i ZNK, procenjujući zakonske rokove za zahtevanje sudske zaštite.

Sadržaj modula obuke

- ✓ Ugovor o trajnom održavanju;
- ✓ Ugovor o ustupanju imovine tokom života;
- ✓ Pravni uslovi za zaključivanje ovih ugovora;
- ✓ Razlozi za rešavanje, otkazivanje ili ništetnost ovih ugovora;
- ✓ Pravni rokovi za njihovo otkazivanje;
- ✓ Odluke suda u vezi sa ovim ugovorima.

Metodologija obuke

Tokom obuke koristiće se kombinovane metode, uključujući teorijska objašnjenja koja slede sa primerima iz sudske prakse.

Korisnici i trajanje obuke

Sudije Apelacionog Suda, osnovnih sudova (građansko odeljenje), kao i stručni saradnici sudova. Obuka će trajati jedan (1) dan.

37. Sudska zaštita u radnim sporovima prema Zakonu o Radu

U poslednje vreme povećan je broj radnih sporova. Razlog tome je što je važeći zakon imao nedostataka, a sudska zaštita nije bila adekvatna, u tom slučaju je radnim odnosom pravo zaposlenog povređen. Kao rezultat, odredbe koje su regulisale ovu oblast su raširene u mnogim zakonima i propisima koji su izdati i usvojeni u raznim ekonomskim, socijalnim i političkim okolnostima. Kao rezultat toga, sudije su imale i imaju poteškoće u adekvatnoj primeni ovih zakona koji se odnose na zaštitu prava radnika koja proističu iz radnog odnosa, usled čega su uspostavljene različite sudske prakse. Ova obuka je osmišljena i strukturirana kako bi se analizirala i razložila procedura koju započinju zaposleni u slučajevima kršenja radnih obaveza od strane poslodavaca, uključujući identifikovanje preduslova koje podnosilac zahteva treba ispuniti pre obraćanja sudu sa tužbom za pružanje sudske zaštite u takvim sporovima.

Ciljevi modula obuke

Po završetku ove obuke, polaznici će moći da:

- Razlikuju sporove za državne službenike i ostale sporove iz radnog odnosa prema zakon o radu;
- Pravilno primene odredbe relevantnog zakona, procenjujući rokove za zahtevanje sudske zaštite.

Sadržaj modula obuke

- ✓ Ugovori o radu i njihove vrste;
- ✓ Sporovi iz radnog odnosa prema zakonu o radu;
- ✓ Sudski postupak za zaštitu radnih prava;
- ✓ Diskriminacija u radnim odnosima;
- ✓ Pridržavanje rokova za zahtev sudske zaštite.

Metodologija obuke

Tokom obuke korišće se kombinovane metode, uključujući teorijska objašnjenja koja slede sa primerima iz sudske prakse.

Korisnici i trajanje obuke

Sudije Apelacionog Suda, osnovnih sudova (građansko odeljenje), kao i stručni saradnici sudova. Obuka će trajati jedan (1) dan.

Radionice i okrugli stolovi iz građanskog polja

38. Okrugli sto za porodična pitanja

Okrugli sto o porodičnim pitanjima fokusiran je na adresiranje i rešavanje izazova sudske prakse koji se odnose na primenu materijalnih i proceduralnih odredbi u oblasti porodičnog prava. Porodični zakon u celini regulisan je Porodičnim Zakonom, koji je 2019 godine sledio neke promene u vezi sa načinom obračuna doprinosa supružnika, ali je istovremeno i sudska praksa prepoznala njegov razvoj u postupanju u slučajevima odnosa braka i porodice o čemu će biti reči i na ovom okruglom stolu. Porodična pitanja su obično osetljiva i zahtevaju visok nivo posvećenosti i profesionalnosti u rešavanju slučajeva prema zahtevima za sudsku zaštitu, stoga je ova diskusija namenjena rešavanju pitanja u vezi sa primenom Porodičnog Zakona Kosova.

Okrugli sto će poslužiti kao dobra osnova za pružanje znanja sudijama polaznicima o konsolidovanoj praksi. Diskusija će se sprovoditi prema (*unapred definisanom*) okviru programa za pitanja koja su uključena u oblast bračnih i porodičnih odnosa. Rešavanje predmeta vršiće se predstavljanjem izazova utvrđenih u praksi drugostepenog i trećestepenog suda koji će biti predstavljeni kroz konkretne slučajeve.

Predstavljeni slučajevi bi trebali biti pažljivo odabrani kako bi se obuhvatili svi izazovi koji se odnose na odgovarajuće polje, u ovom slučaju na porodična pitanja. Što se tiče odabranih slučajeva, moderatori treba da izvrše odgovarajuća istraživanja iz sudske prakse na sudovima u kojima rade i treba da osiguraju da ti predmeti objektivno prikazuju probleme postupanih slučajeva, ali i način na koji treba da deluju u budućnosti.

Okrugli sto bi se trebao zasnivati na pravnim konceptima regulacije porodičnih odnosa, za koje moderatori treba biti spremni da daju svoje komentare na osnovu sudske prakse i zakonskih odredbi o svim pitanjima iz oblasti koja se obrađuju.

Teme uključene u okvirni dnevni red pažljiv su odabir najvažnijih i najaktuelnijih pitanja, koja su sažeta u: Bračno pravo, rešavanje razvoda, postupak razvoda, obaveza alimentacije i roditeljska prava; Posebni oblici zaštite dece bez roditeljskog staranja; Prigovor i potvrđivanje materinstva ili očinstva; Imovinski odnosi supružnika, itd.

Sudska praksa koja bi trebala da bude deo ovog okruglog stola nezamenljiv je resurs ne samo za razjašnjavanje načina primene zakonskih odredbi već i za prepoznavanje standarda razvijenih u ovoj oblasti.

Okrugli sto je omišljen da se održi u interaktivnom okruženju praktičnih diskusija i vežbi. Prezentacija tema biće izvedena kroz prezentaciju jednog ili nekoliko praktičnih slučajeva koji su direktno povezani sa pitanjem koje će se rešavati prema dnevnom redu. Za podnošenje slučaja, moderator treba da uzme u obzir činjenične i pravne aspekte slučaja, postavi neka pitanja / dileme o kojima će se voditi diskusija i konzumirati tema. Moderator treba da bude spreman i otvoren da razgovara o predmetima povezanim sa temom dotične sesije, podstičući interaktivnu i analitičku diskusiju o odgovarajućem pitanju, ali istovremeno nudeći teorijske / doktrinarne stavove, pravnu perspektivu i sudsku praksu kao podršku. Za moguće zaključke koji proizilaze iz slučaja o kome se raspravlja. Obraćanje svakog slučaja / teme sažetog na ovom okruglom stolu treba da se obavi kroz vrlo kratku (teorijsku) prezentaciju pojmova i drugih značenja svakog pokrenutog pitanja, a istovremeno treba da budu praćeni primerima za svaku temu / slučaj. Uzorci treba biti pažljivo odabrani i da imaju podršku u konsolidovanoj sudskoj praksi.

Na kraju rada na okruglom stolu, moderatori treba da sastave rezime izveštaja za održani sto. Izveštaj će služiti za distribuiranje rezultata okruglog stola, ali i za identifikovanje bilo kojih pitanja koja treba da budu uključena u akademske programe za obuku, ili eventualno na kojima će se obraćati iz opšte rasprave Vrhovnog Suda Kosova.

Ciljevi okruglog stola

- Identifikacija izazova za sprovođenje odredbi Porodičnog Zakona Kosova;
- Identifikacija nejedinstvenih praksi nižih sudova;
- Rešavanje izazova kroz uvođenje jedinstvene sudske prakse, kao zaključak.

Sadržaj okruglog stola

- Razvod, postupak razvoda, obaveza izdržavanja i roditeljska prava;
- Posebni oblici zaštite dece bez roditeljskog staranja;
- Prigovor i potvrđivanje materinstva ili očinstva;
- Imovinski odnosi supružnika.

Metodologija okruglog stola

Tokom ovog okruglog stola održaće se interaktivna diskusija, predstavljanje pitanja kroz slučajeve, rasprava o slučajevima i sažetak zaključaka o razmatranom pitanju.

Korisnici i trajanje okruglog stola

Sudije Apelacionog Suda i Osnovnih Sudova. Okrugli sto će biti produžen za dva (2) dana (ponovljen u zavisnosti od potrebe).

39. Okrugli sto o pitanjima iz Parničnog Postupka

Okrugli sto o parničnom postupku fokusiran je na adresiranje i rešavanje izazova sudske prakse u vezi sa primenom odredba spornog postupka. Parnični postupak je deo pozitivnog prava i kao takav uključuje sva pravna pravila prema kojima se vrši zaštita i ostvarivanje subjektivnih građanskih prava povezanih sa pravno-građanskim odnosima. U tom smislu, razvoj i veština za sprovođenje odredbi parničnog postupka zbog širokog obima primene cilj je tekućeg programa u okviru Akademije Pravde. Okrugli sto je omišljen da predstavi kako odredbe Zakona o Parničnom Postupku treba primeniti u sudskoj praksi. Dakle, važan deo izlaganja na okruglom stolu su praktični slučajevi koji su podržani autentičnom i jedinstvenom sudskom praksom. Pitanja koja će se rešavati su: preliminarni pregled tužbe i priprema glavnog pretresa, održavanje glavnog pretresa (pripremnog i glavnog), dokazna sredstva, parnice i učešće trećih lica u postupku, završetak postupka sa raspoloživim radnjama i sudska odluka, upadljiva sredstva i posebni sporni postupci.

Potreba za održavanjem ovakvog okruglog stola diktirana je velikim brojem slučajeva vraćenih na ponovno razmatranje zbog kršenja odredbi parničnog postupka i potrebe za objedinjavanjem sudske prakse za sve nivoe pravosudnih instanci. Okrugli sto će poslužiti kao dobra osnova za pružanje znanja sudijama polaznicima o konsolidovanoj praksi u proceduralnim pitanjima. Okrugli sto će se voditi prema (unapred definisanom) okvirnom dnevnom redu za pitanja koja su obuhvaćena delokrugom primene odredbi parničnog postupka. Rešavanje predmetima vršiće se predstavljanjem izazova utvrđenih u praksi drugostepenog i trećestepenog suda koji će biti predstavljeni kroz konkretne slučajeve. Izloženi slučajevi treba biti pažljivo odabrani kako bi se savladali svi izazovi koji se odnose na dotičnu oblast, u ovom slučaju na područje primene odredbi parničnog postupka. Što se tiče odabranih slučajeva, moderatori treba da izvrše odgovarajuća istraživanja iz sudske prakse na sudovima u kojima rade i treba da osiguraju da ti predmeti objektivno prikazuju probleme postupaka, ali i kako postupati u budućnosti. Okrugli sto bi se trebao zasnivati na pravnim konceptima regulisanja postupka za ostvarivanje i zaštitu subjektivnih građanskih prava, za koje bi moderatori treba biti spremni da daju svoje komentare na osnovu sudske prakse i zakonskih odredbi o svim pitanjima oblasti kome se obraćaju.

Moderatori treba da se neprestano pozivaju na sudsku praksu u pogledu izazova jedinstvene primene Zakona o Parničnom Postupku, kao garancija zakonitosti sudske prakse i unapređenja standarda za pravično i pravovremeno suđenje. Na okruglom stolu treba predstati dovoljno materijala koji će objasniti centralne institute u kontekstu Parničnog Postupka, razjasniti i eliminisati izazove i dileme u vezi sa načinom sprovođenja procesnih odredbi i posebno pružiti podršku mladim sudijama sa dovoljnom sudskom praksom u obraćanim slučajevima.

Sudska praksa koja treba da bude deo ovog okruglog stola nezamenljiv je resurs ne samo za razjašnjavanje primene zakonskih odredbi već i za prepoznavanje standarda razvijenih u ovoj oblasti.

Okrugli sto je zamišljen da se održi u interaktivnom okruženju praktičnih diskusija i vežbi. Prezentacija tema biće izvedena kroz prezentaciju jednog ili nekoliko praktičnih slučajeva koji su direktno povezani sa pitanjem koje će se rešavati prema dnevnom redu. Za podnošenje slučaja, moderator treba da uzme u obzir činjenične i pravne aspekte slučaja, postavi neka pitanja / dileme o kojima će se voditi i konzumirati temu. Moderator treba da bude spreman i otvoren da raspravlja o slučaju / slučajevima koji se odnose na odgovarajuću temu podsticanjem interaktivne i analitičke diskusije o relevantnom pitanju, ali istovremeno pružajući teorijske / doktrinarne stavove, pravnu perspektivu i sudsku praksu kao podršku mogućih zaključcima koji proizilaze iz slučaja o kome se raspravlja. Obraćanje svakog slučaja / teme sažetog na ovom okruglom stolu treba da se obavi kroz vrlo kratku (teorijsku) prezentaciju pojmova i drugih značenja svakog pokrenutog pitanja, a istovremeno treba da

budu praćeni primerima za svaku temu / slućaj. Primeri treba biti paŹljivo odabrani i na osnovu konsolidovanoj sudskoj praksi. Na kraju rada okruglog stola, moderatori treba da sastave saŹetak izveštaja za odrŹanu diskusiju. Izveštaj će sluŹiti za distribuiranje rezultata okruglog stola ali i za identifikovanje bilo kojih pitanja koja treba da budu ukljućena u programe obuke akademije, ili eventualno na kojima će se obraćati iz opšte rasprave Vrhovnog Suda Kosova.

Ciljevi okruglog stola

- Identifikacija izazova za sprovoćenje odredbi Zakona o Parniĉnom Postupku Kosova;
- Identifikacija nejedinstvenih praksi niŹih sudova;
- Obraćanje izazova kroz uvoćenje jedinstvene sudske prakse, kao zakljućak.

SadrŹaj okruglog stola

- ✓ Principi parniĉnog postupka;
- ✓ Opšte razmatranja u vezi sa kompetencijom;
- ✓ Redovni sastav suda i izbacivanje sudije;
- ✓ Stranke u parniĉnom postupku;
- ✓ Rasprave, rokovi i povratak u prethodno stanje;
- ✓ Završni postupak sudskom odlukom;
- ✓ Vrste presuda prema ZPP;
- ✓ Redovna i vaBredna upadljiva sredstva;
- ✓ Podnošenje tuŹbe pred prvostepenim sudom;
- ✓ Prethodno ispitivanje optuŹbe i odgovor na optuŹbu;
- ✓ Suparniĉarstvo i ućešće trećih lica u sućenju;
- ✓ Priprema roĉište i sudsko poravnanje, kao i glavni pretres;
- ✓ Probna sredstva i uzimanje dokaza;
- ✓ Svedoci, stručnjaci i Stranke;
- ✓ Obezbećenje Źalbe;
- ✓ Prekid i obustava parniĉnog postupka;
- ✓ Posebni parniĉni postupci.

Metodologija okruglog stola

Tokom ovog okruglog stola odvijaće se interaktivna diskusija, predstavljanje pitanja kroz slućajeve, diskusija o slućajevima i zaŹetak zakljućaka o razmatranom pitanju.

Korisnici i trajanje diskusije

Sudije Apelacionog Suda i Osnovnih Sudova. Okrugli sto će trajati tri (3) dana (ponoGodina po potrebi).

40. Okrugli sto o pitanjima iz Izvršnog Postupka

Okrugli sto o izvršnom postupku fokusira se i bavi izazovima sudske prakse u pogledu primene odredba izvršnog postupka. Okrugli sto o izvršnom postupku uključuje sva pitanja regulisana Zakonom o Izvršnom Postupku. Izvršni Postupak je deo pozitivnog zakona i kao takav uključuje sva pravna pravila kojima se uređuju procesno-pravni i substancialno-pravni odnosi koji se stvaraju tokom izvršnog postupka i koje se s njim odnose. Izvršni postupak je postupak koji garantuje nasilno sprovođenje izvršenja prema sudskim odlukama i drugim izvršnim zvanjima, stoga je broj izvršnih predmeta izuzetno velik što samo po sebi opravdava potrebu za uključivanjem okruglog stola u program 2021/2022 godine. Okrugli sto je omišljen da predstavi kako odredbe Zakona o Izvršnom Postupku treba primeniti u sudskoj praksi. Dakle, važan deo prezentacije na okruglom stolu su praktični slučajevi koji su podržani autentičnom i jedinstvenom sudskom praksom. Okrugli sto će se baGodina najvažnijim pitanjima izvršnog postupka, kako za slučajeve kada postupak pokreće privatni izvršitelj, tako i za slučajeve kada je postupak pokrenut pred sudom, ne isključujući pitanja vezana za sprovođenjem izvršenja prema upadljivim sredstvima.

Potreba za održavanjem takvog okruglog stola diktirana je velikim brojem slučajeva vraćenih na ponovno razmatranje zbog kršenja odredbi parničnog i izvršnog postupka i potrebe za ujedinenje sudske prakse za sve nivoe sudova. Okrugli sto će poslužiti kao dobra osnova za pružanje znanja sudijama polaznicima o konsolidovanoj praksi u proceduralnim pitanjima. Rad okruglog stola odvijace se prema okvirnom dnevnom redu (unapred određenom) za pitanja koja su obuhvaćena delokrugom primene odredaba izvršnog postupka. Rešavanje predmetima vršice se predstavljanjem izazova identifikovanih uglavnom u praksi drugostepenog i trećestepenog suda koji će biti predstavljeni kroz konkretne slučajeve. Prikazani slučajevi bi trebali biti pažljivo odabrani kako bi se savladali svi izazovi koji se odnose na dotičnu oblast, u ovom slučaju oblast primene odredbi izvršnog postupka. Što se tiče odabranih slučajeva, moderatori treba da izvrše odgovarajuća istraživanja iz sudske prakse na sudovima u kojima rade i treba da osiguraju da ti predmeti objektivno prikazuju probleme postupaka, ali i kako postupati u budućnosti.

Diskusija treba se zasnivati na pravnim konceptima regulisanja postupka za ostvarivanje prava nasilnim sprovođenjem izvršenja za koji bi moderatori moraju biti spremni da daju svoje komentare na osnovu sudske prakse i zakonskih odredbi o svim pitanjima. poljima koje se obraćaju. Moderatori treba da se neprestano pozivaju na sudsku praksu u vezi sa izazovima jedinstvene primene Zakona o Izvršnom Postupku, kao garanciju zakonitosti izvršnog postupka i unapređenja standarda za efikasnost u ovom postupku. Na okruglom stolu treba predstaGodina dovoljno materijala koji će razjasniti i eliminisati izazove i dileme u pogledu načina sprovođenja proceduralnih odredbi i posebno pružiti podršku mladim sudijama sa dovoljnom sudskom praksom u predmetima koji se vode. Sudska praksa koja treba da bude deo ovog okruglog stola nezamenljiv je resurs ne samo za razjašnjavanje načina primene zakonskih odredbi već i za prepoznavanje standarda razvijenih u ovoj oblasti. Okrugli sto je omišljen da se održi u interaktivnom okruženju diskusija i praktičnih vežbi. Prezentacija tema biće izvedena kroz prezentaciju jednog ili nekoliko praktičnih slučajeva koji su direktno povezani sa pitanjem koje će se rešavati prema dnevnom redu. Za podnošenje slučaja, moderator treba da uzme u obzir činjenične i pravne aspekte slučaja, postavi neka pitanja / dileme o kojima će se voditi diskusija i konzumirati tema. Moderator treba da bude spreman i otvoren da razgovara o slučaju / slučajevima koji se odnose na temu odgovarajuće rasprave podsticanjem interaktivne i analitičke diskusije o relevantnom pitanju, ali istovremeno nudeći teorijske / doktrinarne stavove, pravnu perspektivu i sudsku praksu kao podršku, mogući

zaključci koji proizilaze iz slučaja o kome se raspravlja. Obraćanje svakog slučaja / teme sažetog na ovom okruglom stolu treba da se obavi kroz vrlo kratku (teorijsku) prezentaciju pojmova i drugih značenja svakog pokrenutog pitanja, a istovremeno mora se slediti primeri za svaku temu / slučaj. Primere treba pažljivo odabrati i zasnivati se na konsolidovanoj sudskoj praksi.

Na kraju rada okruglog stola, moderatori treba da sastave sažetak izveštaja za održanu diskusiju. Izveštaj će služiti za distribuiranje rezultata okruglog stola, ali i za identifikovanje bilo kojih pitanja koja treba da budu uključena u akademske programe za obuku, ili eventualno na kojima će se obraćati iz opšte rasprave Vrhovnog Suda Kosova.

Ciljevi okruglog stola

- Identifikacija izazova za sprovođenje odredbi Zakona o Izvršnom Postupku Kosova;
- Identifikacija jedinstvenih praksi nižih sudova;
- Rešavanje izazova kroz uvođenje jedinstvene sudske prakse, kao zaključak.

Sadržaj okruglog stola

- ✓ Pokretanje izvršnog postupka, nadležnosti i odluke izvršnog autoriteta;
- ✓ Pravni osnov za određivanje izvršenja;
- ✓ Sredstva, cilj i sprovođenje izvršenja;
- ✓ Redovna i vanredna sredstva u postupku izvršenja, postupak vraćanja zaposlenog na posao i postupak prijema i predaje deteta.

Metodologija obuke

Tokom ovog okruglog stola odvijaće se interaktivna diskusija, predstavljanje pitanja kroz slučajeve, diskusija o slučajevima i sažetak zaključaka o diskutiranom pitanju.

Korisnici i trajanje

Sudije Apelacionog Suda i Osnovnih Sudova. Okrugli sto će trajati dva (2) dana.

41. Okrugli sto o imovinskim pitanjima

Okrugli sto o imovinskim pitanjima fokusiran je na adresiranje i rešavanje izazova sudske prakse koji se odnose na sprovođenje materijalnih odredbi u oblasti imovinskog prava. Okrugli sto o imovinskim pitanjima baviće se najvažnijim pitanjima iz oblasti imovinskog prava. Imovinska pitanja u našoj zemlji iza sebe vuku širok spektar pitanja, od pravnih do sudske prakse neujednačene primene materijalnog prava.

S obzirom na važnost imovinsko-pravnih odnosa ne samo za građane već i za samu zemlju, već i zbog složenosti i izazova u ovoj oblasti, ovom okruglom stolu treba dati dužni značaj u programu kontinuiranog pravnog obrazovanja. Pravne promene koje su se dogodile poslednjih godina u pogledu načina regulisanja imovinskih odnosa, promene socijalnog sistema u pogledu koncepta imovine i vrsta imovine, neformalnih transakcija prenosa imovine, neispitivanja nasledstva, itd. uticale su da broj slučajeva bude izuzetno veliki na našim sudovima. Sudska praksa suočava se sa velikim izazovima koji nisu jedinstveno rešeni u pravosudnom sistemu, što je direktno uticalo na pravnu sigurnost.

Vrhovni Sud Kosova, u okviru svoje nadležnosti kao sud za procenu zakonitosti odlučivanja na drugim pravosudnim nivoima, ima za cilj da direktno podrži povećanje sudskih performansi putem ovog okruglog stola koji organizuje Akademija Pravde, što povećava efikasnost, kvalitet i jedinstvenu primenu zakonskih odredbi, tako da rad sudova bude objektivniji, zakonit i pouzdan. Teme koje su obrađene na ovom okruglom stolu pažljiv su odabir najvažnijih i najaktuelnijih pitanja koja su sažeta u: imovinska prava; Suvlasništvo i Zajedničko Vlasništvo; Načini sticanja pravo vlasništva - izvedeno i originalno Sticanje vlasništva; Sudska zaštita imovinskih prava; Stvarna prava na stranim stvarima, overa, konstituisanje i prestanak stvarnih službenosti kao i zaštita stvarnih službenosti; Posedovanje i zaštita poseda; Zalog Hipoteke, Predkup, Teretna Imovina, i Građevinsko Pravo (*Superficies*).

Sudska praksa koja treba da bude deo ovog pod-modula nezamenljiv je resurs ne samo za razjašnjavanje ideja o centralnim institucijama, već i za razumevanje načina delovanja i celokupne postojeće sudske prakse zbog nejasnoća, dilema ili čak pravnih nedostataka. Okrugli sto će se sprovoditi u skladu sa (unapred definisanim) okvirnim dnevnim redom za pitanja obuhvaćena imovinskim odnosima.

Rešavanje predmetima vršiće se predstavljanjem izazova utvrđenih u praksi trećestepenog suda koji će biti predstavljeni kroz konkretne slučajeve.

Predstavljeni slučajevi treba biti pažljivo odabrani kako bi se konzumirali svi izazovi koji se odnose na odgovarajuću oblast, u ovom slučaju na oblast imovinskih pitanja. Što se tiče odabranih slučajeva, moderatori treba da izvrše odgovarajuća istraživanja iz sudske prakse na sudovima u kojima rade i treba da obezbede da ti predmeti objektivno prikazuju problematiku rešenih pitanja, ali i kako postupati u budućnosti. Okrugli sto treba se zasnivati na pravnim konceptima regulisanja imovinskih odnosa, za koje bi moderatori moraju biti spremni da daju svoje komentare na osnovu sudske prakse i zakonskih odredbi o svim pitanjima iz obrađene oblasti.

Okrugli sto je zamišljen da se održi u interaktivnom okruženju praktičnih diskusija i vežbi. Prezentacija tema biće izvedena kroz prezentaciju jednog ili nekoliko praktičnih slučajeva koji su direktno povezani sa pitanjem koje će se rešavati prema dnevnom redu. Za podnošenje slučaja, moderator treba da uzme u obzir činjenične i pravne aspekte slučaja, postavi neka pitanja / dileme o kojima će se voditi diskusija i konzumirati tema. Moderator treba da bude

spreman i otvoren da raspravlja o slučaju / slučajevima vezanim za temu odgovarajuće rasprave podsticanjem interaktivne i analitičke diskusije o relevantnom pitanju, ali istovremeno pružajući teorijske / doktrinarne stavove, pravnu perspektivu i sudsku praksu kao podršku, mogući zaključci koji proizilaze iz slučaja o kome se raspravlja. Obraćanje svakog slučaja / teme sažetog na ovom okruglom stolu treba da se obavi kroz vrlo kratku (teorijsku) prezentaciju pojmova i drugih značenja svakog pokrenutog pitanja, a istovremeno bi trebalo da budu praćeni primerima za svaku temu / slučaj. Primeri treba biti pažljivo odabrani i da imaju podršku u konsolidovanoj sudskoj praksi.

Na kraju rada na okruglom stolu, moderatori treba da sastave sažetak izveštaja za održanu diskusiju. Izveštaj će služiti za distribuiranje rezultata okruglog stola, ali i za identifikiranje bilo kojih pitanja koja treba da budu uključena u akademske programe za obuku, ili eventualno na kojima će se obraćati iz opšte rasprave Vrhovnog Suda Kosova.

Ciljevi okruglog stola

- Identifikacija izazova za sprovođenje odredbi Zakona o svojini i drugim imovinskim pravima;
- Identifikacija ne-jedinstvenih praksi nižih sudova;
- Obraćanje izazova kroz uvođenje jedinstvene sudske prakse, kao zaključak.

Sadržaj okruglog stola

- ✓ Pravo Svojine;
- ✓ Suvlasništvo i zajedničko vlasništvo;
- ✓ Načini sticanja vlasništva - izvedeno i autentično sticanje vlasništva;
- ✓ Stvarna prava na stranim stvarima, overa, konstituisanje i prestanak stvarnih služnosti i zaštitu stvarnih služnosti;
- ✓ Posedovanje i zaštita poseda;
- ✓ Zalog, Hipoteka, Predkup, Teretna Imovina, i Građevinsko Pravo (Superfcies).

Metodologija okruglog stola

Tokom ovog okruglog stola održaće se interaktivna diskusija, predstavljanje pitanja kroz slučajeve, rasprava o slučajevima i sažetak zaključaka o razmatranom pitanju.

Korisnici i trajanje okruglog stola

Sudije Apelacionog Suda i Osnovnih Sudova. Okrugli sto će trajati dva (2) dana (ponoGodina po potrebi).

42. Okrugli sto za ujedinjenje sudske prakse

Potreba za okruglim stolom u vezi sa ujedinjenjem sudske prakse treba da izvrši Vrhovni Sud kao nadležan sud za utvrđivanje standarda sudske prakse, nastaje kao rezultat diskusija na različitim okruglim stolovima u Akademiju Pravde, ali i iz internih diskusija sudija na različitim sudijskim nivoima. Poznata je činjenica da se sudska praksa u našoj zemlji suočava sa različitim poteškoćama u vezi sa ujedinjenjem, usled nekoliko faktora koji su kontinuirano uticali na uzrok nejedinstvene primene zakona i posledično na stvaranje nejedinstvene praksama. Nalazi za nejedinstvene prakse takođe su procene sudskog odlučivanja na Vrhovnom Sudu, koji ocenjuje zakonitost odluka nižih instanci, stoga je u ovom kontekstu potreba za takvim okruglim stolom neophodna i hitna. Svrha održavanja okruglog stola je da moderatori okruglog stola, koji treba da budu sudije Vrhovnog Suda, odlukama iz sudske prakse identifikuju izazove, pitanja sprovođenja zakona i nejedinstvene akcije u sudskoj praksi na svim nivoima pravosuđa. Prikazivanje izazova, problema i nejedinstvenih postupaka u sudskoj praksi treba da se izvedu prezentacijom konkretnih slučajeva (*odluke Vrhovnog Suda*) kroz koje će se utvrditi pitanje identifikovano kao izazov, problem ili nejedinstvena radnja.

Moderatori treba pažljivo da odaberu predstavljene slučajeve na taj način da se kroz slučaj ili slučajeve odabrano pitanje raspravlja za okrugli sto. Predmeti treba da se podnose prema konceptu koji su pripremili moderatori, što znači da moderator treba da iznese neke podatke o činjeničnim i pravnim aspektima predmeta koji se obrađuje u vezi sa sudskom odlukom, da postavi neka pitanja o načinu primene materijalnopравnih odredbi, prema činjeničnim prikazom predmeta. Moderatori, pored predstavljanja izazova, problema i nejedinstvenog postupanja u sudskoj praksi, treba da polaznicima pruže dovoljno materijala za sudsku praksu da bi se bavili razmotrenim pitanjima i uputili sudije kako postupati u sudskoj praksi. To znači da moderatori moraju dovoljno istražiti praksu Vrhovnog Suda kako bi osigurali da predstavljeni materijali (odluke, mišljenja, uputstva i pravna mišljenja) predstavljaju jedinstveni stav suda. Okrugli sto treba da se održi u interaktivnom okruženju za diskusiju, gde će polaznici biti slobodni da postavljaju pitanja na diskusiju, dok moderatori moraju biti spremni da pruže adekvatne odgovore na pokrenuta pitanja. Okrugli sto se održava prema unapred utvrđenom okviru programa koji je sastavljen na osnovu najproblematičnijih pitanja sudske prakse.

Kao pitanja za raspravu u okviru dnevnog reda predviđene su rasprave o imovinskim pitanjima: posebno o načinu sticanja i zaštite imovine; rasprava o proceduralnim pitanjima, posebno za donošenje odluka (izrada i obrazloženje odluka); rasprave o pitanjima vezanim za odnos obaveza - posebno pitanje osnova odgovornosti, nanošenja štete, kriterijuma i mera za procenu štete, ništavosti i poništavanja ugovora, zastarevanja, kamatnih stopa, itd; rasprave o pitanjima naslednog prava sa fokusom na kršenje neophodnog dela, zastarevanja, itd; rasprave o pitanjima iz bračnih i porodičnih odnosa, sa fokusom na podelu zajedničke imovine, finansijsko održavanje, poverenje i ishranu dece. U okvir dnevnog reda mogu se u međuvremenu uključiti pitanja koja identifikuju sami moderatori okruglog stola koji takođe treba da naprave nacrt dnevnog reda diskusije.

Na kraju rada na okruglom stolu, moderatori treba da sastave jedan izveštaj za rad okruglog stola, koji bi, između ostalog treba da predstavi zaključke diskusije, ali i pitanja koje mogu biti predmet opšte rasprave Vrhovnog Suda Kosova. Izveštaj treba da bude sastavljen na takav način da sudijama koji ne učestvuju pruži dovoljno informacija o diskusijama i zaključcima donetim na okruglom stolu.

Ciljevi okruglog stola

- Identifikacija izazova u sudskoj praksi;

- Identifikacija situacija jedinstvenog sprovođenja zakonskih odredbi od strane veća ili sudija različitih nivoa;
- Obraćanje, predstavljanje i davanje preporuka za jedinstven način postupanja u sudskoj praksi.

Sadržaj okruglog stola

- ✓ Načini sticanja i zaštite imovine;
- ✓ Diskusija o proceduralnim pitanjima, posebno za donošenje odluka (sastavljanje i obrazloženje odluka);
- ✓ Diskusije o pitanjima iz odnosa obaveza - posebno o pitanju osnova odgovornosti;
- ✓ Nanošenje štete;
- ✓ Kriterijumi i mere za procenu štete;
- ✓ Ništetnost i otkazivanje ugovora;
- ✓ Institut zastarevanja;
- ✓ Stope;
- ✓ Diskusije o pitanjima naslednog prava sa fokusom na kršenje neophodnog dela;
- ✓ Zastarevanje;
- ✓ Diskusije o pitanjima bračnih i porodičnih odnosa, sa fokusom na podelu zajedničke imovine;
- ✓ Finansijsko održavanje;
- ✓ Poverenje i ishrana dece.

Metodologija okruglog stola

Tokom ovog okruglog stola odvijaće se interaktivna diskusija, predstavljanje pitanja kroz slučajeve, diskusija o slučajevima i sažetak zaključaka o pitanju o kome se raspravlja.

Korisnici okruglog stola

Sudije Apelacionog Suda. Okrugli sto će trajati dva (2) dana.

Pravda za decu

Građanski aspekti

43. Zaštita prava dece bez roditeljskog staranja i u slučajevima promene njihovog statusa

Obuke iz oblasti zaštite prava deteta zauzimaju važno mesto u programu obuke. Ovaj program će se, između ostalog, baGodina pitanjima vezanim za zaštitu prava dece bez roditeljskog staranja, kao i oblicima posebne zaštite ove dece koji su regulisani Porodičnim Zakonom (PZK), pozivajući se na Konvenciju za Prava Deteta (KPD). Takođe će se razgovarati o načinu i metodama komunikacije suda sa decom u sudskim postupcima, principu najboljeg interesa deteta, ulozi suda i organa starateljstva u postupcima koji se odnose na zaštitu prava dece bez roditeljskog staranja. i u slučajevima promene njihovog statusa, kao i važećeg domaćeg i međunarodnog zakonodavstva, uključujući novosti Zakona o Dečijoj Zaštiti. Ovaj program će se fokusirati na analizu važećeg zakonodavstva koje se odnosi na sudske postupke za pružanje pravne zaštite prava dece bez roditeljskog staranja i u slučajevima promene njihovog statusa.

Ciljevi modula obuke

Po završetku ove obuke, polaznici će biti u mogućnosti da:

- Procene slučajeve koji se odnose na zaštitu prava dece bez roditeljskog staranja;
- Analiziraju zakonske odredbe o usvojenju, očinstvu i materinstvu;
- Tačno primene načine i metode sudske komunikacije sa decom u sudskim postupcima.
- Prepoznaju i primene odredbe Zakona o Dečijoj Zaštiti.

Sadržaj modula obuke

- ✓ Zaštita prava dece bez roditeljskog staranja;
- ✓ Usvojenje, Materinstvo i Očinstvo;
- ✓ Načini i metode sudske komunikacije sa decom u sudskim postupcima;
- ✓ Zaštita dečjih prava u postupku osporavanja i dokazivanja očinstva ili materinstva i princip najboljeg interesa deteta;
- ✓ Novosti i praktična primena odredbi Zakona o Dečijoj Zaštiti.

Metodologija

Obuka će se koristiti kombinovanim teorijskim i praktičnim metodama, grupnim radom, praćenim primerima iz sudske prakse.

Korisnici i trajanje obuke

Sudije Apelacionog i osnovnog nivoa (građansko odeljenje), stručni saradnici, službenici Starateljskog Autoriteta. Obuka će trajati dva (2) dana.

44. Zaštita prava deteta u slučajevima razvoda i u slučajevima porodičnog nasilja

Bračno-porodični sporovi su prilično složeni zbog svoje prirode i zbog toga što uloga suda u tim sporovima nije samo recezentna već i istražna. Nasilje u porodici se smatra bilo kakvim kršenjem prava žena, muškaraca i dece od strane osoba koje se smatraju članovima porodice. Slučajevi nasilja u porodici postaju još teži i izazovniji kada su uključena deca.

Obuka će se fokusirati na analizu lokalnog i međunarodnog zakonodavstva o pitanjima zaštite prava deteta u bračno-porodičnim sporovima i slučajevima nasilja u porodici.

Ciljevi modula obuke

Po završetku ove obuke, polaznici će moći da:

- Primene efikasnu i delotvornu zaštitu dečjih prava tokom postupka razvoda;
- Pravilno primene zakonske odredbe u slučaju poverenja dece, starateljstva i zbrinjavanja za decu;
- Primene standardne postupke za zaštitu od nasilja u porodici;
- Pravilno primene proceduru i rokove za postavljanje u skladu sa zahtevima za naloge za zaštitu;
- Uporede specifičnosti nasilja u porodici u građanskim i krivičnim postupcima.

Sadržaj modula obuke

- ✓ Principi zaštite prava deteta u skladu sa lokalnim i međunarodnim zakonodavstvom;
- ✓ Kriterijumi zasnovani na sudu u slučajevima poverenja dece i principi za određivanje alimentacije;
- ✓ Uspostavljanje ličnih kontakata maloletika sa roditeljima;
- ✓ Nasilje u porodici, nalog za zaštitu i sudski postupci za odlučivanje o zahtevima naloga za zaštitu;
- ✓ Vrste mera zaštite i njihovo trajanje, izvršenje i posledice neizvršenja naloga za zaštitu.

Metodologija obuke

Obuka će se izvoditi interaktivnim metodama i predstavljanjem konkretnih slučajeva iz sudske prakse. Korisnici Apelacioni i osnovni sudije (civilno odeljenje), stručni saradnici, pravni službenici, Policija Kosova, advokati žrtava i predstavnici Socijalnih Centara.

Korisnici i trajanje obuke

Sudije Apelacionog i osnovnog nivoa (građansko odeljenje), stručni saradnici, službenici Starateljskog Autoriteta. Obuka će trajati dva (2) dana.

Krivični aspekt

45. Pripremni postupak za maloletne počinioce krivičnih dela

Državni tužilac za maloletnike može pokrenuti pripremni postupak protiv određenog maloletnika na osnovu krivične prijave. Za krivična dela za koja je predviđena kazna zatvora manja od tri godine ili novčana kazna, državni tužilac za maloletnike može odlučiti da ne pokreće pripremni postupak iako postoji osnovana sumnja da je maloletnik počinio krivično delo ako državni tužilac za maloletnike smatra da ne bi bilo primereno primenjivati postupak na maloletnika zbog prirode krivičnog dela, okolnosti u kojima je izvršeno, nedostatka teške štete ili posledica za oštećenu osobu, kao i prošlosti maloletnika i njegove lične osobine.

Ciljevi modula obuke

Po završetku ove obuke, polaznici će moći da:

- Pravilno primene zakonske odredbe;
- Utvrde praktične probleme u razvoju pripremnog postupka;
- Procene u kojim slučajima tužilac za maloletnike može pokrenuti pripremni postupak.

Sadržaj modula obuke

- ✓ Odluka o pokretanju pripremnog postupka;
- ✓ Uloga sudije za maloletnike i tužilaca za maloletnike;
- ✓ Uloga drugih Stranaka u ovoj fazi postupka.

Metodologija obuke

Tokom ove sesije obuke koristiće se prezentacije materijala u PowerPointu, interaktivne metode obuke praćene praktičnim i hipotetičkim slučajevima za različite situacije kada tužilac za maloletnike donese odluku o započinjanju pripremnog postupka.

Korisnici i trajanje obuke

Sudija i Tužilac iz Odeljenja za Maloletnike, kao i službenik Probacione Službe Kosova. Obuka će trajati jedan (1) dan.

46. Maloletnici kao izvršioci krivičnih dela i njihova kategorizacija

Maloletnici se razlikuju od odraslih u pogledu fizičkog i psihološkog razvoja, kao i emocionalnih i obrazovnih potreba. Takve razlike predstavljaju osnovna principe najmanje krivice u slučaju maloletnika koji krše zakon. Ove i druge razlike su razlozi za poseban sistem maloletničke pravde i zahtevaju različit pristup tokom postupka, kao i prilikom izricanja bilo koje mere ili kazne u zavisnosti od starosti i krivičnog dela koje je maloletnik počinio.

Ciljevi modula obuke

Po završetku ove obuke, polaznici će moći da:

- Pravo tumače zakonske odredbe;
- Razlikuju slučajeve kada je u pitanju mladi maloletnik i odrasli maloletnik;
- Specifikuju kada su u pitanju najbolji interesi maloletnika koji je prekršio zakon.

Sadržaj modula obuke

- ✓ Pojam maloletnika i početak maloletničke krivične odgovornosti;
- ✓ Mlad maloletnik, odrasli maloletnik;
- ✓ Vođenje krivičnog postupka za maloletnika koji je počinio krivično delo.

Metodologija obuke

Tokom ove obuke koristiće se kombinovana metodologija, gde će se primenjivati metode interaktivne diskusije sa polaznicima. Takođe će vam biti ponuđeno da razgovarate o praktičnim slučajevima.

Korisnici i trajanje obuke

Sudija i Tužilac iz odeljenja za maloletnike, kao i službenik Probacione Službe Kosova. Obuka će trajati jedan (1) dan.

47. Krivična dela protiv seksualnog integriteta dece

Krivični Zakonik Republike Kosovo, u okviru poglavlja krivičnih dela protiv seksualnog integriteta, između ostalog, predviđa nekoliko krivičnih dela koja utiču na seksualni integritet dece. Pravilna primena zakonskih odredbi iz ovog poglavlja često se u praksi predstavlja kao izazov za sudije i tužioce zbog specifičnosti koje se moraju poštovati. Deca su najosetljivija kategorija društva za koju je država sa svojim mehanizmima dužna da se zbrinjava i nudi zaštitu tokom postupka, i nakon toga uzimajući u obzir najbolji interes maloletnika, uzimajući u obzir negativne posledice koje je dete doživelo kao žrtvu ovih zločina.

Ciljevi modula obuke

Po završetku ove obuke, polaznici će biti u mogućnosti da:

- Pravilno analiziraju proceduralne postupke koje se preduzimaju u vezi sa detetom žrtvom;
- Elementi i karakteristike krivičnih dela protiv seksualnog integriteta dece;
- Pravilno primene odredbe u vezi sa ovim krivičnim delima.

Sadržaj modula obuke

- ✓ Krivična dela koja je počinila odrasla osoba gde su žrtve deca;
- ✓ Opšti principi koje treba poštovati, kao i proceduralne postupke koje treba preduzeti kada je u pitanju dete žrtva krivičnih dela protiv seksualnog integriteta;
- ✓ Ispitivanje ugroženog deteta kada je žrtva krivičnog dela, protiv seksualnog integriteta.

Metodologija obuke

Tokom ove obuke biće predstavljeni slučajevi iz sudske prakse i grupne diskusije, pružiće alternative mnogim pitanjima vezanim za krivična dela protiv seksualnog integriteta dece. Ova pitanja će se, između ostalog, baGodina kroz participativnu i interaktivnu diskusiju sa polaznicima, kako bi se odgovorilo na sva pitanja i dileme koje se mogu pojaGodina u sudskoj praksi.

Korisnici i trajanje obuke

Sudija i Tužilac iz odeljenja za maloletnike, kao i službenik Probacione Službe Kosova. Obuka će trajati dva (2) dana.

48. Glavni pretres maloletnih učinilaca krivičnih dela

Glavni pretres smatra se najvažnijom fazom krivičnog postupka za maloletnike. Da bi se ova faza odvijala uspešno i nesmetno, potrebno je da sudija za maloletnike ili sud za maloletnike unpred preduzmu određene pripreme. Ove pripreme se odnose na zakazivanje glavnog pretresa, kao i na druga pripremna pitanja zbog specifičnosti glavnog pretresa krivičnih predmeta kada su počinioci krivičnih dela maloletni. Sve ove situacije će se rešavati kroz ovu obuku razlažući proceduru glavnog pretresa kroz praktične slučajeve i analizom zakonskih odredbi koje se odnose na ovaj postupak.

Ciljevi modula obuke

Po završetku ove obuke, polaznici će moći da:

- Pravilno sprovedu postupak koji se odnosi na glavni pretres;
- Izbegavaju neke potencijalne dileme koje su se pojavile u našoj sudskoj praksi;
- Pravilno protumače pravne norme koje regulišu glavni pretres.

Sadržaj modula obuke

- ✓ Priprema, početak i razvoj glavnog pretresa;
- ✓ Subjekti i Stranke u postupku;
- ✓ Primena međunarodnih konvencija kada se radi o suđenju maloletnika kao rezultat izvršenja krivičnog dela.

Metodologija obuke

Cilj obuke je da odgovori na pitanja u vezi sa ovim pitanjem analizom i razjašnjavanjem relevantnih zakonskih odredbi. Praktični problemi će se takođe analizirati kroz diskusije i studija slučaja iz sudske prakse.

Korisnici i trajanje obuke

Sudija i tužilac iz odeljenja za maloletnike, kao i službenik Probacione Službe Kosova. Obuka će trajati jedan (1) dan.

49. Vrste mera i kazni izrečenih maloletnicima

Zakonik garantuje da su najbolji interesi deteta pažljivo definisani u pravosudnom sistemu i da će sistem pravosuđa za maloletnike uskladiti sa međunarodnim standardima izvedenim iz Konvencije UN-a o pravima deteta. Dakle, vaspitne mere kao i kazne koje se mogu izreći počinocima krivičnih dela imaju neka zakonska ograničenja, tako da se mogu izreći bilo kom maloletniku koji je navršio starost utvrđenu prema KPM. Nepotpune ili neprofesionalne socijalne ankete i neuspeh u pravilnoj proceni koristi od ovih mera često se smatraju faktorima za neprimenjivanje. Maloletnička pravda na Kosovu prožeta je velikim brojem principa, od kojih su neki univerzalni. Među posebnim i specifičnim principima je da se maloletnim prestupnicima po potrebi izriču različite vaspitne mere i kazne. Pravosuđe za maloletnike na Kosovu prožimaju veliki broj principa, od kojih su neki univerzalni. Među posebnim i specifičnim principima je da se maloletnim prestupnicima izriču različite vaspitne mere i kazne po potrebi.

Ciljevi modula obuke

- Identificiraju pravne uslove za izricanje ovih mera ili kazni;
- Sprovedu vrste mera ili kazni koje se mogu izreći maloletniku;
- Razlikuju uslove za izricanje mera ili kazni.

Sadržaj modula obuke

- ✓ Mere raznolikosti;
- ✓ Obrazovne mere;
- ✓ Kazne;
- ✓ Rešenja i Presude.

Metodologija obuke

Tokom ove obuke korišće se kombinovana metodologija, gde će se primenjivati metode interaktivne diskusije sa polaznicima. Takođe će vam biti ponuđeno da razgovarate o praktičnim slučajevima.

Korisnici i trajanje obuke

Sudija i Tužilac iz Odeljenja za Maloletnike, kao i službenik Probacione Službe Kosova. Obuka će trajati jedan (1) dan.

Privredna Pravda

50. Uporedna sudska praksa u slučaju bankrota u državama Evropske Unije

Značaj stečajnog postupka nedavno je očigledan zbog promenljivih ekonomskih trendova. Ekonomska kriza 2008 godine bila je dobra lekcija na koju treba obratiti pažnju i na zatvaranje preduzeća, pored podsticaja stvorenih za otvaranje preduzeća. Takva važnost se naglašava zbog uticaja procesa bankrota na ukupan rast produktivnosti zemalja. Svake godine milijarde dolara poslovne vrednosti, radnih mesta i kapitala se gube ili previde kao rezultat gubitka poslovne sposobnosti i zatvaranja preduzeća. Neefikasna otplata duga i slabi mehanizmi zatvaranja preduzeća stvaraju veće kapitalne troškove i povećavaju percepciju rizika kod investitora i finansijskih institucija. Stečajni postupak kao mehanizam za spasavanje preduzeća od likvidacije ažuriran je posebno u vreme pandemije koja je preduzećima stvarala velike poteškoće i rizikuje njihovo izumiranje, pa su gotovo sve države usredsređene na pronalaženje efikasnijih metoda i mehanizama da se kroz stečajni postupak, odnosno reorganizaciju preduzeća, sačuvaju ekonomija i radna mesta.

Ciljevi modula obuke

Po završetku ove obuke, polaznici će biti u mogućnosti da:

- Unaprede znanje o ubrzanim postupcima i njihovim specifičnostima;
- Pravilno procene specifičnosti otvaranja stečajnog postupka, pravni postupak, rokove i sudske odluke;
- Prepoznaju specifičnosti otvaranja stečajnog postupka, pravnog postupka, rokova i sudskih odluka;
- Prošire znanje o reorganizaciji, likvidaciji i njihovim specifičnostima;
- Pravilno primene prekogranične odredbe i njihov sadržaj.

Sadržaj modula obuke

- ✓ Ubrzani postupci (NVM i pretpaketi);
- ✓ Pokretanje i otvaranje slučajeva, Posledice otvaranja slučajeva;
- ✓ Zahtevi poverilaca;
- ✓ Reorganizacija;
- ✓ Likvidacija;
- ✓ Puštanje pojedinaca i Zatvaranje slučaja;
- ✓ Prekogranične odredbe.

Metodologija obuke

Na ovu obuku će se primeniti interaktivna metodologija učenja koja se sastoji od predavanja, vežbi i diskusija i obuhvataće: Prezentaciju hipotetičkih slučajeva i konkretnih slučajeva iz sudske prakse i diskusije o tome kako se odlučuje o konkretnim slučajevima i diskusiju-razgovor.

Korisnici i trajanje obuke

Sudije iz Departamenta za Privredna Pitanja Osnovnog Suda i Apelacionog Suda, Tužiocima iz Departamenata za Ekonomske Krivična Dela. Obuka će trajati dva (2) dana.

51. Prava intelektualne svojine, zaštitni znakovi, patenti

Prava Intelektualne Svojine (PIS) sve više zauzimaju važno mesto u pravnoj sferi. Ova prava i njihova zaštita mogu se, između ostalih faktora, smatrati pokazateljima ekonomskog razvoja. Zaštita prava intelektualne svojine ima za posledicu povećanje ekonomske održivosti i stvaranje preduslova za ekonomski razvoj, kao i privlačenje stranih investicija. Zaštita prava intelektualne svojine već je postala jedno od najvažnijih područja za preduzeća, jer se većina njih identifikuje određenim imenom, znakom, oblikom, dizajnom i proizvodom. Iako na Kosovu postoji pravna infrastruktura za zaštitu intelektualne svojine, kako u građanskom tako i u krivičnom smislu, međutim, još uvek nije postignuto stvaranje funkcionalnih mehanizama za sprečavanje kršenja ovih prava pa samim tim i nosioci ovih prava imaju jedinu mogućnost za efikasnu zaštitu prava koja imaju sudsku zaštitu. Kao rezultat, izvestan broj slučajeva pokrenut je pred sudom, ali očekuje se da će se ovaj broj u bliskoj budućnosti znatno se povećati. Stoga je tretman ove teme od posebnog značaja za povećanje znanja učesnika i uspostavljanje jedinstvene prakse u postupanju u slučajevima.

Ciljevi modula obuke

Po završetku ove obuke, polaznici će biti u mogućnosti da:

- Unaprede znanje o složenom sistemu prava intelektualne svojine i njihovoj zakonskoj regulativi;
- Identifikuju različite vrste prava intelektualne svojine i kako ih stvoriti, realizovati i zaštititi ih;
- Prošire znanje o pravnoj zaštiti u građanskom, krivičnom aspektu i alternativnoj zaštiti autorskih prava - profesionalna udruženja;
- Pravilno primene sudski postupak za zaštitu autorskih prava.

Sadržaj modula obuke

- ✓ Autorska prava;
- ✓ Zaštitni znakovi;
- ✓ Patenti;
- ✓ Industrijska dizajniranja.

Metodologija obuke

Metodologija obuke uključuje prezentacije trenera koje su orijentisane i koriste kao primere konkretne i hipotetičke slučajeve. Ova metodologija se zasniva na vežbama, diskusijama, simulacijama i aktivnostima omišljenim za primenu koncepata poslovnih struktura u praktičnim situacijama.

Korisnici i trajanje obuke

Sudije iz Departamenta za Privredna Pitanja Osnovnog Suda i Apelacionog Suda, Tužiocima iz Departamenata za Ekonomske Krivična Dela. Obuka će trajati dva (2) dana.

52. Praktična primena Zakona o Privrednim Društvima

Privredna Društva su nosioci ekonomskog razvoja u zemljama sa tržišnom ekonomijom. Kosovo je u svojim naporima za ekonomski razvoj preduzelo razne mere kako bi obezbedilo potrebnu infrastrukturu za stvaranje preduslova za razvoj poslovanja. S tim u vezi, Kosovo je usvojilo Zakon o Privrednim Društvima, koja je dobra osnova za stvaranje tržišne ekonomije i omogućavanje stranih investicija na Kosovu. Ovim zakonom se definišu vrste preduzeća, uslovi registracije, osnivanja i prestanka preduzeća, prava i obaveze vlasnika, zvaničnika preduzeća, njihovih predstavnika. U sudskoj praksi, broj sporova koji proizilaze iz privrednih društva je značajan, sa tendencijom povećanja, stoga je tretman ove teme od posebnog značaja za povećanje znanja sudija u vođenju predmeta.

Ciljevi modula obuke

Po završetku ove obuke, polaznici će biti u mogućnosti da:

- Prepoznaju kapacitet i pravnu strukturu privrednih društava;
- Analiziraju uslove registracije, osnivanja i prestanka privrednih društava;
- Prošire znanje o pravima i obavezama vlasnika, zvaničnika privrednih društava, njihovih predstavnika i trećih lica.

Sadržaj modula obuke

- ✓ Načini osnivanja i prestanka privrednih društava i pravne posledice koje one stvaraju;
- ✓ Načini organizacije, struktura kapitala i prava i obaveze vlasnika, zvaničnika privrednih društava, njihovih predstavnika i trećih lica;
- ✓ Pravni postupci i njihova primena u zaštiti prava koja proističu iz privrednih društava.

Metodologija obuke

Metodologija obuke uključuje prezentacije trenera koje orijentišu i koriste kao primere konkretne i hipotetičke slučajeve. Ova metodologija se zasniva na vežbama, diskusijama, simulacijama i aktivnostima razvijenim za primenu koncepata poslovne strukture u praktičnim situacijama.

Korisnici i trajanje obuke

Sudije iz Departamenta za Privredna Pitanja Osnovnog Suda i Apelacionog Suda. Obuka će trajati jedan (1) dan.

53. Ugovorno pravo, građevinski ugovori

U tržišnoj ekonomiji razvijena preduzeća koja se bave određenim aktivnostima koriste ugovore koje su specifične za njihovo poslovanje, koje se razlikuju i po strukturi i po pravima i obavezama koje stvore za Stranke. Građevinski ugovori i Ugovori o Inženjeringu trenutno su našli veliku upotrebu na polju građevine s obzirom na fazu rekonstrukcije lokacije. Takođe, javni ugovori u ovoj oblasti imaju široku upotrebu u javnoj sferi.

Dok privredna društva tokom razvoja poslovanja u međunarodnoj sferi često primenjuju ugovore na koje se primenjuje Konvencija o međunarodnoj prodaji robe. Ovi ugovori imaju posebne specifikacije i zahtevaju posebna znanja prilikom primene i tumačenja ugovornih odredbi, stoga je potrebno posebno znanje, ne samo pravno, već i iz oblasti obuhvaćenih ovim ugovorima, za rešavanje sporova koji proizilaze iz poslovnog izveštaja stvorenog kroz ovih ugovora.

U sudskoj praksi, broj sporova koji proizilaze iz ovih ugovora je značajan sa tendencijom povećanja, stoga je obraćanje ove teme od posebnog značaja za povećanje znanja sudija u vođenju predmeta.

Ciljevi modula obuke

Po završetku ove obuke, polaznici će biti u mogućnosti da:

- Povećaju profesionalnu stručnost o ugovoru o građenju, njegovim specifičnostima, posebnim klauzulama i drugim karakteristikama;
- Unaprede znanje o ugovoru o inženjeringu i javnim ugovorima, njegovim vrstama i karakteristikama;
- Pravilno primene pravne postupke u zaštiti prava poslovnih Stranaka, u sporovima koji proizilaze iz neispunjavanja ovih ugovora.

Sadržaj modula obuke

- ✓ Ugovori o izgradnji i njihove specifičnosti;
- ✓ Javni ugovori i njihove specifičnosti;
- ✓ Klauzule ugovora o građenju;
- ✓ Građevinski običaji kod građevinskih dozvola.

Metodologija obuke

Metodologija obuke uključuje prezentacije trenera koje orijentišu i koriste kao primere konkretne i hipotetičke slučajeve. Ova metodologija se zasniva na vežbama, diskusijama, simulacijama i aktivnostima dizajniranim za primenu koncepata poslovnih struktura u praktičnim situacijama.

Korisnici i trajanje obuke

Sudije iz Departamenta za Privredna Pitanja Osnovnog Suda i Apelacionog Suda. Obuka će trajati jedan (1) dan.

Evropska Konvencija o Ljudskim Pravima i Slobodama

54. Zabrana torture – Pravna praksa Evropskog Suda za Ljudska Prava

Zabrana torture jedno je od osnovnih zagarantovanih ljudskih prava. Ovo pravo zauzima važno mesto u članu 3 EKLJP-a, koje garantuje da niko ne sme biti podvrgnut torturi ili nečovečnom ili ponižavajućem postupanju ili kažnjavanju. Član 3 oličava jednu od najtemeljnijih vrednosti demokratskog društva. Zabrana torture zauzima važno mesto u brojnim obavezujućim međunarodnim instrumentima, kao i u ustavima svih demokratskih zemalja, uključujući Ustav Republike Kosovo.

Trenutno su slučajevi torture najozbiljniji i najoštriji oblici kršenja Člana 3 Zaštita koju pruža Član 3 pruža protiv različitih vrsta nasilja nad ljudskim dostojanstvom i fizičkim integritetom.

Član 3 EKLJP-a pruža zaštitu žalbi protiv osoba kojima policija upravlja pod navodima da su zlostavljani ili da su uslovi pritvora bili nehumani, da bi proterivanje pojedinca bilo izloženo nečovečnom postupanju na mestu gde je predato trećim licima, i na žalbe za koje sudovi nisu pružili zaštitu žrtvama zlostavljanja od strane drugih privatnih lica.

Ciljevi modula obuke

Po završetku obuke polaznik će moći da:

- Objasne uslove i zdravstvenu zaštitu u pritvoru i sudske odgovornosti;
- Analiziraju dodatne sudske odgovornosti, neprihvatljivost dokaza, ekstra-teritorijalnost, građanske zahteve;
- Pokazuje način preduzimanja istražnih radnji protiv kršenja člana 3.

Sadržaj modula obuke

- ✓ Definicija torture ili nečovečnog, ponižavajućeg ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja;
- ✓ Uslovi i zdravstvena zaštita u pritvoru i sudske odgovornosti;
- ✓ Dodatne sudske odgovornosti: neprihvatljivost dokaza, ekstra-teritorijalnost, građanski zahtevi;
- ✓ Proceduralne i organizacione mere zaštite;
- ✓ Pozitivne obaveze sprovođenja efikasne istrage navodne povrede člana 3;
- ✓ Pokretanje istraga, proceduralnih obaveza i borba protiv nekažnjivosti.

Metodologija obuke

Interaktivna diskusija, odnosno kombinovaće se sa studijama slučaja, koje će biti definisane u rešavanju individualnih i grupnih zadataka unutar prisutnih.

Korisnici i trajanje obuke

Sudije Apelacionog Suda i Osnovnih Sudova, Stručni saradnici i pravni službenici.
Obuka će trajati jedan (1) dan.

55. Pravo svojine – Pravna praksa Evropskog Suda za Ljudska Prava.

Član 1 Protokola Br. 1 Evropske Konvencije o Ljudskim Pravima garantuje pravo svojine. Ova odredba predviđa da: “Svako fizičko ili pravno lice ima pravo na mirno uživanje svoje imovine. Niko ne može biti lišen svog poseda, osim u javnom interesu i pod uslovima predviđenim zakonom i opštim načelima međunarodnog prava. Međutim, prethodne odredbe neće prejudicirati pravo država da sprovede zakone za koje smatraju da su neophodni da regulišu upotrebu imovine u skladu sa opštim interesom ili da osiguraju plaćanje poreza, doprinosa ili drugih kazni”.

EKLJP nije jedini međunarodni instrument o ljudskim pravima koji sadrži pravo svojine. Čak i u vreme izrade protokola, države su imale rezerve prema obavezama koje će proizići iz ovih međunarodnih obaveza. Vremenom se međunarodna pravna praksa konsolidovala i pružila dobre primere primene zakonitosti u mnogim slučajevima, uspostavljajući visoke standarde državnog odlučivanja prema osobama koje ostvaruju i imaju imovinska prava u okviru državne jurisdikcije u državama članicama Konvencije. Naročito poslednjih godina, bilo je mnogo slučajeva u kojima je Evropski Sud za Ljudska Prava utvrdio da je država prekoračila prag procene i povredila pravo na svojinu zagwarantovano članom 1 Protokola Br.

Ciljevi modula obuke

Po završetku obuke polaznik će moći da:

- Definišu pravo svojine u skladu sa EKLJP i sudskom praksom ESLJP-a;
- Objasne obim prava na svojinu prema EKLJP i sudskom praksom ESLJP-a;
- Analizuje posebna pravila (tri pravila) prava svojine u skladu sa EKLJP i sudskom praksom ESLJP-a;
- Prikazuje slučajeve ograničenja prava svojine u skladu sa EKLJP i sudskom praksom ESLJP-a;

Sadržaj modula obuke

- ✓ Definicija prava svojine prema EKLJP i sudskoj praksi ESLJP-a;
- ✓ Obim prava svojine prema EKLJP i sudskoj praksi ESLJP-a;
- ✓ Posebna pravila (tri pravila) prava svojine prema EKLJP i sudskoj praksi ESLJP-a;
- ✓ Ograničenje prava svojine prema EKLJP i sudskoj praksi ESLJP-a;
- ✓ Sprovođenje prava svojine između privatnih prema EKLJP i sudskoj praksi ESLJP-a.

Metodologija obuke

Tema ove obuke će se predavati na interaktivnim predavanjima, odnosno kombinovaće se sa studijama slučaja, određujući se u rešavanju individualnih i grupnih zadataka u okviru polaznika.

Korisnici i trajanje obuke:

Sudije iz Odeljenja iz Opšteg Departamenta, za Privredne i Administrativne Pitanja. Obuka će trajati jedan (1) dan.

56. Pravo na zaštitu svojine - član 1. Protokola br. 1. Evropske Konvencije za Zaštitu Ljudskih Prava i Osnovnih Sloboda

Svrha ove obuke je unapređivanje znanja sudija i tužilaca u pogledu prava na poštovanje imovine osobe i mogućnosti lišavanja ovog prava iz razloga od javnog interesa i pod uslovima predviđenim zakonom i opštim principima međunarodnog prava. Još jedan dodatni razlog za obraćenje ovim pitanjem je objašnjenje neophodnih intervencija u demokratskom društvu od strane nacionalnih vlasti. Fokus će takođe biti na raščlanjivanju pojmova i kategorija sadržanih u članu 1. Protokola 1., kao i načinu tumačenja Evropskog Suda za Ljudska Prava (ESLjP) u Strazburu.

Ciljevi modula obuke

Po završetku ove obuke polaznici će moći da:

- Prepoznaju ulogu prava na poštovanje imovine pojedinca;
- Objasne uslove za intervenciju svojinskog prava iz razloga od javnog interesa;
- Tačno primene standarde i kriterijume za naknadu zbog lišenja imovine u kontekstu člana 1. Protokola br. 1 EKLjP-a i praksi ESLjP-a.

Sadržaj modula obuke

- ✓ Osnovni pojmovi sadržani u članu 1. Protokola br. 1 EKLjP-a;
- ✓ Uloga prava na poštovanje imovine pojedinca;
- ✓ Uslovi za intervenciju svojinskog prava iz razloga od javnog interesa;
- ✓ Standardi i kriterijumi za naknadu zbog lišenja imovine u kontekstu člana 1. Protokola br. 1 EKLjP-a i praksi EKLjP-a.

Metodologija obuke

Među glavnim metodama koje će se koristiti tokom ove obuke biće: delimična teorijska objašnjenja i slučajevi iz sudske prakse; interaktivne diskusije u odvojenim grupama, koje će braniti i argumentovati različite stavove i analizu sudskih slučajeva od strane ESLjP-a. Takođe ova obuka je usmerena ka realizaciji aktivnog učešća polaznika, tako da i oni doprinose ostvarenju ciljeva obuke.

Korisnici i trajanje obuke

Sudije i tužioci svih nivoa u Republici Kosovo i stručni saradnici. Obuka će trajati jedan (1) dan.

57. Pravo na privatni život, porodični život, prebivalište i prepisku, venčanje i zasnivanje porodice i ravnopravnost supružnika - član 8 Evropske Konvencije za Zaštitu Ljudskih Prava i Osnovnih Sloboda.

Cilj ove obuke je unapređenje znanja sudija i tužilaca u pogledu prava na privatni i porodični život. Još jedan dodatni razlog za rešavanje ovog pitanja je oklevanje sudija Kosova da primene EKLJP. Fokus obuke biće na analizi pojmova i kategorija sadržanih u članu 8 o pravu na poštovanje privatnog i porodičnog života, kao i načinu tumačenja Evropskog Suda za Ljudska Prava (EKLJP) u Strazburu.

Obuka će se baGodina dilemama i pitanjima vezanim za aspekte odredbi sadržanih u članu 8 EKLJP-a. Istovremeno, obukom će se izbeći dileme o tumačenju predmetnih odredbi kroz praktične slučajeve ESLJP-a. Takođe će se baGodina osnovnim pojmovima sadržanim u članu 8 EKLJP-a, pravnom pojmu i prirodi privatnog života, porodičnog života i kriterijumima EKLJP-a u pogledu privatnosti, prepiske i prebivališta, prisluškivanja i prikupljanja podataka. Takođe će biti u fokusu pravilna primena odredba člana 8 u vezi sa intervencijom javnih vlasti u vršenje ovog prava, u meri koja je predviđena zakonom.

Ciljevi modula obuke

Po završetku ove obuke, polaznici će moći da:

- Raščlane pravnu prirodu porodičnog života;
- Prepoznaju kriterijume EKLJP-a u pogledu privatnosti, prepiske i prisluškivanja boravka, kao i prikupljanja podataka;
- Pravilno primenjuju odredbe člana 8 u vezi sa intervencijom javnih vlasti u vršenje ovog prava, u meri u kojoj je to predviđeno zakonom.

Sadržaj modula obuke

- ✓ Smisao i pravna priroda porodičnog života;
- ✓ Privatnost, prepiska i mesto stanovanja - prisluškivanje i prikupljanje podataka;
- ✓ Intervencija javnih vlasti u vršenje ovog prava, u meri koja je predviđena zakonom.

Metodologija obuke

Među glavnim metodama koje će se koristiti tokom ove obuke biće: delimična teorijska objašnjenja i slučajevi iz sudske prakse; interaktivne diskusije u odvojenim grupama, koje će braniti i argumentovati različite stavove i analizu sudskih slučajeva od strane ESLJP-a. Takođe ova obuka usmerena ka realizaciji aktivnog učešća polaznika, tako da i oni doprinose ostvarenju ciljeva obuke.

Korisnici i trajanje obuke

Sudije i tužilaci svih nivoa u Republici Kosovo i stručni saradnici. Obuka će trajati jedan (1) dan.

58. Pravo na pravično suđenje

Svrha ove obuke je unapređivanje znanja o pravu na odgovarajući postupak u građanskim i upravnim postupcima. Fokus će biti i na razlaganju okvira prava na pravično suđenje, prava na pristup sudu, suđenja u razumnom roku, principa pravne sigurnosti - usklađenosti domaće sudske prakse, vansudskog postupka, primera iz presuda ESLjP-a. Obuka će se obraćati pitanjima vezanim za aspekte zakonskih odredbi sadržanih u članu 6 EKLjP-a. Istovremeno, razradiće se pojmovi i kategorije sadržani u članu 6 EKLjP-a u pogledu građanskih i upravnih postupaka; Okvir prava na pravično suđenje; pojam “prava na pristup sudu” i pružena garancija, kao i Standardi i zahtevi u pogledu pravovremenog suđenja u građanskom postupku.

Ciljevi modula obuke

Po završetku ove obuke, polaznici će moći da:

- Razrade okvir prava na pravično suđenje;
- Tumače pojam poštenog pristupa sudu i odredbe koje on pruža;
- Pravilno primene standarde i zahteve u vezi sa suđenjem u razumnom roku u građanskom postupku.

Sadržaj modula obuke

- ✓ Pojmovi i kategorije sadržani u članu 6 EKLjP-a u vezi sa građanskim i upravnim postupcima;
- ✓ Okvir prava na pravično suđenje;
- ✓ Pojam “prava na pristup sudu” i pružena garancija;
- ✓ Standardi i zahtevi u vezi sa pravovremenim suđenjem u parničnom postupku.

Metodologija obuke

Među glavnim metodama koje će se koristiti tokom ove obuke biće: delimična teorijska objašnjenja i slučajevi iz sudske prakse; interaktivne diskusije u odvojenim grupama, koje će braniti i argumentovati različite stavove i analizu sudskih slučajeva od strane ESLjP-a. Takođe u ovoj obuci je cilj realizacija aktivnog učešća učesnika, tako da oni takođe doprinose ostvarenju ciljeva obuke.

Korisnici i trajanje obuke

Sudije i tužilaci svih nivoa u Republici Kosovo i stručni saradnici. Obuka će trajati jedan (1) dan.

59. Sudska primena EKLjP-a i efekti članova 53 i 22 Ustava Republike Kosova na sudsku praksu Republike Kosovo

Kao što znamo na Kosovu, Evropska Konvencija za Zaštitu Ljudskih Prava i Osnovnih Sloboda (EKLjP) je ugrađena kao deo domaćeg zakona. Svrha ove teme je da sudije unaprede svoja znanja o načinu usvajanja EKLjP-a o ljudskim pravima u ustavnom sistemu Kosova i njenim odrazima u ovom sistemu. Republika Kosovo je u specifičnoj situaciji kada je reč o osnovama primene Evropske Konvencije na njenoj teritoriji.

Ciljevi modula obuke

Po završetku ove obuke, polaznici će biti u mogućnosti da:

- Shvate uticaj EKLjP-a na Ustav Republike Kosovo i njen ustavni sistem i ulogu prakse ESLjP-a;
- Se prepoznaju sa ulogom i značajem članova 22 i 53 Ustava Republike Kosova u sudskoj praksi Republike Kosova;
- Pravilno primene odredbe EKLjP u sudskoj praksi u Republici Kosova;
- Prepoznaju i razrade obaveze Evropske Konvencije za države članice i one koje je sprovode.

Sadržaj modula obuke

- ✓ Efekat EKLjP-a na Ustav Republike Kosovo i njen ustavni sistem;
- ✓ Članovi 22 i 53 Ustava Republike Kosovo u sudskoj praksi Republike Kosovo;
- ✓ Tumačenje EKLjP-a i njena sudska primena;
- ✓ Obaveze iz Evropske Konvencije za države članice i one koje je sprovode.

Korisnici i trajanje obuke

Sudije Osnovnih Sudova, Apelacionog Suda, tužilaci i stručni saradnici. Obuka će trajati jedan (1) dan.

60. Pravo na efikasno pravno sredstvo - član 13 Evropske Konvencije za Zaštitu Ljudskih Prava i Osnovnih Sloboda

Svrha ove obuke je unapređivanje znanja sudija i tužilaca u pogledu prava na efikasno pravno sredstvo. Još jedan dodatni razlog za rešavanje ovog pitanja je objašnjenje načina za efikasno rešavanje pred nacionalnim vlastima, uprkos činjenici da su povredu počinile osobe koje deluju u službenom svojstvu. Fokus će takođe biti na raščlanjivanju pojmova i kategoriju sadržanih u članu 13, kao i načinu tumačenja Evropskog Suda za Ljudska Prava (ESLjP) u Strazburu.

Ciljevi modula obuke

Po završetku ove obuke, polaznici će moći da:

- Analiziraju ulogu prava na efikasnu žalbu pred jednom nacionalnom instancom;
- Pravilno primene odredbe o efikasnosti rešenja u smislu člana 13 EKLjP-a;
- Izbegavaju dileme oko pojma “diskutabilno” u kontekstu člana 13 EKLjP-a i praksi ESKjP-a.

Sadržaj modula obuke

- ✓ Osnovni pojmovi sadržani u članu 13 EKLjP-a;
- ✓ Uloga prava na efikasnu žalbu pred jednom nacionalnim instancom;
- ✓ Efikasnost rešenja u smislu člana 13 EKLjP-a;
- ✓ Dileme o pojmu “diskutabilno” u kontekstu člana 13 EKLjP-a i praksi ESLjP-a.

Metodologija obuke

Među glavnim metodama koje će se koristiti tokom ove obuke biće: delimična teorijska objašnjenja i slučajevi iz sudske prakse; interaktivne diskusije u odvojenim grupama, koje će braniti i argumentovati različite stavove i analizu sudskih slučajeva od strane ESLjP-a. Takođe na ovoj obuci je cilj realizacija aktivnog učešća učesnika, kako bi oni doprineli ostvarenju ciljeva obuke.

Korisnici i trajanje obuke

Sudije i tužilaci svih nivoa u Republici Kosovo i stručni saradnici. Obuka će trajati jedan (1) dan.

Pravo Evropske Unije

61. Pravo Evropske unije

Cilj ovog treninga je unapređivanje znanja o pravu Evropske unije, njegovom efektu i njegovoj primeni od strane nacionalnih država pre članstva u EU. Ovaj obrazovni modul dizajniran je da pokrije obrazovne potrebe sudija i tužilaca u oblasti pravnih vrednosti Evropske unije. Takođe pruža stručna objašnjenja i analizu odnosa između pravnog sistema država članica i evropskog prava, Opštih evropskih standarda u ekonomsko-budžetskim pitanjima i obaveza država članica i onih koje su kandidati, Upoznavanje sa odlukama Suda pravde Evropske unije i njegovim ovlašćenjima i Upoznavanje sa Lisabonskim sporazumom i Kopenhaškim principima koji se odnose na zemlje kandidate.

Ciljevi modula za obuku

Po završetku ove obuke, učesnici će biti u mogućnosti da:

- Analiziraju efekat evropskog prava na nacionalnom nivou (direktni i indirektni efekat);
- Upoznaju Lisabonski sporazum i njegovu važnost;
- Pravilno primene zakonodavstvo EU na nacionalnom nivou;
- Razrade praktične slučajeve primene prava EU od strane sudova države članice EU.

Sadržaj modula za obuku

- ✓ Efekat i primena evropskog prava na nacionalnom nivou;
- ✓ Lisabonski sporazum i njegov značaj;
- ✓ Sprovođenje zakona EU od strane nacionalnih sudova - iskustva, - Harmonizacija nacionalnog zakona sa evropskim pravom, obimom i ograničenja sudskog tumačenja u pretprijetnom periodu i poteškoće;
- ✓ Praktični slučajevi primene prava EU od strane sudova države članice EU.

Metodologija obuke

Među glavnim metodama koje će se koristiti tokom ove obuke biće: delimična teorijska objašnjenja i slučajevi iz sudske prakse; interaktivne diskusije u odvojenim grupama, koje će braniti i argumentovati različite stavove i analizu sudskih slučajeva. Takođe, ovaj trening je usmeren na realizaciju aktivnog učešća učesnika, kako bi oni doprineli ostvarenju ciljeva obuke.

Korisnici i trajanje obuke

Sudije i tužioci na svim nivoima u Republici Kosovo. Obuka će trajati dva (2) dana.

62. Zakon o životnoj sredini EU - Arhuska Konvencija, Propisi, direktive i drugi pravni akti EU-a

Konvencija UNECE (KEEOKB-UN Ekonomska Komisija za Evropu) o pravu na informacije, učešću javnosti u donošenju odluka i pristupu pravdi po pitanjima životne sredine uspostavlja skup prava za javnost i obaveze državnih vlasti da jačaju demokratiju životne sredine. Konvencija sadrži tri osnovna stuba: 1. Pravo javnosti da ima i zahteva informacije o životnoj sredini; 2. Pravo javnosti da učestvuje u javnom odlučivanju o pitanjima životne sredine; 3. Pravo javnosti da se žali na sudu po pitanjima životne sredine. Iako Kosovo nije stranka Arhuske Konvencije, prikupljeni podaci pokazuju da je sudska primena ove konvencije u rešavanju upravnih i građanskih sporova još uvek nedostatna. Shodno tome, sudije kao i tužioci imaju značajnu potrebu da prodube svoja znanja o primeni ove Konvencije.

Ciljevi modula za obuku

Po završetku ove obuke, učesnici će biti u mogućnosti da:

- Unapređenje znanja učesnika o ekološkom zakonu Evropske Unije;
- Analizirati krivičnu odgovornost za zagađenje životne sredine.

Sadržaj modula za obuku

- ✓ Pristup informacijama o životnoj sredini;
- ✓ Pristup ekološkoj pravdi;
- ✓ Krivična odgovornost u oblasti životne sredine;
- ✓ Učešće javnosti u donošenju odluka.

Metodologija obuke

Studija slučaja i kratko predavanje.

Korisnici i trajanje obuke

Sudije Odeljenja za Ekonomske poslove Osnovnog Suda u Prištini, sudije Odeljenja za Prekršaje, sudije Odeljenja za administrativne poslove Osnovnog Suda u Prištini, tužioci i stručni saradnici. Obuka će trajati jedan (1) dan.

Ustavno pravo

63. Trenutna praksa Ustavnog suda prema zahtevima-žalbama u oblasti civilnog prava

Osnovna svrha ove obuke je upoznavanje i upoznavanje sa trenutnom praksom ovog suda prema zahtevima-žalbama u civilnoj oblasti. Cilj ove obuke je takođe unapređivanje znanja o prihvatljivosti tužbi, odnosu Ustavnog suda Kosova sa redovnim sudovima u kontekstu ustavnih odredbi, iskustva ovog suda prema tužbama-žalbama u civilnoj oblasti i uloge slučajne kontrole ustavnosti.

Ciljevi modula za obuku

Po završetku ove obuke, učesnici će biti u mogućnosti da:

- Objasne postupak prihvatljivosti zahteva;
- Razlikuju odnos Ustavnog suda Kosova sa redovnim sudovima u kontekstu ustavnih odredbi;
- Prepoznaju trenutnu praksu Ustavnog suda prema zahtevima-žalbama u civilnoj oblasti;
- Objasne i razumeju ulogu slučajne kontrole ustavnosti.

Sadržaj modula za obuku

- ✓ Prihvatljivost zahteva;
- ✓ Odnos Ustavnog suda Kosova sa redovnim sudovima u kontekstu ustavnih odredbi;
- ✓ Aktuelne prakse Ustavnog suda prema zahtevima-žalbama u civilnoj oblasti;
- ✓ Kontrola sporedne ocene ustavnosti.

Metodologija obuke

Obuka će se izvoditi u obliku interaktivnog razgovora i objašnjenja predavača kako bi produbili svoje znanje o različitim pitanjima iz aktuelne prakse ovog suda prema zahtevima-žalbama u civilnoj oblasti, kao i o ulozi slučajne kontrole ustavnosti.

Korisnici i trajanje obuke

Sudije na svim nivoima i sudije Ustavnog suda. Obuka će trajati jedan (1) dan.

64. Odluke Ustavnog suda Kosova i njihovi pravni efekti

Svrha organizovanja ove obuke je produbljivanje znanja sudija o odlukama Ustavnog suda, pravnim efektima, njihovim vrstama i njihovoj primeni u praksi. U praksi Ustavnog suda razlikuje se nekoliko vrsta odluka u zavisnosti od odnosa koji imaju prema normama koje kontrolišu. Uloga Ustavnog suda leži upravo u snazi njegovih odluka. Odluke ustavnih sudova obavezuju pravosuđe i sva lica i institucije Republike Kosovo, stoga postoji potreba za njihovim sveobuhvatnim tretmanom. Sprovođenje i praktična primena odluka Ustavnog suda pitanje je od posebnog značaja koje zahteva sveobuhvatan tretman.

Ciljevi modula za obuku

Po završetku ove obuke, učesnici će biti u mogućnosti da:

- Upoznaju ulogu odluka Ustavnog suda;
- Razrade pravne efekte koji donose dotične odluke;
- Protumače pravnu prirodu i obavezujuću prirodu odluke Ustavnog suda za pravosuđe i sva lica i institucije Republike Kosovo;
- Razlikuju vrste odluka Ustavnog suda;
- Pravilno sprovedu odluke Ustavnog suda u skladu sa Ustavom Republike Kosovo i zakonima na snazi.

Sadržaj modula za obuku

- ✓ Odluke Ustavnog suda Kosova i njihove vrste.
- ✓ Pravna priroda odluka Ustavnog suda
- ✓ Efekat odluka Ustavnog suda
- ✓ Odluke Ustavnog suda i način njihovog izvršenja

Metodologija obuke

Obuka će se izvoditi u obliku interaktivnog razgovora i objašnjenja predavača kako bi produbili svoje znanje o različitim pitanjima iz aktuelne prakse ovog suda prema zahtevima-žalbama u civilnoj oblasti, kao i o ulozi slučajne kontrole ustavnosti.

Korisnici i trajanje obuke

Sudije na svim nivoima i sudije Ustavnog suda. Trening će trajati jedan (1) dan.

Prekršaj

65. Prekršajni postupak na zahtev inspektora

Tokom svog rada sudije se suočavaju sa mnogim neizvesnostima u vezi sa zahtevima za razvoj prekršajnog postupka koje podnose inspekcije različitih oblasti. Kao rezultat ove nejasnoće, sudije za prekršaje, osim što vode postupak sa zahtevom koji je nejasan i u suprotnosti sa zakonskim odredbama, donose i pogrešnu i nezakonitu presudu, a u žalbenom postupku se ova pitanja poništavaju. U mnogim slučajevima zahtevi inspekcija se predstavljaju pravnim licima, a ne odgovornom licu pravnog lica, oni se prikazuju privrednom subjektu čija je odgovornost pojedinačna, ali u zahtevu se optužuje i vlasnik poslovnog subjekta. Takođe stalni problem ovih zahteva je pravna kvalifikacija prekršajnih radnji i sankcija, jer se primenjuju zakonske odredbe predviđene nekim zakonima ili izmene zakona. I tako se stvara nejasnoća u zakonskoj primeni relevantnih odredbi zakona. Važna je mera da će po prijemu takvog zahteva za pokretanje prekršajnog postupka, pre donošenja rešenja o pokretanju prekršajnog postupka, sudija moći oceniti zakonitost zahteva, a nakon vođenja postupka da konkretno utvrdi koji su one radnje koje čine prekršaj, zakonske odredbe prema kojima se utvrđuje prekršaj i odredbe o sankcionisanju.

Ciljevi modula za obuku

Po završetku ove obuke, učesnici će biti u mogućnosti da:

- Pravilno sprovode prekršajni postupak kako bi doneli pravnu presudu pravilnom primenom zakonskih odredbi;
- Sastave pravni zahtev za razvoj prekršajnog postupka;
- Pravilno sprovedu procedure u slučajevima kada zahtev nije sastavljen u skladu sa zakonom;

Sadržaj modula za obuku

- ✓ Sadržaj zahteva člana 87 ZK-a, podnet od strane nadležnih organa-inspektora;
- ✓ Činjenični opis radnji iz kojih proističu pravne odlike prekršaja;
- ✓ Pravna kvalifikacija prekršaja;
- ✓ Odluka o pokretanju postupka - uslovi.

Metodologija obuke

Za sprovođenje ove obuke koristiće se kombinovane metode: kratko teorijsko objašnjenje, interaktivne diskusije, PowerPoint prezentacije, pitanja i odgovori, praćeni primerima iz prakse i zajednička analiza problema u vezi sa primenom ovih odredbi u praksi, kako bi svaki od učesnika bio aktivan tokom treninga.

Korisnici i trajanje obuke

Korisnici obuke biće sudije odeljenja osnovnih sudova za prekršaje i inspektori direktorata inspektorata. Trening će trajati jedan (1) dan.

66. Predmet i teritorijalna nadležnost prema Zakonu o prekršajima

Počinioci lakših prekršaja, pored toga što im se sudi na sudovima - sudija pojedinac u prvostepenom sudu i veće koje se sastoji od troje sudija u drugostepenom sudu, za neke prekršaje utvrđene zakonom ili propisom Skupštine opštine, postupkom prekršaja, može izreći organ prekršajne sankcije, organ državne uprave ili organ koji vrši javna ovlašćenja - nadzorni organ za sprovođenje zakona, u kojem su predviđeni prekršaji. Prekršajni organ sprovodi prekršajni postupak, ako je zakonom predviđena isključiva nadležnost za njegovo postupanje, ali izuzetno prekršajni organ je nadležan da postupi prema svim prekršajima za koje je predviđena sankcija novčane kazne u određenom iznosu, za koji je predviđeno izricanje novčane kazne u zemlji. U sudskoj praksi su se pojavile dileme u vezi sa pitanjima koja se odnose na nadležnost sudova ili prekršajnog organa, uglavnom za prekršaje iz oblasti javnog reda, saobraćaja i ekonomskih pitanja.

Ciljevi modula za obuku

Po završetku ove obuke, učesnici će biti u mogućnosti da:

- Utvrde slučajeve iz nadležnosti sudstva i organa za prekršaje;
- Pravilno primene zakonske odredbe, ZRKP, ZRTR i zakone u oblasti ekonomije.

Sadržaj modula za obuku

- ✓ Predmetne nadležnosti;
- ✓ Nadležnost sudije pojedinca;
- ✓ Nadležnost organa za prekršaje;
- ✓ Sukob nadležnosti;
- ✓ Procedure.

Metodologija obuke

Za realizaciju ove obuke koristiće se kombinovane metode kratkog teorijskog objašnjenja, interaktivne diskusije, PowerPoint prezentacije, pitanja i odgovori, propraćeni primerima iz prakse, i zajednička analiza problema u vezi sa primenom ovih odredbi u praksi, tako da svaki učesnik bude aktivan tokom obuke.

Korisnici i trajanje obuke

Korisnici obuke biće sudije osnovnih sudova - odeljenja za prekršaje, sudije Apelacionog suda i predstavnici prekršajnog tela. Obuka će trajati jedan (1) dan.

Interdisciplinarna Nadležnost

67. Upravljanje stresom

Gotovo je nemoguće razmišljati o svakodnevnom životu u „savremenom svetu“ bez stresa kao njegovog integralnog dela. Stres je skup emocionalnih, telesnih i bihevioralnih reakcija na one zahteve, izazove i opterećenja kojima je pojedinac izložen u različitim radnim i životnim okolnostima. Generalno, stres je posledica i pokazatelj „gušenja“ duhovnog života na nivou dominacije tehnosfere nad društvenom sferom. Često prisustvo stresa u svakodnevnom životu pojedinca uzrokuje demotivaciju, smanjuje produktivnost, narušava performanse, uzrokuje mentalne i fizičke probleme, menja ponašanje pojedinca itd.

Dobro upravljanje vremenom i prioritizacija potreba su među predispozicijama dobrog upravljanja i držanja stresa pod stalnom kontrolom kao preduslova za održavanje zdravlja i blagostanja pojedinca. Mnogi poznavaoци ovog problema više vole postavljanje granica kao tehniku sprečavanja negativnog efekta stresa. Postavljanje materijalnih i formalnih granica, kao i sadržaj emocionalnih granica sadržajni su elementi ove tehnike. Identifikacija potreba je takođe neophodna predispozicija u upravljanju stresom.

Ciljevi modula za obuku

Po završetku ove obuke, učesnici će biti u mogućnosti da:

- Upoznaju karakteristike i osobnosti ličnosti koje će biti u odnosu na njih u različitim kvalitetima;
- Razlikuju pozitivne i negativne degenerativne elemente i faktore u društvu i radnom okruženju;
- Utvrde faktore koji određuju pojedinca u devijantnom i nezakonitom ponašanju;
- Nauče najbolje načine za prevazilaženje stresnih situacija;
- Razviju veštine za dobro upravljanje vremenom i stresom;

Sadržaj modula za obuku

- ✓ Faktori stresa;
- ✓ Vrste stresa;
- ✓ Znaci upozorenja i simptomi stresa;
- ✓ Stres na poslu;
- ✓ Upravljanje vremenom

Metodologija obuke

Prisutni će imati vežbu povezanu sa prioritetima aktivnosti, mešanjem anegdote profesora filozofije i dva paketa za kafu.

Korisnici i trajanje obuke

Sudije i tužiocі na svim nivoima. Trajanje obuke biće jedan (1) dan.

68. Upravljanje predmetima

Primena tehnika upravljanja predmetima od strane sudija i tužilaca u poređenju sa upravljanjem protokom predmeta kojima se bave sudovi i tužioci predstavlja izazove koji su prilično problematični u svakodnevnom radu. Implikacije za ovaj problem su i promene u organizacionoj strukturi izvršene u sudovima i tužilaštvu, što će imati pozitivan efekat na unapređenje upravljanja predmetima.

Ciljevi modula za obuku

Po završetku ove obuke, učesnici će biti u mogućnosti da:

- Primene principe upravljanja predmetima;
- Primene znanje u upravljanju slučajevima;
- Primene tehnike upravljanja predmetima.

Sadržaj modula za obuku

- ✓ Upravljanje slučajevima
- ✓ Osnovni principi upravljanja slučajevima;
- ✓ Glavne tehnike upravljanja slučajevima
- ✓ Efikasna upotreba ISUI-a u upravljanju slučajevima

Metodologija obuke

Obuka će se koristiti kombinovanim metodama objašnjenja, teorijskim i praktičnim objašnjenjima, grupnim radom, praćenim praktičnim primerima, PowerPoint prezentacijom.

Korisnici i trajanje obuke

Sudije i tužioci osnovnog nivoa. Obuka će trajati jedan (1) dan.

69. Obrazloženje sudskih odluka

Obuka za pravno pisanje i obrazloženje ima za cilj da pomogne sudijama, saradnicima i pravnim službenicima u izgradnji njihovih profesionalnih kapaciteta u pogledu pravnih istraživanja, sudske revizije i izrade sudskih odluka. Ova obuka će se odvijati u interaktivnom diskusionom okruženju kako bi se direktno pomoglo razvoju analitičkih vještina kod učesnika tretirajući način o tome kako pristupiti pravnom pitanju, kako sprovesti istraživanje resursa o predmetnom pitanju, kako pravilno izvršiti pravnu analizu i prema kojim standardima treba sačiniti pisanje i obrazloženje. Pored teorijskih smernica o principima i metodama pravnog pisanja i rezonovanja, ovaj trening će takođe sadržati praktične slučajeve i smernice kako bi učesnici stečeno znanje mogli da primene u praksi. Kroz konkretna uputstva i slučajeve sa građanskog i krivičnog polja, učesnici će imati priliku, sprovodeći zahteve zakona iz krivičnog i parničnog postupka, da daju svoje zaključke za odlučivanje o pitanjima kojima se bave. Između ostalog gde se modul nudi jer je identifikovana potreba za advokatima uopšte, a posebno za sudijama, saradnicima i pravnim službenicima za izgradnju profesionalnih kapaciteta na polju pravnog pisanja i obrazloženja. Pravno pisanje i obrazloženje je standard za ocenjivanje rada sudova. U tom smislu, pravno pisanje i obrazloženje na radu sudija, saradnika i službenika predstavlja lako ostvariv cilj, stoga se ovom obukom želi poboljšati kvalitet pravnog pisanja i obrazloženja u njihovom radu.

Ciljevi modula za obuku

Po završetku ove obuke, učesnici će biti u mogućnosti da:

- Upoznaju osnovna pravila pisanja pravnih akata i dokumenata;
- Stvore jasne ideje o tome kako opravdati pravne akte i dokumenta;
- Razviju pravne sposobnosti za rasuđivanje i pisanje;
- Sastave pravne akte i obrazlože ih prema najsavremenijim metodama pravnog obrazloženja i pisanja;
- Koriste vještine tumačenja i razviju kritičko mišljenje, kao i demonstriranje istraživačke vještine o pravnim pitanjima.

Sadržaj modula za obuku

- ✓ Vrste pravnog obrazloženja;
- ✓ Principe dobrog pravnog pisanja;
- ✓ Pravne uslove za pisanje i obrazloženje sudskih odluka;
- ✓ Primena IRAC metode krivičnih odluka.

Metodologija obuke

Teorijska obrada elemenata pisanja, način oblika pravnih akata, tumačenje akata, analiza činjenica, izrada glavnih procesnih akata. Teorijska diskusija u vezi sa procesno-pravnim odredbama koje se odnose na zakonske zahteve za pisanje pravnih akata. Praktična demonstracija načina rezonovanja i pravnog pisanja. Teorijska i praktična rasprava o metodama pravne analize u konkretnim slučajevima. Prezentacija građanskih i krivičnih predmeta i diskusije o načinu donošenja meritorne odluke za konkretne slučajeve. Od posebne važnosti u organizaciji i izgradnji ove obuke biće praktične vežbe za promociju aktivnog učešća kandidata. Za demonstraciju problema, interaktivni oblik se uglavnom koristi kako bi se postiglo da svi učesnici budu aktivni u svakom trenutku, dajući svoj doprinos postavljanjem pitanja, davanjem rešenja i svojim sugestijama. Učesnici, pored svog doprinosa diskusijama, takođe izazivaju ideje trenera u vezi sa postavljanjem i rešavanjem mnogih alternativnih ili čak problematičnih pitanja.

Korisnici i trajanje obuke

Sudije osnovnih sudova. Trening će trajati jedan (1) dan.

Obuka u oblasti antidiskriminacije

70. Materijalni i proceduralni aspekt zakona o zaštiti od diskriminacije i izazovi u njegovoj primeni

U proceduralnom smislu, Zakon o zaštiti od diskriminacije izražava jasnu nameru zakonodavca da obezbedi pravne lekove za pitanja diskriminacije kroz sve moguće pravne puteve, uključujući administrativne organe, sudove, krivične istrage, tužilaštva i mehanizme posredovanja. Zahtev zasnovan na diskriminaciji predviđenom ZZD-om i prema važećem zakonodavstvu može podneti bilo koje lice ili grupa lica (uslovna) koja tvrdi da je diskriminisana. ZZD jasno navodi posebne procesne karakteristike u slučajevima koji se bave diskriminacijom, kao što su: vremenski rok za podnošenje tužbe od strane stranke koji se odnosi na diskriminaciju, hitnost u radu sa slučajevima diskriminacije, odgovornost, dokazi i pravne metode (uključujući, ali ne ograničavajući se na statističke podatke) koji mogu dokazati diskriminatorno ponašanje, teret dokazivanja koji pada na tuženog, vrste mera, sankcija i naknada, čak i kada se ZZD primenjuje zajedno sa relevantnim procesnim zakonima. ZZD kao osnovni zakon protiv diskriminacije primenjuje se na sve radnje ili nečinjenja svih državnih i lokalnih institucija, fizičkih i pravnih lica, javnog i privatnog sektora, kojima se krše ili mogu kršiti prava bilo kog lica (fizičkog i pravnog) predviđeni važećim zakonodavstvom. Uzimajući u obzir gore pomenute karakteristike, definitivno se ispostavlja da je ZZD zakon široke namene i delokruga. Stoga, iako njegovo pravilno sprovođenje zahteva analitičke i istraživačke veštine, kao i temeljno poznavanje lokalnog zakonodavstva i međunarodnih instrumenata i njihovih mehanizama, uvek postoji prostor za različita tumačenja koja često predstavljaju dileme za profesionalce.

Ciljevi modula za obuku

Po završetku ove obuke, učesnici će biti u mogućnosti da:

- Identifikuju bitne elemente svakog oblika diskriminacije;
- Utvrde suštinske procesne karakteristike u tretmanu slučajeva diskriminacije;
- Pravilno primene proceduralne odredbe u radu sa slučajevima diskriminacije;
- Suočavaju se sa izazovima u primeni zakonskih odredbi u slučajevima diskriminacije;
- Jedinstveno primenjuju odredbe ZZD-a.

Sadržaj modula za obuku

- ✓ Osnovi i oblici ispoljavanja diskriminacije prema ZZD-u;
- ✓ Načini primene proceduralnih aspekata ZZD-a u saradnji sa relevantnim procesnim zakonima;
- ✓ Vrste mera, reparacija i sankcija koje se mogu izreći onima koji vrše diskriminaciju;
- ✓ Izazovi primene ZZD-a;
- ✓ Sprovođenje ZZD-a u saradnji sa drugim zakonima.

Metodologija obuke

Tokom ove obuke korišće se kombinovana metodologija, gde će se pored PowerPoint prezentacija, koje će sadržati zakonske odredbe praćene primerima iz sudske prakse koji odražavaju načine interakcije, primeniti i interaktivne metode diskusije sa učesnicima.

Korisnici i trajanje obuke

Sudije iz građanskog i upravnog odeljenja, stručni saradnici na vrhovnom, apelacionom i osnovnom nivou, kao i advokati, uključujući advokate za besplatnu pravnu pomoć, zvaničnici centralne i opštinske vlade, kao i predstavnici OIK-a i uključenih nevladinih organizacija u ovoj oblasti. Obuka će trajati dva (2) dana.

71. EKLJP u slučajevima diskriminacije, uključujući Zakon o zaštiti od diskriminacije Republike Kosovo i njegov odnos sa drugim zakonima sa naglaskom na Zakon o radu i Zakon o parničnom postupku

Evropska konvencija za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda (EKLJP) u članu 14., odnosno Protokolu 12. štiti od diskriminacije bilo koje pravo predviđeno zakonom i bilo kojim javnim organom, nudeći tako širi opseg od člana 14, koja se odnosi samo na pravo zagarantovano EKLJP. Ustav Republike Kosovo uključio je deo međunarodnih instrumenata o ljudskim pravima, uključujući EKLJP, sastavnim delom pravnog poretka zemlje. Štaviše, klauzule o nediskriminaciji, jednakom tretmanu i nediskriminaciji uključene su u mnoge zakone na Kosovu, posebno u Zakon o zaštiti od diskriminacije. Postoje slučajevi kada se drugi zakoni pozivaju na Zakon o zaštiti od diskriminacije, dok postoje drugi koji nabrajaju zaštićene osnove koji se često razlikuju od zaštićenih osnova sadržanih u Zakonu o zaštiti od diskriminacije. Dalje, Zakon o zaštiti od diskriminacije predviđa proceduralne specifičnosti u radu sa slučajevima diskriminacije koji ipak utiču na postupke predviđene drugim zakonima, posebno Zakonom o parničnom postupku i Zakonom o radu.

Ciljevi modula za obuku

Po završetku ove obuke, učesnici će biti u mogućnosti da:

- Tačno protumače zakonske odredbe koje se odnose na diskriminaciju;
- Prepoznaju praktične složenosti u situacijama u kojima zakoni međusobno deluju u slučajevima diskriminacije;
- Analiziraju tretman slučajeva diskriminacije u parničnom postupku, uključujući i tretman radnih sporova sa elementima diskriminacije i
- Približe stavove o jedinstvenoj primeni zakonskih odredbi u vezi sa diskriminacijom.

Sadržaj modula za obuku

- ✓ Član 14. i Protokol 12. EKLJP;
- ✓ Sudska praksa Evropske konvencije o zaštiti od diskriminacije;
- ✓ Zakon o zaštiti od diskriminacije i zajedničko delovanje sa Zakonom o parničnom postupku i Zakonom o radu;
- ✓ Slučajevi iz sudske prakse.

Metodologija obuke

Kombinovaće se, gde će se pored kratke prezentacije o profesionalnim i praktičnim uvidima primeniti interaktivne metode diskusije sa učesnicima. Učesnici će takođe dobiti slučajeve iz domaće i sudske prakse Evropske konvencije o kojima će razgovarati u grupama, a od njih će se tražiti da iznesu svoje stavove o rešavanju problema i dilema u određenim situacijama.

Korisnici i trajanje obuke

Sudije iz građanskog, krivičnog i upravnog odeljenja vrhovnog, apelacionog i osnovnog nivoa, tužioc, stručni saradnici i advokati. Obuka će trajati dva (2) dana.

Posebna komora vrhovnog suda

72. Definisanje pravnog statusa akcionarskih društava

U okviru ovog modula, obuka će se baGodina pravnom hijerarhijom društvenih preduzeća (paket zakona o preduzećima Ante Markovića) koji reguliše proces transformacije društvenih preduzeća. Ako je preduzeće pretrpelo transformaciju, da li će transformacija uticati na isključiva prava i nadležnosti Kosovske agencije za privatizaciju (KAP). Takođe će se razmotriti da li je transformacija zasnovana i izvedena u potpunosti u skladu sa zakonom i da li su ispunjene sve obaveze u vezi sa transformacijom, bilo da su nastale tokom ili nakon transformacije. Takođe će biti adresirano ako transformacija nije bila diskriminatorna i nije kršila principe Evropske konvencije o ljudskim pravima. Takođe će biti slučajeva iz prakse posebne komore u vezi sa statusom nekih društvenih preduzeća.

Ciljevi modula za obuku

Po završetku ove obuke, učesnici će biti u mogućnosti da:

- Tačno odrede ko se može smatrati akcionarskim društvom;
- Razumeju koji uslovi-kriterijumi su morali biti ispunjeni da bi se socijalno preduzeće transformisalo u akcionarsko društvo;
- Procene slučajeve kada je društveno preduzeće završilo transformaciju u skladu sa tadašnjim uslovima i zakonima;
- Prepoznaju da takva transformacija nije imala diskriminatorne svrhe i da principi Evropske konvencije o ljudskim pravima nisu prekršeni;

Sadržaj modula za obuku

- ✓ Razrada zakona iz paketa Ante Markovića;
- ✓ Ispunjenje ili neispunjavanje zakonskih uslova za transformaciju preduzeća iz društvenog preduzeća u akcionarsko društvo;
- ✓ Utvrđivanje postojanja diskriminacije ili nediskriminacije tokom procesa transformacije.

Metodologija obuke

Interaktivne diskusije sa učesnicima u obliku okruglog stola, praktični sudski slučajevi i njihova razrada sa PowerPoint-om.

Korisnici i trajanje obuke

Sudije Specijalne komore, sudije drugih sudova, stručni saradnik i pravni službenik suda. Obuka će trajati dva (2) dana.

73. Usklađenost tenderskog procesa i pravila sa zakonom KPA i drugim zakonima

KAP je na osnovu opštih tenderskih pravila i na osnovu zakona o KAP izvršio prodaju imovine društvenih preduzeća. Na osnovu ovih pravila, KAP odlučuje o prodaji ili otkazivanju ove prodaje u tenderskim postupcima. Iz ovog procesa proizilaze brojni sporovi koji se rešavaju u Specijalnoj komori. Dileme se javljaju oko toga da li KPA ima pravo da otkáže jednu ili više puta prodaju iste imovine.

Ciljevi modula za obuku

Po završetku ove obuke, učesnici će biti u mogućnosti da:

- Pravilno primene zakonske odredbe i pravila tendera tokom procesa privatizacije;
- Identifikuju koja lica mogu biti učesnici na tenderu;
- Procene da li su pravila za nadmetanje transparentna, osiguravaju konkurenciju i da li su u skladu sa tržišnom cenom;
- Utvrde da li je odbor KPA imao pravo da odobri ili otkáže prodaju.

Sadržaj modula za obuku

- ✓ Pravne odredbe koje se primenjuju u procesu prodaje, odnosno nadmetanja imovine;
- ✓ Diskrecija odbora KAP-a za otkazivanje prodaje imovine društvenih preduzeća;
- ✓ Pravo učesnika u tenderu da zahtevaju otkazivanje ove prodaje za koju se sumnja da je u suprotnosti sa tenderskim pravilima.

Metodologija obuke

Obuka će se fokusirati na interaktivne diskusije u obliku okruglog stola, praktične slučajeve, njihovu razradu, prezentaciju sa PowerPoint-om.

Korisnici i trajanje obuke

Korisnici ove obuke biće sudije Posebne komore različitih sudova na Kosovu, kao i saradnici i pravni službenici ovih sudova. Obuka će trajati jedan (1) dan.

74. Proces dobrovoljne likvidacije društvenih preduzeća, razmatranje pred organom za likvidaciju i sudski postupak u Specijalnoj komori

Dobrovoljna likvidacija imovine društvenih preduzeća je pod zakonskim ovlašćenjima KAP-a preko Uprave za likvidaciju državnih preduzeća koju je odredila KAP. Uprava za likvidaciju KAP obaveštava sud o početku procesa likvidacije i svi sudski postupci u vezi sa bilo kojim zahtevima koji mogu postojati protiv ovog DP-a, trebaju biti obustavljeni. Uprava za likvidaciju KAP razmatra sve zahteve koji su podneti u zakonskom roku pred tim organom. Nezadovoljne stranke se žale na odluku organa za likvidaciju Posebnoj komori KAP-a i prvostepeni sud odlučuje o ovoj žalbi. Na ove prvostepene odluke Specijalne komore može se izjaGodina žalba Apelacionom veću Specijalnoj komori..

Ciljevi modula za obuku

Po završetku ove obuke, učesnici će biti u mogućnosti da:

- Pravilno primene zakonske odredbe i jasno razumeju da li su žalbe/zahtevi podneti u upravnom postupku pred Upravom za likvidaciju KAP-a i kasnije u sudskom postupku pred Specijalnom komorom pravični;
- Razumeti koje su procedure naložene Specijalnoj komori i koji su uslovi da zahtev mora biti ispunjen da bi se smatrao prihvatljivim i osnovanim;
- Utvrde koje zahteve koji stižu do Specijalne komore treba suspendovati, koje odbaciti kao neprihvatljive i koje ne bi trebalo suspendovati.

Sadržaj modula za obuku

- ✓ Pravo strana u ovom postupku da potraže zaštitu koja se može smatrati tro-stepenom zaštitom;
- ✓ DHP radnje na oba stepena u vezi sa zahtevom za kredit i imovinu kojeg je odbila uprava za likvidaciju KAP-a;
- ✓ Pravne odredbe koje se primenjuju u postupku dobrovoljne likvidacije pred likvidacionim upravom KPA-a i pred DHP-om;
- ✓ Koje zahteve ne bi trebalo suspendovati i razloge zbog kojih takve zahteve ne bi trebalo suspendovati.

Metodologija obuke

Obuka će se fokusirati na interaktivne diskusije u obliku okruglog stola, praktične slučajeve, njihovu razradu, prezentaciju sa PowerPoint-om.

Korisnici i trajanje obuke

Korisnici ove obuke biće sudije Specijalnih komora različitih sudova na Kosovu, kao i saradnici i pravni službenici ovih sudova. Obuka će trajati jedan (1) dan.

75. Tretiranje imovinskih i kreditnih zahteva

Zahtevi koji zahtevaju pravo, vlasništvo ili interes u vezi sa bilo kojom imovinom ili imovinom nad kojom KAP ili KPA ima ili je proglasila administrativnu vlast, vlasništvo nad preduzećem

ili korporacijom, vlasništvo nad kapitalom preduzeća ili korporacije ili bilo koje druge imovine ili imovine u posedu ili kontroli preduzeća ili korporacije, ako se utvrdi da je takvo pravo, vlasništvo ili kamata nastalo tokom ili pre vremena kada je to preduzeće ili korporacija bilo pod upravnim ovlašćenjima KAP ili Agencije.

Ciljevi modula za obuku

Po završetku ove obuke, učesnici će biti u mogućnosti da:

- Tačno tumače zakonitost zaključivanja ugovora o prodaji, pomilovanju i poravnanju zaključenih između 1950/60 godine;
- Utvrde slučajeve koji se odnose na sastav ili obeštećenje radnika zbog povreda na radu;
- Procene validnost poslovnih ugovora zaključenih između preduzeća i drugih privatnih subjekata;
- Razlikuju i procene da li treba priznati novčanu naknadu iz radnog odnosa zaposlenog u društvenim preduzećima;
- Unaprede praktično znanje i sudsku praksu Specijalne komore u vezi sa vođenjem predmeta koji se odnose na imovinska i kreditna potraživanja.

Sadržaj modula za obuku

- ✓ Tretman ugovora o prodaji, pomilovanju i poravnanju u vezi sa nekretninama;
- ✓ Povrede na radu i naknada štete;
- ✓ Dugovi kao rezultat poslovanja između samih državnih preduzeća i privatnih preduzeća;
- ✓ Rešavanje potraživanja koja proizlaze iz radnih sporova;
- ✓ Sudska praksa Specijalne komore.

Metodologija obuke

Interaktivne diskusije sa učesnicima u obliku okruglog stola, praktične sudske slučajeve i njihovu razradu sa PowerPoint-om.

Korisnici i trajanje obuke

Sudije Specijalne komore, sudije drugih sudova, stručni saradnici i pravni službenici suda. Obuka će trajati dva (2) dana.

76. Obraćanje zahtevima zaposlenih u vezi sa njihovim pravom da ostvare 20% od prodaje društvenih preduzeća

Po prijemu liste zaposlenih sa legitimnim pravima prema članu 10 UNMIK Uredbe br. 2003/13, ili u skladu sa bilo kojim narednim zakonodavstvom kojim se uređuje uspostavljanje takve liste, Agencija će obje godine listu zajedno sa obaveštenjem građanima o pravima lica da ulože žalbu Agenciji u roku od dvadeset (20) dana od datuma najave. Lice koje podnosi takav zahtev ili prigovor mora ga uključiti u izjavu o pravnim činjenicama i argumentima koji potkrepljuju takav zahtev ili prigovor. Agencija može da zahteva od podnosioca zahteva da pruži dodatne dokaze i/ili informacije koje su neophodne. Agencija zvanično objavljuje konačnu listu zaposlenih sa legitimnim pravima. Zaposleni nezadovoljni konačnom listom, bez obzira da li su se žalili na preliminarnu listu ili ne, imaju pravo da podnesu pisanu žalbu Specijalnoj komori pre isteka roka od dvadeset (20) dana. Tada će sud ispitati zahteve/žalbe zaposlenih da li ispunjavaju relevantne kriterijume da bi se uvrstili na konačnu listu za dobijanje 20% od prodaje društvenog preduzeća (JDP).

Ciljevi modula za obuku

Po završetku ove obuke, učesnici će biti u mogućnosti da:

- Razumeju koje kriterijume zaposleni moraju da ispune da bi učestvovali u raspodeli 20% prihoda od prodaje DP-a;
- Procene koje su procedure i zakonski rok koji treba poštovati pred Agencijom i Sudom;
- Tačno identifikuju slučajeve kada bi zaposleni trebalo ili ne da bude uključen u konačnu listu korisnika sa pravom od 20%.
- Prepoznaju prakse i sudsku praksu Specijalne komore u vezi sa postupcima koji uključuju 20%;

Sadržaj modula za obuku

- ✓ Tretiranje zahteva zaposlenih za realizaciju 20% od prodaje društvenih preduzeća;
- ✓ Pravni postupci i rokovi pred Agencijom i Specijalnom komorom;
- ✓ Pravo penzionera i bivših radnika koji su umrli pre privatizacije društvenih preduzeća;
- ✓ Sudska praksa Specijalne komore u vezi sa pravima radnika za ostvarivanje 20%.

Metodologija obuke

Interaktivne diskusije sa učesnicima u obliku okruglog stola, praktični sudski slučajevi i njihova razrada sa PowerPoint-om.

Korisnici i trajanje obuke

Sudije Specijalne komore, sudije drugih sudova, stručni saradnik i pravni službenik suda. Obuka će trajati jedan (1) dan.

Administrativno pravo

77. Uvodna obuka o zakonu i politici konkurencije i regulisanju državne pomoći na Kosovu

Oba zakona su dizajnirana da osiguraju pošteno i konkurentno tržište na Kosovu u krajnjoj koristi za potrošače i poreske obveznike. Obuka je dizajnirana da pruži pravnicima osnovno znanje o tome kako su namenjeni ovi novi, ili relativno novi zakoni, na Kosovu, u skladu sa pravom i praksom EU.

Ciljevi modula za obuku

Po završetku obuke, učesnici će biti u mogućnosti da:

- Primene i pravilno sprovedu Zakon o zaštiti konkurencije i Zakon o državnoj pomoći.
- Unaprede znanje o antikonkurentskim praksama i kako ih regulisati

Sadržaj modula za obuku

- ✓ Uvod u pravo konkurencije EU i njena primena na Kosovu;
- ✓ Ključne karakteristike antikonkurentske prakse i kako ih regulisati;
- ✓ Uvod u zakon EU o državnoj pomoći i primeni na Kosovu;
- ✓ Glavne karakteristike procesa regulacije državne pomoći.

Metodologija obuke

Obuka će koristiti kombinovane metode objašnjenja, uključujući teorijska i praktična objašnjenja i primere sudske prakse.

Korisnici i trajanje obuke

Sudije Upravnog i Privrednog suda, administrativno osoblje suda i tužioci. Obuka će trajati jedan (1) dan.

78. Upravni postupak u vezi sa zahtevima iz oblasti radnih odnosa, posebno disciplinskim merama

Na osnovu Zakona o javnim službenicima, tačno su definisane nadležnosti i disciplinske mere protiv državnog službenika - javnog funkcionera. S obzirom da je ZJS nov zakon i neophodan je za tretiranje, on mora da razradi svoje odredbe, posebno one koje se odnose na disciplinske mere. Svrha ove obuke je unapređivanje znanja sudija u vezi sa pitanjem kršenja odredbi ZJS-a i disciplinskih mera koje mogu biti izrečene.

Ciljevi modula za obuku

Po završetku ove obuke, učesnici će biti u mogućnosti da:

- Razrade postupke pred disciplinskom komisijom na disciplinske postupke;
- Razlikuju disciplinske prekršaje od krivičnih dela počinjenih tokom radnih i van radnih dužnosti;
- Prepoznaju vrste disciplinskih mera;
- Pravilno primene odredbe koje se odnose na nadležnost i ulogu disciplinskog tela.

Sadržaj modula za obuku

- ✓ Disciplinska odgovornost;
- ✓ Disciplinski prekršaji;
- ✓ Disciplinske mere;
- ✓ Nadležnosti i organi u disciplinskom postupku.

Metodologija obuke

Dileme i pitanja pokrenuta tokom obuke biće rešavana delimičnim teorijskim objašnjenjem, zasnovanim na konkretnim slučajevima i primerima. Takođe kroz vežbe, diskusije i praktične primere o glavnim principima i pravilima Zakona o javnim službenicima, zatim grupni rad - preliminarna podela zadataka; i praktični slučajevi i njihova diskusija sa učesnicima.

Korisnici i trajanje obuke

Sudije Odeljenja za administrativne poslove Osnovnog suda, sudije Odeljenja za administrativne poslove Apelacionog suda, članovi Nezavisnog nadzornog odbora Kosova, kao i službenici upravnih organa na opštinskom i centralnom nivou. Obuka će trajati jedan (1) dan.

79. Sprovođenje zakona o penzijskim šemama koje finansira država

Zakon o penzijskim šemama koje finansira država uključuje osnovni šemu za starosnu penziju, šemu za obveznike starosne penzije, invalidsku penziju i privremenu penziju, kao i uređuje pitanja o porodičnoj i invalidskoj penziji, u slučajevima kada se obveznici povrede na radu ili profesionalne bolesti. Ovaj zakon definiše administrativne postupke putem kojih se lica mogu prijaviti za penzije. Ovaj zakon objedinjuje kontinuirano obezbeđivanje ovih penzija za građane Kosova i za strane državljane. Svrha ove obuke je unapređivanje znanja sudija o jedinstvenoj primeni važećih zakona o penzijama.

Ciljevi modula za obuku

Po završetku ove obuke, učesnici će biti u mogućnosti da:

- Razrade državne penzijske šeme;
- Razrade administrativni postupak kroz koji se lica mogu prijaviti za penzije;
- Prepoznaju uslove za dobijanje penzije;
- Unaprediti znanje o penzijskim šemama definisanim dotičnim zakonom.

Sadržaj modula za obuku

- ✓ Značaj zakona o penzijskim šemama koje finansira država;
- ✓ Upravni upravni postupak kroz koji se lica mogu prijaviti za penzije;
- ✓ Uslovi za prijem u penziju;
- ✓ Penzione šeme definisane dotičnim zakonom.

Metodologija obuke

Dileme i pitanja pokrenuta tokom obuke biće rešavana delimičnim teorijskim objašnjenjem, zasnovanim na konkretnim slučajevima i primerima. Takođe kroz vežbe, diskusije i praktične primere o glavnim principima i pravilima Zakona o penzijskim šemama koje finansira država, zatim grupni rad - preliminarna podela dužnosti; i praktični slučajevi i njihova diskusija sa učesnicima.

Korisnici i trajanje obuke

Sudije Odeljenja za administrativne poslove Osnovnog suda, sudije Odeljenja za administrativne poslove Apelacionog suda, članovi Nezavisnog nadzornog odbora Kosova, kao i službenici upravnih organa na opštinskom i centralnom nivou. Obuka će trajati jedan (1) dan.

80. Upravni postupak u Poreskoj upravi i Carini Kosova

S obzirom na to da su pravosudna pitanja izneta pred sud veoma važna, posebno u pogledu njihovog uticaja na ekonomiju zemlje, a ne samo na direktne zainteresovane strane, kontinuirana obuka sudija iz oblasti poreza i carina su neophodni za pravosuđe. Povećavanjem nadležnosti sudija u oblasti oporezivanja, ovi treninzi pomažu nezavisnost sudstva, što povećava sigurnost poreskih obveznika i investitora. Stoga je svrha ove obuke dopunjavanje znanja i veština sudija pružanjem odgovarajuće obuke o poreskom zakonodavstvu. Ovo znanje i ove veštine su od suštinskog značaja za sudije koje bi u svakodnevnom radu trebalo da pregledaju stručnost računovodstvenih stručnjaka i druga prateća dokumente poreskih vlasti. Obuka će se baGodina i problemima u vezi sa primenom kosovskog carinskog i akciznog zakona. Sa posebnim naglaskom na tarifnu klasifikaciju robe, poreklo robe, carinski postupak i oporezivanje akciznih proizvoda.

Ciljevi modula za obuku

Po završetku ove obuke, učesnici će biti u mogućnosti da:

- Procene postupak fiskalnog broja i pružanje fiskalnog uverenja;
- Pravilno tumače poreske prijave;
- Razumeju procedure za izvršenje mere za oduzimanje imovine u slučaju neplaćanja obaveznog poreza;
- Pravilno primene Carinski i Akcizni zakonik Kosova u sudskim sporovima;
- Tačno razumeju odredbe i kriterijume za privremeni uvoz.

Sadržaj modula za obuku

- ✓ Opšti pregled fiskalnog broja i pružanja fiskalnih sertifikata;
- ✓ Postupak odjave poreskih obveznika i značenje poreske prijave;
- ✓ Procedure izvršnog postupka u vezi sa merama za oduzimanje imovine u slučaju neplaćanja obaveznog poreza;
- ✓ Carinska tarifa Kosova i Tarifna klasifikacija robe;
- ✓ Poreklo robe;
- ✓ Carinski postupci i oporezivanje akciznih proizvoda.

Metodologija obuke

Tokom ovog treninga koristiće se kombinovane metode kao što su: delimično teorijsko objašnjenje, vežbe, diskusije i praktični primeri.

Korisnici i trajanje obuke

Sudije Odeljenja za administrativne poslove Osnovnog suda u Prištini i Apelacionog suda, predstavnici lokalne i centralne PAK-a i Carine Kosova. Obuka će trajati jedan (1) dan.

81. Glavni pretres, dokazni postupak i teret dokazivanja u upravnom sporu

Upravni spor je sudski postupak koji vodi sudstvo, uključujući tri nivoa sudova, a istovremeno pored preispitivanja zakonitosti odluka upravnih organa, koji se postupak vodi putem tužbi i koji nezadovoljne stranke sprovode protiv pravnosnažne odluke u upravnom postupku. Takođe je istovremeno i postupak koji služi kao instrument za kontrolu rada administrativnog organa tokom donošenja odluke u vezi sa zahtevima strana u razmatranju do donošenja odluke, gde se u ovom postupku ocenjuje zakonitost upravnim aktima, što takođe daje značaj posebnoj instituciji administrativni sukob. Obuka će se fokusirati na praktične probleme u vezi sa glavnim pregledom i njegovim razvojem, dokaznim postupkom i teretom dokazivanja u upravnom sporu.

Ciljevi modula za obuku

Po završetku ove obuke, učesnici će biti u mogućnosti da:

- Pravilno primene odredbe ADL-a za glavni pregled;
- Jasno identifikuju dokaze;
- Pravilno procene teret dokazivanja.

Sadržaj modula za obuku

- ✓ Glavni pretres i njegov razvoj;
- ✓ Procedure postupak dokazivanja;
- ✓ Teret dokazivanja.

Metodologija obuke

Za realizaciju ove obuke korišćiće se kombinovane metode: kratko teorijsko objašnjenje, interaktivne diskusije, PowerPoint prezentacije, pitanja i odgovori i zajednička analiza problema u radu u praksi.

Korisnici i trajanje obuke

Sudije Odeljenja za upravne poslove-Osnovni sud, sudije Odeljenja za upravne poslove-Apelacioni sud. Obuka će trajati jedan (1) dan.

82. Upravni postupak od objavljivanja tendera do odlučivanja TRN-a

Ova obuka će se baGodina temom koja se odnosi na postupke nabavke, početnu primenu postupka pregleda, ocenu dokumenata od strane stručnjaka za pregled i preporuke TRN-u. Odredbe Zakona o javnim nabavkama će se analizirati razradom kriterijuma koji se odnose na ciklus procesa javnih nabavki i sporove sa TRN-om. Takođe će se na ovoj obuci tretirati postupci pred organom za reviziju javnih nabavki i način pokretanja upravnog spora od strane nadležnog suda.

Ciljevi modula za obuku

Po završetku ove obuke, učesnici će biti u mogućnosti da:

- Razrade faze postupka javne nabavke;
- Utvrde karakteristike u postupku upravnog spora prema Zakonu o javnim nabavkama;
- Tumače i pravilno primenjuju odredbe zakona o javnim nabavkama u sudskoj praksi.

Sadržaj modula za obuku

- ✓ Sprovođenje postupka nabavke - opšte odredbe;
- ✓ Početni pregled dokumenata od strane stručnjaka za pregled i preporuka za TRN;
- ✓ Potpisivanje ugovora nakon završetka postupka na osnovu Zakona o javnim nabavkama.

Metodologija obuke

Tokom ove obuke koristiće se metode kao što su: delimično teorijsko objašnjenje, vežbe, diskusije i praktični primeri o glavnim principima i pravilima Zakona o javnim nabavkama, interaktivne diskusije, pitanja i odgovori, kao i slučajevi iz sudske prakse.

Korisnici i trajanje obuke

Sudije Odeljenja za administrativne poslove Osnovnog suda u Prištini i Apelacionog suda, zvaničnici TRN-a. Obuka će trajati jedan (1) dan.

83. Primena Zakona o civilnoj registraciji

Svrha organizovanja i održavanja obuke o primeni Zakona o civilnoj registraciji je povećanje profesionalnog znanja sudija o matičnim knjigama: kako ispraviti i popuniti u centralnom matičnom registru, upis rođenih na osnovu dokumenata rođenja i naknadne registracije i preregistracije. Ovaj zakon uređuje komponente civilnog statusa, državljanke Kosova, strane državljanke i lica bez državljanstva, sa privremenim ili stalnim boravkom u Republici Kosovo, utvrđujući pravila za stvaranje, održavanje i izmene matičnih knjiga, organizaciju i funkcionisanje služba za civilni status u Republici Kosovo.

Ciljevi modula za obuku

Po završetku obuke, učesnici će biti u mogućnosti da:

- Pravilno primene relevantne odredbe u vezi sa registracijom rođenja na osnovu osnovnih rođenih dokumenata;
- Razlikuju postupke između naknadne registracije i ponovne registracije;
- Pravilno primene odredbe Zakona o civilnoj registraciji Kosova;
- Pravilno primene način ispravke i popunjavanja centralnih registara civilnog statusa.

Sadržaj modula za obuku

- ✓ Pravne odredbe za registre civilnog statusa u Republici Kosovo;
- ✓ Registri civilnog statusa, ispravka i popunjavanje u centralnoj matičnoj knjizi.
- ✓ Prijava rođenja na osnovu dokumenata rođenih.
- ✓ Naknadna registracija i ponovna registracija.

Metodologija obuke

Metode koje će se koristiti tokom ove obuke biće delimično teorijsko objašnjenje, vežbe, diskusije i praktični primeri glavnih principa i pravila Zakona o civilnoj registraciji Kosova, interaktivne diskusije, pitanja i odgovori, kao i slučajevi iz sudske prakse.

Korisnici i trajanje obuke

Sudije Odeljenja za administrativne poslove Osnovnog suda u Prištini i Apelacionog suda, službenici Odeljenja za civilnu registraciju u Ministarstvu unutrašnjih poslova Republike Kosovo. Obuka će trajati jedan (1) dan.

Obuke za sudsko i tužilačko
administrativno osoblje

84. Inovacije u nadležnostima i organizacionoj i upravljačkoj strukturi u pravosudnom i tužilačkom sistemu

Sudski i tužilački sistem su ustavne i pravne kategorije. Sudski i tužilački sistem uključuje njihova upravna tela kao što su: Sudsko veće Kosova, Kosovsko tužilačko veće, sudovi i državni tužilac. Mandat, struktura i nadležnosti veća, sudova i tužilaštava definisani su posebnim zakonima. Glavna svrha ovog modula obuke je upoznavanje administrativnog osoblja sudova i tužilaštava kroz konkretne teme sa nadležnostima, organizacionom strukturom, mandatom i pravnim okvirom pravosudnog i tužilačkog sistema.

Ova obuka će se baGodina trenutnim razvojem u radu saveta, njihovim najvažnijim odlukama, ključnim normativnim aktima i raznim politikama za administraciju sistema. Takođe će izazovi u vršenju mandata veća, sudova i državnog tužioca biti deo diskusija na obukama ovog modula.

Ciljevi modula za obuku

Po završetku ove obuke, učesnici će biti u mogućnosti da:

- Prepoznaju strukturu, organizaciju i nadležnosti pravosudnog/tužilačkog sistema;
- Sprovode normativne akte i politike Saveta.

Sadržaj modula za obuku

- ✓ Pravni okvir sudsko-tužilačkog sistema;
- ✓ Organizacija sudsko-tužilačkog sistema;
- ✓ Nadležnosti sudsko-tužilačkog sistema.

Metodologija obuke

Tokom obuka koje su deo ovog modula koristiće se sledeća metodologija: kratka prezentacija tema kroz savremene tehnike obuke, interaktivne diskusije sa učesnicima (pitanja/odgovori/komentari), demonstracija dokumenata veća/eventualni video (sastanci/rad veća).

Korisnici i trajanje obuke

Pravni službenici (uključujući službenike pravnog sekretarijata), administrativni službenici i službenici za odnose sa javnošću i medijima. Obuka će trajati jedan (1) dan.

85. Rukovođenje radom u administraciji pravosudnog i tužilačkog sistema

Pravosuđe i tužilački sistem čine jedan od glavnih stubova državne vlasti. Trenutni pravni okvir koji se odnosi na pravosuđe i tužilaštvo jedinstven je i uspostavio je dva upravljачka tela, naime Sudski savet Kosova (SSK) i Tužilački savet Kosova (TSK). Ovaj pravni okvir takođe je regulisao strukturu sudova i tužilaštava. U administrativnim telima pravosudnog sistema (SSK) i tužilaštva (TSK), kao i unutar sudova i tužilaštava, postoji uprava koja ima status, organizacionu strukturu i specifične nadležnosti. Ova uprava uključuje različite kategorije i profile osoblja, u zavisnosti od organizacione strukture i radnih zadataka. Ova obuka će se baGodina aspektima upravljanja i rukovođenja, planiranja, donošenja odluka i svakodnevnog rada, uključujući, ali ne ograničavajući se na efikasnost i odgovornost administrativnog osoblja. Ulogu i odgovornosti sekretarijata SSK-a u odnosu na sudove treba razmotriti u poređenju sa ulogom i odgovornostima sekretarijata TSK-a u odnosu na državnog tužioca.

Ciljevi modula za obuku

Po završetku ove obuke, učesnici će biti u mogućnosti da:

- Primene odgovarajuće standarde upravljanja i rukovođenja;
- Razviju planove za uspešan rad i donošenje razumnih odluka;
- Stvore okruženje za kreativan, efikasan i efektivan rad;
- Upravljaју stresom i pritiskom na radu.

Sadržaj modula za obuku

- ✓ Menadžment i vođstvo;
- ✓ Planiranje i donošenje odluka;
- ✓ Interni i eksterni procesi rada;
- ✓ Efikasnost i odgovornost administrativnog osoblja.

Metodologija obuke

Obuka će se izvoditi koristeći različite metodologije, uključujući interaktivne diskusije, pripremu za rad u grupama i rukovanje slučajevima iz prakse.

Korisnici i trajanje obuke

Administratori i pomoćnici sudskih administratora i administratora tužilaštva. Obuka će trajati jedan (1) dan.

86. Pravno pisanje i obrazloženje

Putem ove obuke želi se povećati profesionalna sposobnost za pravno pisanje i obrazloženje, pružajući učesnicima priliku da se upoznaju sa savremenim standardima pisanja i pravnog rezonovanja. Pravno pisanje i obrazloženje deo je svakodnevnog rada svakog službenika sudova i tužilaca, stoga je i preduslov za povećanje kvaliteta sudskih odluka i raznih drugih akata, a samim tim i preduslov za efikasnost i kredibilitet javnosti u sudskim odlukama.

Ciljevi modula za obuku

Po završetku ove obuke, učesnici će biti u mogućnosti da:

- Upoznaju principe dobrog pravnog pisanja;
- Upoznaju metode pravnog pisanja i obrazloženja;
- Izrade nacrt odluka prema IRAC metodi;
- Upoznaju tehnike i izvore pravnih istraživanja.

Sadržaj modula za obuku

- ✓ Proces i principi dobrog pravnog pisanja;
- ✓ Pravno pisanje i obrazloženje IRAC metodom;
- ✓ Značaj i potreba za analitičkim procesom;
- ✓ Uputstva za pisanje i obrazloženje presuda;
- ✓ Tehnike pravnog istraživanja.

Metodologija obuke

Metodama obuke doprineće PowerPoint prezentacijske metode, grupni rad i praktični slučajevi.

Korisnici i trajanje obuke

Stručni saradnici, pravni službenici i pravni asistenti. Obuka će trajati jedan (1) dan.

87. Upravljanje spisima i predmetima u pravosudnom i tužilačkom sistemu

Glavna svrha ove obuke je da se kroz uvođenje koncepata i principa upravljanja tokom predmeta, učesnici upoznaju i pripreme sa veštinama da identifikuju, prvo probleme upravljanja slučajem, a zatim da razviju i primene plan upravljanja protoka materije.

Ciljevi modula za obuku

Po završetku ove obuke, učesnici će biti u mogućnosti da:

- Unaprede znanje o upravljanju slučajevima;
- Poštujte principe upravljanja predmetima;
- Demonstriraju tehnike upravljanja predmetima;
- Unaprede znanje o principima i metodologiji CEPEJ-a.

Sadržaj modula za obuku

- ✓ Registri sudova i tužilaštava;
- ✓ Organizovanje toka posla i razvoja kursa;
- ✓ Prikupljanje statističkih podataka i izveštavanje;
- ✓ Efikasno upravljanje predmetima zasnovano na CEPEJ metodologiji;
- ✓ Digitalizacija procesa rada u sudovima i tužiocima.

Metodologija obuke

Obuka će biti olakšana PoverPoint prezentacionim metodama, grupnim radom i upotrebom praktičnih slučajeva.

Korisnici i trajanje obuke

Administratori, pomoćnici administratora, šef ZUP-a, službenici, statistički službenici, pravni službenici, pravni sekretari, službenici za informacije, jedinica za procenu učinka tužilaca i sudija. Obuka će trajati jedan (1) dan.

88. Komunikacija i odnosi s javnošću

Pristup javnosti i medija sudskim postupcima jedan je od ključnih elemenata transparentnosti. Javnost na Kosovu nestrpljiva je da zna šta se radi na sudovima. Sudovi na Kosovu uglavnom imaju mali prostor i nedostatak sudnica. Pristup javnosti sudskim raspravama povećava svest javnosti o radu sudova i poverenje građana u sudove. Mediji su jedan od najefikasnijih alata i oblika transparentnosti. Izveštaji, priče ili zanimljivi delovi tužbi bili su, jesu i ostaju veoma zanimljiva pitanja za javnost. Iako su sudske rasprave otvorene za javnost (osim onih koje po zakonu moraju biti zatvorene), javnost o tome obaveštavaju učesnici medija. Međutim, moramo da napravimo informativne izveštaje o tome šta se dogodilo na sudu. To rade portparoli sudova/tužilaštava.

Ciljevi modula za obuku

Po završetku ove obuke, učesnici će biti u mogućnosti da:

- Shvate važnost komunikacije uopšte;
- Vežbaju izveštavanje sa sudskih ročišta;
- Vežbaju komunikaciju sa medijima i javnošću.

Sadržaj modula za obuku

- ✓ Pristup komunikaciji i odnosima sa medijima;
- ✓ Pristup javnosti i medija sudskim postupcima;
- ✓ Izveštavanje sa sudskih ročišta;
- ✓ Institucionalno predstavljanje i informisanje javnosti;
- ✓ Razumevanje konteksta, potražnje/interesa, informacija i poruka;
- ✓ Organizovanje konferencije za štampu;
- ✓ Presentacija pred javnošću i predstavljanje u medijima.

Metodologija obuke

Obuka će se realizovati interaktivnim metodama, diskusijom vezanom za praktične slučajeve, što će polaznicima omogućiti da steknu znanje i na praktičan način pokažu stečeno znanje.

Korisnici i trajanje obuke

Zvaničnici odgovorni za komunikaciju sa medijima i javnošću na sudovima i tužilaštvu. Obuka će trajati jedan (1) dan.

89. Integritet i etičko ponašanje

Najviši cilj sudske i tužilačke administracije na Kosovu, za celo osoblje koje pripada sudskom i tužilačkom sistemu, je povećanje kvaliteta profesionalnih performansi, osiguravajući pravilnu praktičnu primenu etičkih principa i standarda u skladu sa Etičkim kodeksom kao što su: profesionalizam, radna disciplina, nepristrasnost, nezavisnost, poverljivost, izbegavanje sukoba interesa i nepristojno ponašanje, poštenje i odgovornost. Modul je dizajniran na takav način da se delimičnim teorijskim objašnjenjima i interaktivnim diskusijama pozabavi definisanim pravilima etičkog i profesionalnog ponašanja, pružajući pravnu osnovu i praktične primere učesnicima.

Ciljevi modula za obuku

Po završetku ove obuke, učesnici će biti u mogućnosti da:

- Razlikuju etička ponašanja u kancelariji i izvan nje;
- Pravilno primene Etički kodeks i njegove principe;

Sadržaj modula za obuku

- ✓ Principi i norme etičkog ponašanja;
- ✓ Ponašanje u kancelariji i izvan nje i
- ✓ Društvena svest i odgovornost.

Metodologija obuke

Tokom ovog treninga primenjivaće se metodologija u kombinaciji sa teorijskim objašnjenjima, kroz PowerPoint i interaktivne diskusije.

Korisnici i trajanje obuke

Sudsko i tužilačko administrativno osoblje. Obuka će trajati (1) dana.

90. Upravljanje vremenom i stresom

Ova obuka je zamišljena kao neophodan projekat za razvoj veština upravljanja vremenom i stresom za službenike uprave sudova i tužilaštava kao predispozicija za poboljšanje njihovog učinka u cilju podrške radu i povećanja efikasnosti rada sudova i tužilaštva u vršenju svojih dužnosti i funkcija definisanih zakonom. Stres danas je negativna prateća pojava u svim aktivnostima, razvojem, postupcima i ponašanjima pojedinca i neizbežna pojava uopšte u socijumu. Službenici uprave sudova i tužilaštava tokom svog svakodnevnog rada suočavaju se sa mnogim stresnim situacijama i tokom rada su izloženi mnogim stresorima koji se negativno mešaju u usluge ovih službenika u odnosu na sudije i tužioce, ali i u odnosu na stranke i druge entitete. Upravljanje vremenom i stresom je neposredna potreba za sprečavanjem napada ličnosti službenika u administraciji u ovom slučaju, različitih stresora, kako bi njihov rad bio kvalitetan i efikasan.

Ciljevi modula za obuku

Po završetku ove obuke, učesnici će biti u mogućnosti da:

- Steknu znanje za dobro upravljanje vremenom;
- Daju prioritet njihovim dnevnim, nedeljnim i mesečnim aktivnostima;
- Prepoznaju i primene tehnike i načine održavanja zdravlja i radnog stanja.

Sadržaj modula za obuku

- ✓ Stres i teorijska definicija;
- ✓ Upravljanje vremenom;
- ✓ Davanje prioriteta aktivnostima;
- ✓ Tehnike održavanja zdravlja i radnog stanja;
- ✓ Zaštita profesije od „sagorevanja“.

Metodologija obuke

Tokom ove obuke primenjivaće se savremene metode i tehnike, PowerPoint prezentacija, grupni rad i studija slučaja iz prakse.

Korisnici i trajanje obuke

Sudsko i tužilačko administrativno osoblje. Obuka će trajati jedan (1) dan.

91. Obuka za upotrebu Informacionog sistema za upravljanje predmetima (ISUI)

Sistem upravljanja informacijama o predmetima reformisao je rad u pravosudnom sistemu gde je rad sudova i tužilaca digitalizovan. Elektronsko upravljanje predmetima omogućava sudovima i tužilaštvima da ostvare svoju viziju efikasnog, transparentnog, odgovornog i dostupnog pravosudnog sistema za sve građane. S obzirom na to da je ovaj sistem primenjen poslednjih godina, izazovi u njegovoj primeni su sigurno neizbežni. Ovaj modul obuke pozabaviće se izazovima u korišćenju ISUI-a i doprineće izgradnji kapaciteta i obuci administrativnog osoblja u sudovima i tužiocima da koriste ISUI za obavljanje svojih dužnosti i predmeta u vođenju predmeta tokom svog rada.

Ciljevi modula za obuku

Po završetku ove obuke, učesnici će biti u mogućnosti da:

- Unaprede znanje o upotrebi ISUI-a;
- Prošire znanje o ISUI sistemu i aplikacijama.

Sadržaj modula za obuku

- ISUI sistemi;
- ISUI aplikacije;
- Registracija predmeta, zakazivanje sednica,
- Beleške,
- Upravljanje pozivima do arhiviranja.

Metodologija obuke

Za uspešnu realizaciju obuke i postizanje ciljeva obuke, najprikladnija metodologija je način održavanja klasične obuke. U ovom slučaju, na Pravnoj akademiji treba obezbediti prostorije opremljene odgovarajućom računarskom opremom koja takođe ima pristup ISUI-u koji se koristi u svrhe obuke.

Korisnici i trajanje obuke

Korisnici obuke su sudsko i tužilačko administrativno osoblje. Obuka će trajati dva (2) dana.

92. Obuka o audio/video sistemima i sistemima zaštite svedoka

Svrha ove obuke je da se povećaju veštine sudskog osoblja u korišćenju audio i video sistema na sudu kao i sistema koji omogućavaju pružanje daljinski zaštićenog svedočenja zaštićenim svedocima.

Ciljevi modula za obuku

Po završetku ove obuke, učesnici će biti u mogućnosti da:

- Unaprede veštine o korišćenju audio/video opreme i sistema;
- Prošire znanje o upotrebi sistema zaštite svedoka na ročištima.

Sadržaj modula za obuku

- ✓ Audio i video sistemi koji se koriste za sudove;
- ✓ Održavanje sesija pomoću audio i video sistema kao i čuvanje snimaka.

Metodologija obuke

Za uspešnu primenu obuke i postizanje ciljeva obuke u osposobljavanju sudija za upotrebu IKT u svom radu, najprikladnija metodologija je način održavanja obuke u učionici. U ovom slučaju, Pravna akademija treba da obezbedi prostorije opremljene računarskom opremom, kao i odgovarajuće audio i video sisteme. Ovi treninzi se takođe mogu organizovati u kombinaciji u prostorijama Akademije pravde i u sudnicama na sudovima, kako bi se videlo funkcionisanje ovih sistema u stvarnim uslovima.

Korisnici i trajanje obuke

Korisnici obuke su sudije i administrativno osoblje. Obuka će trajati dva (2) dana.

Obuke za napredovanje Sudija i Državnih Tužilaca

93. Obuka za napredovanje državnih sudija i tužilaca

Za državne sudije i tužioce koji su unapređeni sa jednog nivoa na drugi, ili iz jednog odeljenja u drugo, biće obezbeđena odgovarajuća obuka kako bi se zadovoljile njihove profesionalne, interdisciplinarne i lične potrebe i zahtevi. Orijentacioni program definisan za ovu kategoriju priprema korisnike za uspešno obavljanje posla odmah nakon preuzimanja novog zadatka.

Sudije i tužioci koji su napredovali iz jednog odeljenja u drugo na istom nivou

Napredovanje sudija i tužilaca iz jednog odeljenja u drugo, nameće potrebu da ove promene budu praćene pohađanjem neke posebne obuke sudija i tužilaca, koja će biti prilagođena njihovim specifičnostima. S tim u vezi, Akademija nudi orijentacione programe koji su spremni za primenu u bilo kom trenutku kada se ovi pomaci dese unutar pravosudnog i tužilačkog sistema.

Orijentacioni programi za sudije i tužioce koji se prebacuju iz jednog odeljenja u drugo usredsređeni su na razvijanje sledećih veština i praksi:

- Suočavanje sa novim postupcima i novom jurisdikcijom;
- Uloga sudije ili tužioca u skladu sa nadležnostima odgovarajućeg odeljenja;

Sudije i tužioci koji su napredovali sa osnovnog na apelacioni nivo

Ovaj program obuke sadrži module koji se fokusiraju na profesionalnu kompetentnost naprednih sudija ili tužilaca, a to su:

- Nadležnost i jurisdikcija na žalbenom nivou;
- Nadležnost i jurisdikcija u odgovarajućem odeljenju za apelacione postupke.

Unapređene sudije iz Apelacionog suda na Vrhovni sud

Program obuke za sudije promovisan od Apelacionog suda do Vrhovnog suda sadrži module koji se fokusiraju na profesionalnu kompetenciju, a koji se fokusira na:

- Nadležnost i jurisdikciju na nivou Vrhovnog suda;
- Nadležnost i jurisdikciju u odgovarajućem polju.

Unapređeni tužioci iz apelacionog tužilaštva u kancelariji glavnog državnog tužioca

Program obuke za tužioce, koji je napredovao od Apelacionog tužilaštva do Kancelarije glavnog državnog tužioca, sadrži module koji se fokusiraju na profesionalnu kompetenciju, a koji se fokusira na:

- Nadležnost i jurisdikciju na nivou Kancelarije glavnog državnog tužioca;
- Nadležnost i jurisdikciju u odgovarajućoj oblasti.

Obuke za druge slobodne profesije

94. Izvršenje na pokretnim stvarima

Tokom sprovođenja izvršenja koje je prema predlogu poverioca od izvršnog organa određeno na osnovu izvršnog dokumenta ili pouzdanog dokumenta, izvršno telo mora sprovesti izvršenje koje je dodeljeno stranci dužniku u onim sredstvima i predmetima izvršenja koje kreditna stranka predlaže, osim za one predmete koji su izuzeti od izvršenja zakonom i međunarodnim aktima na Kosovu. Izvršne radnje mogu se sprovesti direktno protiv dužnika i drugih lica u skladu sa ovim zakonom, imajući uvek u vidu da treba obratiti pažnju na zaštitu dostojanstva dužnika, a izvršenje treba da bude što manje štetno za dužnike. U slučajevima kada su predmet izvršenja pokretne stvari, izvršno telo tokom preduzimanja izvršnih radnji polazi od njihovog popisa, registracije, procene i prodaje na javnoj aukciji, radi ostvarivanja kredita poverioca.

Ciljevi modula za obuku

Po završetku ove obuke, učesnici će biti u mogućnosti da:

- Razumeju način popisa, procene i prodaje pokretnih stvari
- Utvrde koji su predmeti izuzeti od izvršenja;
- Sprovedu postupak prodaje u vezi sa pokretnim stvarima putem aukcija.

Sadržaj modula za obuku

- ✓ Nadležnost izvršnog organa;
- ✓ Predmeti koji su isključeni iz izvršenja;
- ✓ Akcije izvršenja i predmet zaplene;
- ✓ Obim, skladištenje i odlaganje inventara i zaplenjenih predmeta;
- ✓ Procena, vreme i način prodaje zaplenjenih predmeta.

Metodologija obuke

Tokom ovog programa koristiće se kombinovane metode objašnjenja, uključujući teorijska i praktična objašnjenja praćena praktičnim primerima, tako da je svaki učesnik aktivan celo vreme, učestvujući u diskusijama sa ostalim učesnicima i sa izlagачem nakon svake prezentacije i vežbanje.

Korisnici i trajanje obuke

Sudije Apelacionog i Osnovnog suda iz građanskog odeljenja, stručni saradnici, pravni službenici i izvršitelji i privatni izvršitelji. Obuka će trajati jedan (1) dan.

95. Izvršenje na nepokretnostima

Izvršenje nepokretnosti, koje izvršni organ imenuje na osnovu izvršne isprave ili poverljive isprave, sprovodi se beleženjem izvršenja u javnoj knjizi nepokretnosti, utvrđivanjem vrednosti nepokretnosti, prodajom nepokretnosti i otplatom kredita poveriocu od iznosa zarađenog prodajom. Izvršni organ bi uvek trebalo da dodeli i izvrši izvršenje stranci dužnika u onom predmetu izvršenja (nepokretnost) za koju je poverilac izveo dokaze da je to imovina dužnika, uvek vodeći računa da u slučaju da poverilac predloži više sredstva ili predmeti izvršenja potrebni za realizaciju zajma, izvršni organ nema prepreka da ograniči izvršenje samo na neka od takvih predloženih sredstava i predmeta ako smatra da će biti dovoljni za realizaciju kredita poverioca. Izvršiteljske radnje u nepokretnostima mogu se sprovoditi direktno protiv te nepokretnosti u celini, ali i dela zajedničkog vlasništva, vodeći računa da se prema dužnicima i drugim licima u skladu sa ovim zakonom obrati pažnja na zaštitu njihovog dostojanstva i da izvršenje bude što manje štetno za dužnike.

Ciljevi modula za obuku

Po završetku ove obuke, učesnici će biti u mogućnosti da:

- Razumeju način upisa nepokretnosti kroz čin evidentiranja u javnim knjigama nepokretnosti;
- Procene koja se nepokretnost može izvršiti;
- Pravilno sprovesti postupak procene nepokretnosti, njihove prodaje i isporuke kupcima.

Sadržaj modula za obuku

- ✓ Nadležnost izvršnog organa;
- ✓ Nekretnine koje mogu biti predmet izvršenja;
- ✓ Ograničenje izvršenja u slučaju da se predloži neka nepokretnost;
- ✓ Promena predmeta izvršenja;
- ✓ Oznaka izvršenja, ustupanja vrednosti, prodaje i isporuke nekretnine kupcu.

Metodologija obuke

Tokom ovog programa koristiće se kombinovane metode objašnjenja, uključujući teorijska i praktična objašnjenja praćena praktičnim primerima, tako da je svaki učesnik aktivan sve vreme, učestvujući u diskusijama sa ostalim učesnicima i sa izlagачem nakon svake prezentacije i vežbanje.

Korisnici i trajanje obuke

Sudije Apelacionog i Osnovnog suda iz građanskog odeljenja, stručni saradnici, pravni službenici i izvršitelji i privatni izvršitelji. Obuka će trajati jedan (1) dan.

Obuke za trenere

Na osnovu Okvirnog programa 2021.-2022., Cilj i fokus Akademije pravde biće obuke za trenere koji maštaju o unapređenju savremenih metodologija obuke, uzimajući u obzir njihov značaj u primeni i realizaciji programa obuke.

Nakon toga, u saradnji sa međunarodnim partnerom, odnosno projektom Evropske komisije za jačanje slobode izražavanja - JUFREX, biće organizovana obuka trenera za slobodu izražavanja. Učesnici OT biće sudije, tužioci i advokati. Događaj će podržati međunarodni stručnjaci koji će se fokusirati na međunarodne standarde koji se odnose na slobodu izražavanja i metodologiju učenja odraslih, a koje će budući treneri koristiti tokom sledećih treninga. Poslednji dan obuke biće fokusiran na HELP platformu i dva kursa koja se na njoj nude (HELP kurs o slobodi izražavanja i HELP kurs o bezbednosti novinara). Vreme za obe ove teme koje će se obrađivati u jednom danu OT-a raspoređiće se ravnopravno.

Takođe u saradnji sa projektom Evropske komisije, članom 3 Evropske konvencije o sprečavanju torture, Akademija pravde će organizovati obuku za trenere o članu 3 Evropske konvencije. Takođe će biti održane obuke za trenere iz oblasti komercijalne pravde, u saradnji sa USAID/CHECCHI i kompanijskim savetovanjem.

Takođe je vredno napomenuti da je Akademija u saradnji sa OPDAT-om u procesu izrade Stalnog programa obuke.

Zbog prirode pravnog programa i infrastrukture za AD koji treba pregledati, očekuje se da će ovaj proces započeti tokom 2021. godine.

Učenje na daljinu

Tokom 2021. godine, u okviru platforme za učenje na daljinu E-learning, biće ponuđeni sledeći kursevi obuke:

- ✓ Komunikacija i odnosi sa javnošću za službenike za informisanje;
- ✓ Nasilje u porodici;
- ✓ Vođenje evidencije za sudskog tumača;
- ✓ Efikasno upravljanje;
- ✓ Profesionalna etika;
- ✓ Pravda za decu - građanski aspekt;
- ✓ Pravda za decu - krivični aspekt;
- ✓ Autorska prava i pravna zaštita;
- ✓ Faza optužnica i faza izjašnjavanja o krivici;
- ✓ Istraga i otkrivanje korupcije;
- ✓ Informaciona tehnologija;
- ✓ Korupcija u skladu sa lokalnim i međunarodnim zakonodavstvom;
- ✓ Mere diversiteta;
- ✓ Upravljanje sudom;
- ✓ Upravljanje stresom;
- ✓ Veštine socijalne komunikacije;
- ✓ Obuka o primeni poreskog zakonodavstva na Kosovu;
- ✓ Leadership - Liderstvo;

Akademija Pravde planira da razvije sledeće kurseve obuke na platformi za učenje na daljinu E-učenje u periodu od dve godine:

- ✓ Naknada žrtvama zločina;
- ✓ Zaštita intelektualne svojine, zaštitnih žigova, patenata, industrijskog dizajna;
- ✓ Smernice za upotrebu SMIL-a;
- ✓ Razvoj pravosudnih veština;
- ✓ Konfiskacija i sekvstracija;
- ✓ Obrazloženje sudskih odluka;
- ✓ Pritvor.

Takođe tokom 2021, Akademija Pravde želi da uvrsti neke od kurseva platforme Saveta Evrope „HELP“ u svoju elektronsku platformu E-učenje.

Obuke koje podržavaju donatori

Akademija pravde u saradnji sa projektom Evropske komisije, Kancelarija u Prištini tokom 2021. godine saradivaće na izgradnji profesionalnih veština sudova i tužilaca u oblasti slobode izražavanja/član 10. Evropske konvencije.

Tematska obuka o pristupu javnim dokumentima i pravu na saznanje - dvodnevna obuka o pristupu javnim dokumentima za sudije i tužioce. Obuka će se baGodina najnovijim dešavanjima u domaćem zakonu (novi zakon o pristupu javnim dokumentima nedavno je usvojila Skupština Kosova), kao i standardima SE i sudskom praksom Evropske konvencije o toj temi.

Tematska obuka za zaštitu uzbunjivača - dvodnevna obuka o nacionalnom i međunarodnom pravnom okviru za uzbunjivanje za sudije, tužioce i policajce. Skupština Kosova usvojila je Zakon o zaštiti uzbunjivača koji je nov za članove pravosudnog sistema, a pored toga, na nivou EU usvojena je i direktiva o zaštiti uzbunjivača. Tokom obuke, novo nacionalno i međunarodno zakonodavstvo biće objašnjeno sudijama i tužiocima. Dalje, konkretna i slična pitanja Evropskog suda za ljudska prava u vezi sa signalizacijom deliće sa učesnicima međunarodni i domaći stručnjaci.

Obuka za zaštitu novinara - biće organizovana dvodnevna obuka za zaštitu novinara čiji su ciljevi sudije, tužioc i policajci. Trening će se fokusirati na glavne pretnje novinarima i obaveze države da zaštiti novinare.

HELP kursevi - dva događaja planirana za relevantne zainteresovane strane: HELP kurs o slobodi izražavanja i HELP kurs o bezbednosti novinara. Broj učesnika nije utvrđen, u zavisnosti od interesa pravosudne zajednice i budžetskih sredstava.

EU projekat „Podrška Građanskom Zakoniku faza II“ - Obuke i okrugli stolovi o građanskom pravu (2021 - 2022).

Poznavanje situacije sa zakonodavstvom i sukoba zakona u oblasti građanskog prava, pokrenula je Vlada Kosova/Ministarstvo Pravde, izdavanje Građanskog Zakonika Republike Kosovo od 2014. godine, koje je već u fazi odobrenja Skupštine Kosovo. Ovaj proces takođe podržava projekat EU za Građanski zakonik, faza 1 2014-2016 i faza 2, 2017. do 1. februara 2021. Nacrtom Građanskog Zakonika postignuta je kodifikacija-usklađivanje zakonskih odredbi civilnog polja. Zakonik je strukturiran u 5 knjiga:

1. Opšti deo,
2. Obaveze,
3. Imovinska i druga stvarna prava,
4. Porodica i
5. Nasleđivanje.

Pored podrške Ministarstvu Pravde u izradi Građanskog Zakonika, projekat podrške Građanskom zakoniku EU sproveo je obuke i okrugle stolove sa Akademijom pravde, Advokatskom komorom i Notarskom komorom tokom 2019-2020. Takođe, virtuelni / onlajn

treinzi nastavljani su tokom pandemije Covid 19 od maja do jula 2020. godine, gde su se ovi treinzi pokazali veoma uspešnim, efikasnim i uz veliko učešće advokata, javnih beležnika i sudija. Ove obuke nastavljaju se zajedničkim programom sa Akademijom Pravde do kraja januara 2021.

Nacrt Građanskog zakonika odobrila je vlada 5. avgusta 2020. godine i poslala ga Skupštini. Nacrt Građanskog zakonika je 10. avgusta 2020. godine distribuiran poslanicima i očekuje se da bude odobren u septembru-oktobru 2020. Stoga, znajući značaj Građanskog Zakonika i pravne reforme koja će doneti Kosovo na polju građanskog prava, neophodno je izgradnja institucionalnih kapaciteta, posebno u sektoru pravde, koje su direktno povezane sa sprovođenjem odredbi Građanskog Zakonika.

Znajući da će sa Građanskim zakonikom doći do novina u mnogim pravnim institutima, poput zakonskih, ugovornih, imovinskih, porodičnih i naslednih, važno je da sudije steknu nova znanja o budućem zakonu - Građanskom zakoniku i da se na vreme pripreme za njegovo sprovođenje. Zbog toga je potrebno nastoGodina sa izgradnjom kapaciteta kroz različite teme obuke i okrugle stolove. Ovim temama obuka i okruglih stolova namerava se razgovarati o primeni važećeg zakonodavstva, praksi sudova, kao io inovacijama i promenama koje donosi Zakonik.

Ciljevi modula obuke

Nakon obuka i okruglih stolova, učesnici će biti u mogućnosti da::

- Sprovesti odredbe važećeg zakona u oblasti građanskog prava,
- Prepoznati specifičnosti-inovacije koje donosi Građanski Zakonik
- Sprovoditi zakon uzimajući u obzir najbolju praksu sudova;
- RazGodina veštine tumačenja zakona i izrade sudskih odluka usklađenih i u skladu sa međunarodnim standardima primenljivim na Kosovu.

Sadržaj modula obuke

Teme obuke se biraju uzimajući u obzir nove institute ili modifikacije-promene postojećih. Takođe su uzeti u obzir zahtevi i interesi sudija tokom obuka i rasprava za okruglim stolom. Kao predlozi su navedene sledeće teme:

1. Rokovi zastarelosti i način tumačenja
2. Pravni poslovi i vrste ništavosti - Inovacije u Građanskom Zakoniku
3. Neizvršenje ugovora i posledice neizvršenja
4. Uzročnost štete i način naknade
5. Poteškoće u dokazivanju prava svojine/vrste pravnih naslova - Inovacija u Građanskom Zakoniku
6. Stvarne službenosti i inovacije u Građanskom zakoniku
7. Hipoteke i zaloge
8. Režim bračne stečevine/bračni ugovor
9. Zaštita prava deteta u sudskom postupku
10. Razvod i posledice razvoda za prava i dužnosti supružnika
11. Nasleđivanje, neophodni naslednici i postupak nasleđstva
12. Nasledni nalozi i prava žena u nasleđstvu

Okrugli stolovi

Okrugli stolovi treba da budu organizovani u skladu sa Knjigama Građanskog Zakonika

Prvi okrugli sto trebalo bi organizovati kao početak sa temom „objedinjavanje prakse i sudskih odluka u oblasti građanskog prava“.

Onda će okrugli stolovi biti organizovani na sledeći način:

1. Knjiga 1-Opšti deo
2. Knjiga 2- Obaveze
3. Knjiga 3- Imovinska prava i druga stvarna prava
4. Porodica
5. Nasleđivanje

Metodologija obuke

Za realizaciju obuka koristiće se kombinovane metode: kratko teorijsko objašnjenje i zakonske odredbe na snazi i one koje se očekuju u budućnosti (Građanski Zakonik), Power Point prezentacije, interaktivne diskusije kroz slučajeve i zajednički pregled načina primene zakonskih odredbi u praksi.

Korisnici i trajanje

Korisnici ovog treninga biće sudije svih nivoa sudova, u zavisnosti od izbora grupe od strane Akademije Pravde. Teme obuke su predložene za Program Obuke 2021 i 2022.

Podrška

Podrška EU projekta za Građanski Zakonik. Projekat se nastavlja treninzima i okruglim stolovima sa Akademijom Pravde sa programom do trajanja projekta u januaru 2021. Ako projekat traje, nastaviće sa podrškom na ove teme. Međutim, predloženim temama je potrebna izgradnja kapaciteta i sticanje znanja novog zakonodavstva o građanskom pravu koje treba razGodina i uključiti u Program Obuke Akademije Pravde.

Projekat za Privredne zločine (PECK III)

<https://www.coe.int/en/web/corruption/projects/peck3>

Gonjenje i suđenje za krivična dela PN i FT

Prema Izveštaju EU o Kosovu za 2019. godinu, borba protiv pranja novca i finansiranja terorizma nije dovoljno efikasna da bi donela uverljive rezultate, pa se kosovske vlasti pozivaju da budu efikasnije u svojim naporima u borbi protiv pranja novca. U izveštaju se dalje navodi da tužioc i sudije načela krivičnog gonjenja pranja novca kao jednog krivičnog dela još uvek nisu jasni, pa je potrebno bolje razumevanje koncepta pranja novca kroz specijalizaciju u ovoj oblasti. Štaviše, poslednji izveštaj EULEKS-a otkriva da je princip „pranja novca“, koji je od najveće važnosti u istrazi pranja novca i finansijskog kriminala, generalno zanemaren. Pored toga,

Funkcionalni pregled vladavine zakona na Kosovu sproveden pod vođstvom Ministarstva pravde pruža detaljnu analizu pitanja vladavine prava na Kosovu, uključujući izazove povezane sa složenim istragama ekonomskog kriminala.

Imajući u vidu ovo i da bi se bavio utvrđenim nedostacima, ovaj koncept dokument predlaže razvoj sveobuhvatnog programa obuke za BPPN / BPFT za Akademiju Pravde koji bi obuhvatio glavne teme.

Ciljevi

Svrha obuke je uspostavljanje sveobuhvatnog programa obuke za Pravnu akademiju s obzirom na tekući pravni i institucionalni razvoj. U dogovoru sa Akademijom Pravde, određeni broj predavača (do 10) biće identifikovan za svaku od tema i biće obučeni u skladu sa programom. Predloženi Program obuke sa svim detaljima biće razvijen uz podršku međunarodne ekspertize koju pruža PECK III Projekat i u dogovoru sa Akademijom Pravde.

Sadržaj obuke

Program obuke uključuje rezime krivičnih dela pranja novca i finansiranja terorizma, veze između ta dva krivična dela i predviđena krivična dela, faze istrage i metode za prikupljanje dokaza, tužilačke strategije i aspekte suđenja. Obuka će se zasnivati na Kosovskom zakonodavstvu koje je na snazi, odražavajući međunarodne standarde i najbolje prakse. Program će se sastojati od sledećih modula koji će se dalje razvijati u kasnijim fazama:

- Elementi pranja novca i finansiranja terorizma (nezavisna dela iz predviđenih krivičnih dela, sa predviđenim krivičnim delima počinjenim u celini ili delimično u inostranstvu, itd.);
- Napori za krivičnu istragu (prikupljanje dokaza, finansijskih obaveštajnih i drugih obaveštajnih informacija, finansijske istrage, obezbeđivanje / zamrzavanje imovine, itd.);
- Napori za formalnu i neformalnu uzajamnu pravnu pomoć (izvori, pristup, formulisanje zahteva za AJN, osnova za traženje pomoći, itd.);
- Korišćenje posrednih dokaza (razumevanje finansijskih dokumenata, izvođenje zaključaka iz prezentacije strukture, itd.);
- Korisno vlasništvo
- Aspekti suđenja (standard dokaza, izvođenje dokaza, teret dokazivanja itd.)

Program Obuke će sadržati 2 dela. Deo 1 (namenjen za IT), dok je deo 2 (namenjen za obuku dvoje ljudi - kolega sa kolegama) između sudija i tužilaca, kao i svih ostalih službenika za sprovođenje zakona koji pristanu da pohađaju obuku .

Metodologija

Obuka treba da se zasniva na međunarodnim standardima i lokalnom pravnom okviru u kombinaciji sa lekcijama naučenim iz stvarnih slučajeva, učešćem učesnika i interaktivnim metodama nastave, kako bi se učesnicima pružile preventivne i istražne tehnike za borbu protiv korupcije. Ova obuka će biti interaktivni program osmišljen kako bi advokate iz osnove krivičnih dela PN i FT odveo na mnogo napredniji nivo, zahtevajući od učesnika da vode složene finansijske istrage.

Korisnik i trajanje

Glavni korisnik programa obuke je Kosovska Akademija Pravde i treneri odabrani za učešće u TT. Po završetku ove faze, za tužioce i sudije će biti obezbeđena vršnjačka obuka, dok drugi službenici za sprovođenje zakona mogu takođe učestvovati u ovoj obuci. Štaviše, obuka se takođe može pružiti studentima akademskih institucija čiji je cilj da postanu tužioci i istražitelji nakon završetka studija za sudije i tužioce i druge službenike zakona, uz njihov pristanak.

Trajanje programa zahteva do 3 dana po temi. Tačan vremenski raspored za svaku temu obuke utvrdiće se sporazumom između Projekta i Akademije.

Projekat – SEAK /UNDP

KONCEPT NACIONALNOG KURIKULUMA OBUKE: TRENING TRENERA - FINANSIJSKE ISTRAGE I OPORAVKA IMOVINE

Korupcija i pranje novca ograničavaju sposobnost države da se bori protiv siromaštva, negativno utiče na ekonomski razvoj, podriva društvene vrednosti i podriva demokratiju i dobro upravljanje. Stoga je svaki napor na jačanju kapaciteta agencija za sprovođenje zakona (ASZ) i tužilaca za borbu protiv takvih zločina presudan.

UNDP na Kosovu sprovodi treću fazu projekta Podrška Naporima za Borbu Protiv Korupcije (SAEK III), za koji se očekuje da će imati pozitivan uticaj na smanjenje nivoa korupcije na Kosovu jačanjem mehanizama praćenja i nadzora institucija, tako da deluju efikasno, transparentno, odgovorno i rodno osetljivo.

Jedan od implementacionih partnera SAEK projekta je Bazelski Institut za Upravljanje (Institut). Međunarodni Centar za Oporavak Imovine (ICAR), deo Instituta, saradivaće sa UNDP-om Kosovo / SAEK III i Kosovskim vlastima da pruži prilagođenu podršku koja će ojačati rad na takvim slučajevima, pomoći u repatrijaciji imovine na osnovu strategija prikupljanja obaveštajnih podataka, krivičnog gonjenja i praćenja imovine za složene slučajeve korupcije i pranja novca, uključujući one koji zahtevaju saradnju sa drugim jurisdikcijama.

Ciljevi

Glavna svrha ovog programa obuke je da poveća kapacitet istražitelja i tužilaca na Kosovu da uspešno istražuju i procesuiraju slučajeve korupcije i pranja novca i za oporavak imovine. Usredsređivanjem na sticanje potpunog znanja o elementima korupcije i pranja novca u kosovskom zakonodavstvu, i poboljšanjem razumevanja pravnih i praktičnih procesa i postupaka za oporavak imovine u inostranstvu, istražitelji i tužioci će razviti potrebne veštine.

Dodatni ciljevi obuke uključuju sledeće:

- Razvoj pet osoba kao Sertifikovanih Trenera za program obuke „Finansijske Istrage i Oporavak Imovine“.
- Obuka 125 tužilaca, istražitelja, organa za borbu protiv korupcije, Kosovske Finansijske Obaveštajne Jedinice (FOJ) i Agencije za Administraciju Zaplenjene i Konfiskovane Imovine (AAZKI) (Faze 1 - 5: 1 program obuke sa 25 učesnika i četiri programa dodatni trening sa po 25 učesnika koji su trenirali kroz komponentu Obuka Trenera (OT).
- Obezbeđivanje za Kosovo niza materijala za obuku (prezentacije, praktične vežbe, koncept metodologije obuke).
- Obuka pet (5) trenera kroz OT komponentu za pružanje budućih programa obuke za finansijsku istragu/oporavak imovine.

Ciljevi

Ključni cilj ovog nacionalnog programa obuke je da poveća kapacitet istražitelja i tužilaca za borbu protiv korupcije, pravosuđa i idealno drugih ključnih institucija za sprovođenje zakona i relevantnih agencija na Kosovu, da analiziraju, istražuju i procesuiraju međunarodne slučajeve. pranje novca i / ili podmićivanje, sa krajnjim ciljem povrata imovine. Najvažnije je da će ovaj nastavni plan pomoći vlastima da povećaju kapacitet svog osoblja za rešavanje međunarodnih zahteva i uspeće u saradnji sa inostranim jurisdikcijama u borbi protiv pranja novca i repatrijacije ukradene imovine. Dalje, cilj obuke je razGodina Sertifikovane Trenere kroz OT komponentu, s obzirom na inherentnu dugoročnu održivost takvog programa. Ovi Sertifikovani Treneri će moći da nastave sa obukom kosovskih istražitelja i tužilaca za analizu, istragu i krivično gonjenje pranja novca i korupcije i praćenja/oporavka imovine.

Obuka uključuje početne faze istrage i sudske revizije tokom kojih se prikupljaju i verifikuju informacije i dokazi, a imovina identifikuje i lokalizuje, koristeći niz istražnih tehnika. Takođe pruža smernice koje imaju za cilj da osiguraju da elementi izabranih dela budu pravilno potkrepljeni prikupljenim dokazima. Obuka naglašava važnost povezivanja dokaza sa specifičnim elementima predmetnog krivičnog dela i korišćenje odgovarajućih tehnika za prikupljanje dokaza potrebnih za donošenje kazne i, na kraju, za oduzimanje prihoda od korupcije i pranja novca. Pored toga, detaljno poznavanje elemenata krivičnog dela olakšava efikasnost Uzajamne Pravne Pomoći (UPP) sa inostranim jurisdikcijama, posebno u slučajevima korupcije, pranja novca i drugih slučajeva ozbiljnog ekonomskog kriminala, kada počinitelj vrlo često skriva u inostranstvu zaradu od svog krivičnog dela.

Uspeh istrage i krivičnog gonjenja javne korupcije i pranja novca u velikoj meri zavisi od sposobnosti krivičnog istražitelja i tužioca da pronađu vlasništvo nad novcem i drugom imovinom. Da bi profitirali od zločina koji generiše profit, kriminalci su obično primorani da pere prihode da bi prikrili svoje poreklo. Međutim, uvek postoji veza između imovine kriminalaca i njihovih krivičnih dela, ako istražitelj i tužilac znaju kako i gde da ih traže. Stoga se ova obuka takođe fokusira na razvoj istražitelja i tužilaca sa relevantnim veštinama i tehnikama finansijskog istraživanja za praćenje novca, kao i na neophodno pravno i praktično razumevanje procesa oporavka imovine.

Program Finansijske Istrage i Oporavka Imovine (na lokaciji)

Trajanje: Pet dana

Ciljna grupa: Istražitelji, tužioci, sudije, predstavnici FIU-a

Suština ovog programa je široka praktična vežba „sa direktnim iskustvom“ u kojoj učesnici zapravo sprovode simuliranu istragu specifičnu za Kosovo. Obuhvata složene šeme korupcije i pranja novca i praćenje tragova novca. Primenom participativnog pristupa, materijali za obuku korišćeni u programu su predstavljeni i ojačani kroz tri komplementarna stila učenja: predavanja, simulirana kosovska istraga i priprema za suđenje.

Učesnici su podeljeni u istražne timove od pet ljudi, koji rade kao nezavisne grupe radne grupe tokom celog trajanja programa. Olakšane grupne diskusije fokusiraju se na ključna tematska područja, identifikuju probleme koji su se dogodili u stvarnim slučajevima, pronalaze moguća rešenja i upoređuju međunarodne standarde sa problemima specifičnim za Kosovo. Simulirani predmet uključuje analizu velikih količina podataka, prikupljanje i objedinjavanje dokaza na način spreman za izvođenje na suđenju i utvrđivanje osnova za oduzimanje imovine. Ova praktična vežba uključuje relevantne kosovske krivične zakone i odredbe, komercijalne i bankarske evidencije i postupke izvršenja.

Učesnici uče kako da koriste tehnike krivične istrage za identifikovanje svedoka i dokaza koji će se koristiti za dokazivanje svakog od elemenata krivičnog dela pranja novca i korupcije i za vođenje akcije povrata imovine. Ovaj posao se izvodi u automatizovanom okruženju, gde svaki učesnik koristi računarske aplikacije za izvođenje delova finansijske analize.

Proces učenja odvija se kroz kombinaciju praktične vežbe i relevantnih blokova instrukcija, isprepletenih u odgovarajućim intervalima kako bi se učesnicima pružile veštine potrebne za uspešno završavanje simulirane istrage.

Moduli predavanja, koji sadrže niz interaktivnih radionica, uključuju sledeće teme:

- Dela povezane sa korupcijom
- Pranje novca
- Organizacija elektronskih dokaza
- Pregled međunarodnih instrumenata
- Elementi zločina
- Uzajamna Pravna Pomoć (UPP)
- Tehnike finansijske istrage
- Korišćenje automatizovanih alata
- Mehanizmi sekvestracije imovine i oporavka.

Po završetku istražne faze, od učesnika se traži da organizuju i prikupe dokaze za krivično gonjenje.

Da bi dobili Sertifikat o Završetku i imali koristi od interaktivnog grupnog rada, učesnici su dužni da pohađaju radionicu tokom celog njenog trajanja.

Program Obuke Trenera (na lokaciji)

Trajanje: Pet faza, ukupno 29 dana (uključujući radionicu opisanu u 1.3.1)

Ciljna grupa: Istražitelji, tužioci, sudije, predstavnici Jedinice za Finansijsko Obaveštavanje

Uzimajući u obzir svojstvenu dugoročnu održivost obuke za OT, ICAR dizajnira i pruža obuku specifičnu za yemlje, uključujući višefaznu inicijativu dizajniranu za izradu visoko kompetentnih trenera. Svrha je obuka kandidata izabranih za sertifikovane trenere za program „Finansijske Istrage i Oporavak Imovine“ (gore opisan) tokom obuke ostalih učesnika u procesu. Korišćenjem opsežnog praktičnog iskustva, učesnici sprovode simuliranu istragu specifičnu za Kosovo koja uključuje složene šeme korupcije i pranja novca.

Program OT uključuje seriju od pet radionice obuka namenjenih razvoju pet učesnika kao Sertifikovanih Trenera za ICAR program „Finansijske istrage i oporavak imovine“. Učesnici koji žele da postanu sertifikovani treneri moraju izraziti svoj interes i osigurati da angažuju svoje agencije kako bi im omogućili da učestvuju u svih pet radionica. Neophodno je da izabrani treneri imaju odgovarajuće iskustvo kao krivični pravници u istrazi / krivičnom gonjenju korupcije i pranja novca i / ili povrata imovine, kako bi povećali svoj kredibilitet kao treneri.

Obuka budućih trenera postepeno se razvija tokom pet radionica, koje pokrivaju isti materijal za obuku u svakoj radionici. Počinje odabirom pet potencijalnih kandidata tokom prve radionice (gde oni učestvuju kao učesnici), a istovremeno obučava njih i preostale grupe učesnika tokom naredne četiri radionice.

U drugoj radionici i sa novom grupom učesnika, potencijalni treneri učestvuju kao posmatrači. Ovaj proces ima za cilj postizanje nezavisnih olakšavanja u budućnosti tokom njihovog praktičnog vežbanja i učenja modula predavanja. Pored toga, prate trodnevni program ličnog vođenja kako bi poboljšali svoje tehničko znanje, razvili svoje veštine prezentacije i naučili jedinstvenu ICAR metodologiju obuke.

Na trećoj i četvrtoj radionici sa novim grupama ostalih učesnika, izabrani treneri već izvode po dva modula predavanja za svaku novu grupu učesnika i olakšavaju praktičnu vežbu. Ovog puta, oni prisustvuju jednodnevnoj mentorskoj sesiji, nakon svake radionice, radi rešavanja bilo kojih problema, tehničkih problema, upravljanja programom i predloga za poboljšanje. Takođe uče nove module predavanja koji će biti predstavljeni na sledećoj i završnoj radionici obuke.

Cilj pete radionice je da budući lokalni treneri završe sve module predavanja, olakšaju praktičnu vežbu i upravljaju aktivnostima na času. Samo kandidati koji učestvuju u svih pet radionica i dobiju zadovoljavajuću ocenu dobijaju Sertifikat kao sertifikovani trener za program „Finansijske Istrage i Oporavak Imovine“.

Ovaj potonji program nadgledaće viši stručnjak ICAR-a koji će pružati svakodnevno savetovanje i pomoć. Stručnjak će takođe proceniti učinak svakog trenera.

Nakon ovog poslednjeg petodnevno program, novi treneri koji su pratili sve faze i dobili zadovoljavajuću ocenu, dobiće sertifikat kao Sertifikovani Trener za program „Finansijske Istrage i Oporavak Imovine“.

ICAR zadržava pravo da pruži dodatnu obuku potencijalnim novim trenerima ako, prema proceni ICAR-ovih stručnjaka, nisu stečeni potrebni nivoi veština.

Obuka o sprečavanju i borbi protiv korupcije

Prema izveštaju EU-a za Kosovo za 2019. godinu, korupcija na Kosovu je široko rasprostranjena i ostaje kao problem koji zabrinjava. Za korupciju se smatra da je glavni izazov u kontekstu Kosova. Niz važnih reformi vladavine prava tokom poslednjih godina. Međutim, takve reforme se uglavnom odnose na pravni okvir koji je u velikoj meri uspostavljen (npr. izmena Krivičnog zakonika, pojačane mere za sprečavanje Zviždača, poboljšani sukobi interesa i proširena ovlašćenja za oduzimanje). U toku je i režim prijavljivanja imovine. Ipak, izazovi kod primene i dalje predstavljaju problem koji zabrinjava. Na primer, novi Zakon o proširenim ovlašćenjima za oduzimanje do danas nije korišćen, dok Zakon o zaštiti Zviždača zahteva naprednu obuku kako bi se isti uspešno primenio.

Štaviše, Funkcionalni pregled vladavine zakona na Kosovu, kojim predvodi Ministarstvo pravde, pruža temeljne i detaljne analize vladavine zakona na Kosovu, uključujući izazove u sprovođenju reformi protiv korupcije. Funkcionalni pregled zahteva organizovane obuke, seminare, radionice i druge oblike obuke za službenike koji rade na sprečavanju korupcije, kao i za tela nadležna za otkrivanje i krivično gonjenje korupcije. Imajući u vidu ovo i kako bi se otklonili gore navedeni nedostaci, ovaj koncept dokumenat predlaže razvoj sveobuhvatnog programa obuke za borbu protiv korupcije za Pravosudnu akademiju koji bi obuhvatio sve ključne teme za borbu protiv korupcije.

Ciljevi

Cilj obuke je stvoriti sveobuhvatan program obuke za borbu protiv korupcije za Akademiju pravde s'obzirom na tekući pravni i institucionalni razvoj. Po dogovoru sa Pravosudnom akademijom, određeni broj predavača (do 10) biće identifikovan za svaku od tema i obučen u skladu sa programom.

Štaviše, krajnji cilj ove obuke je akreditacija programa koji bi Akademija pravde mogla da koristi u budućnosti za moguće zainteresovane ciljne grupe koje bi trebale da pohađaju ovaj program.

Predloženi program obuke biće razvijen u dogovoru sa Akademijom pravde. Pripremiće se kroz zajedničku saradnju donatorske podrške, uključujući: a) projekat protiv ekonomskog kriminala na Kosovu-PECK III i UNDP/projekat za podršku borbe protiv korupcije (SAEK) uz pridruženje drugih donatora prema dogovoru, uključujući Akciju slobode izražavanja za Kosovo (JUFREKS) i Američku ambasadu. Pored toga, iskusne sudije i tužioci i druge agencije za sprovođenje zakona biće pozvane da budu deo ekipe koja će bit odgovorna za pripremu sveobuhvatnog programa obuke.

Nakon izrade sveobuhvatnog kurikuluma Programa obuke, obuka će se u početku pružati sudijama i tužiocima i drugim organima i agencijama za sprovođenje zakona, koje su direktno uključene u obradi slučajeva koji se odnose na dole navedena pitanja. Tokom sprovođenja Programa obuke, cilj predavača je da identifikuje i buduće učesnike obuke za predavače (TTT).

Sadržaj obuke i metodologija

Obuka treba da se zasniva na međunarodnim standardima i lokalnom pravnom okviru u kombinaciji sa lekcijama izvučenim iz stvarnih slučajeva, učešća učesnika i interaktivnih nastavnih metoda, kako bi se učesnicima pružile preventivne i istražne tehnike za borbu protiv korupcije. Ova obuka će biti interaktivni program osmišljen da stručnjake ponese od osnova korpucije do vrlo naprednog nivoa, tako što će zapravo zahtevati od učesnika da izvrše složenu finansijsku istragu.

Program obuke obuhvata preventivne alatke, kao i sve faze istrage i krivičnog gonjenja slučajeva korupcije i metode koje mogu primeniti sudije i tužioci na Kosovu, na osnovu kosovskog zakonodavstva koje je trenutno na snazi, odražavajući međunarodne standarde i najbolju praksu.

Program bi se sastojao od sledećih modula:

Sprečavanje korupcije

- ✓ Osnovni antikorupcijski koncepti
- ✓ Konflikt interesa
- ✓ Zaštita Zviždača
- ✓ Deklaracija imovine

Istraga korupcije

- ✓ Principi krivičnog gonjenja i istrage slučajeva korupcije
- ✓ Konkretna krivična dela koja se odnose na korupciju (tj. zloupotreba službenog položaja, primanje mita, nabavka, neprijavlivanje imovine, itd.)
- ✓ Oduzimanje imovine
- ✓ Povraćaj imovine

Program obuke će sadržati 2 dela. Prvi deo (namenjen za ToT), dok je drugi deo (namenjen za vršnjačku obuku) za sudije i tužioce, kao i svih ostalih službenika odgovornih za sprovođenje zakona koji su se složili da pohađaju obuku.

Korisnici i vremenski okvir

Primarni korisnik programa obuke je Kosovska pravosudna akademija, sudije, tužioci i druge agencije odgovorne za sprovođenje zakona.

Nakon što se ovo upotpuni, vršnjačka obuka će se sprovesti za tužioce i sudije, dok drugi službenici odgovorni za sprovođenje zakona takođe mogu učestvovati u ovoj obuci. Štaviše, ista se može obezbediti za studente akademskih institucija koji nameravaju da postanu tužioci i istražitelji, po završetku studija za sudije i tužioce i druge dogovorene službenike odgovorne za sprovođenje zakona.

Trajanje programa bi zahtevalo do 3 dana po jednoj temi.

Tačni rokovi za obuku o svakoj od tema utvrdiće se u dogovoru između Projekta i Akademije.

Program Obuke Akademije Pravde je otvoren i fleksibilan, u zavisnosti od zahteva lokalnih i međunarodnih aktera u skladu sa ciljevima Okvirnog Programa Akademije Pravde.

Obrazac za apliciranje na obukama
Program Kontinuiranih Obuka/ PKO
Period: Januar - Jul 2021

Ime i prezime: _____
Sud/Tužilaštvo: _____
Odeljenje: _____ Divizija: _____
Tel: _____ E-mail: _____

Način apliciranja: Molimo vas da unesete vaše pune podatke u ovom obrascu. Da biste se prijavili na određeni trening, kliknite na polje na levoj strani prostora u kome se trening nalazi i oznaka će se automatski prikazati

1.	☐	Krivična dela protiv narkotika - sa posebnim naglaskom kada se vrše u organizovanom obliku Datum: 26/01/2021
2.	☐	Predmetna i mesna nadležnost prema Zakonu o prekršajima Datum: 27/01/2021
3.	☐	Komentarisanje sudskih odluka/ Harmonizacija u obligacionim pitanjima Datum: 28/01/2021
4.	☐	Specijalizovani program obuka Organizovani kriminal i korupcija - Sesija I Datum: 02-03/02/2021
5.	☐	Usklađenost tenderskog procesa i pravila sa zakonom KAP-a i ostalih zakona Datum: 04/02/2021
6.	☐	Uporedna sudska praksa u oblasti bankrota u zemljama Evropske Unije Datum: 09-10/02/2021
7.	☐	Nasilje u porodici (krivično) Data: 11/02/2021
8.	☐	Pravo na imovinu- Sudska praksa Evropskog suda za Ljudska Prava Datum: 16/02/2021
9.	☐	Sudski postupci u slučajevima eksproprijacije Datum: 18/02/2021
10.	☐	Specijalizovani program obuka Pranje novca i finansijska istraga - Sesija I Datum: 23-24/02/2021
11.	☐	Obrazloženje sudskih odluka Datum: 25/02/2021
12.	☐	Krivični postupak za izvršioce sa mentalnim poremećajima Datum: 02/03/2021
13.	☐	Izvršenje pokretne imovine Datum: 03/03/2021
14.	☐	Međunarodna pravna saradnja- građanska oblast Datum: 04/03/2021
15.	☐	Naknada štete žrtvama krivičnog dela u pravnom sistemu Republike Kosovo Datum: 09-10/03/2021
16.	☐	Uvodna obuka o zakonu i politici konkurencije i regulisanju državne pomoći na Kosovu Datum: 11/03/2021
17.	☐	Naknada šteta i osnove odgovornosti Datum: 16/03/2021
18.	☐	Zaštita dečijih prava bez roditeljskog starateljstva i u slučajevima promene njihovog statusa Datum: 17-18/03/2021
19.	☐	Skrivene mere istrage i nadzora Datum: 23/03/2021
20.	☐	Trenutna praksa Ustavnog Suda prema zahtevima- žalbama u građanskoj oblasti Datum: 25/03/2021
21.	☐	Specijalizovan program obuke

		Prevara i korupcija u Javnim nabavkama- Sesija I Datum: 30-31/03/2021
22.	☐	Pritvor i ostale mere za osiguravanje prisustva okrivljenog u postupku Datum: 01/04/2021
23.	☐	Trgovina ljudima Datum: 06-07/04/2021
24.	☐	Pravo na redovan postupak Datum: 13/04/2021
25.	☐	Krivična dela protiv službenog položaja Datum: 15/04/2021
26.	☐	Pripremni postupak maloletnog izvršioca krivičnih dela Datum: 20/04/2021
27.	☐	Sudska zaštita u sporovima iz radnog odnosa prema Zakonu o radu Datum: 22/04/2021
28.	☐	Specijalizovani program obuke Ekstremizam, radikalizam i terorizam, Sesija I Datum: 27-28/04/2021
29.	☐	Definisanje pravnog statusa akcionarskih društava- društveno preduzeće Datum: 29-30/04/2021
30.	☐	Specijalizovani program obuka Kibernetički kriminal, Sesija I Datum: 04-05/05/2021
31.	☐	Sudski postupak u slučajevima zaštite od porodičnog nasilja Datum: 06/05/2021
32.	☐	Prava intelektualne imovine, trgovinske marke, patenti Datum: 11-12/05/2021
33.	☐	Specijalizovani program obuke Organizovani kriminal i korupcija, Sesija II Datum: 18-19/05/2021
34.	☐	Materijalni i proceduralni aspekt zakona za zaštitu od diskriminacije i izazovi u njegovom sprovođenju Datum: 20-21/05/2021
35.	☐	Međunarodna pravna saradnja u krivičnim pitanjima, mogućnosti i izazovi Datum: 25/05/2021
36.	☐	Ekološko pravo EU- Arhuska konvencija, direktive i drugi pravni akti EU Datum: 27/05/2021
37.	☐	Specijalizovani program obuka Pranje novca i finansijska istraga, Sesija II Datum: 01-02/06/2021
38.	☐	Ništavi i rušljivi ugovori Datum: 03/06/2021
39.	☐	Krivična dela protiv seksualnog integriteta dece Datum: 08-09/06/2021
40.	☐	Sredstva za osiguravanje izvršenja ugovora Datum: 10/06/2021
41.	☐	Dokazi u krivičnom postupku i njihova zakonitost Datum: 15/06/2021
42.	☐	Glavni pretres, postupak dokaza i teret dokazivanja u administrativnom sukobu Datum: 16/06/2021
43.	☐	Upravljanje slučajevima Datum: 17/06/2021
44.	☐	Pravo na zaštitu imovine - član 1. i Protokola br.1. EKLP-a Datum: 22/06/2021
45.	☐	Krivična dela protiv braka i dece Datum: 24/06/2021
46.	☐	Specijalizovani program obuke Kibernetički kriminal, Sesija II

		Datum: 29-30/06/2021
47.	☐	Sudsko sprovođenje EKLJP-a i efekti člana 53. I 22. Ustava Republike Kosova u sudskoj praksi Republike Kosova Datum: 01/07/2021
48.	☐	Specijalizovani program obuka Ekstremizam, radikalizam i terorizam, Sesija II Datum: 06-07/07/2021
49.	☐	Proces dobrovoljne likvidacije društvenih preduzeća, razmatranje pred Autoritetom za Likvidaciju i sudski postupak u Specijalnoj Komori Datum: 08/07/2021
50.	☐	Administrativni postupak u vezi sa zahtevima iz oblasti radnih odnosa, posebice disciplinske mere Datum: 18/07/2021

Akademija Pravde
<https://ad.rks-gov.net>
infoad@rks-gov.net
 Ul. "Muharrem Fejza" - Priština
 Tel: +381 38 200 18 670

Akademia e Drejtësisë
<https://ad.rks-gov.net>
infoad@rks-gov.net
Rr. "Muharrem Fejza"-Prishtinë
Tel:+383 38 200 18 660